

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

MOLĘTŲ Miesto vienos veiklos grupė „MOLĘTŲ AITVARAI“

MOLĘTŲ Miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija

Molėtai, 2016 m.

TURINYS

1. ĮVADAS.....	3
2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS	5
3. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĒTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ	7
3.1. TERITORIJOS ANALIZĖ.....	7
3.2. SSGG.....	16
4. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI, IR JŪ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTO IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS.....	17
4.1. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŪ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI.....	17
4.2. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS INTEGRUOTUMAS IR NOVATORIŠKUMAS.....	23
5. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGIANT VIETOS PLĒTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS	25
6. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO VEIKSMŲ PLANAS.....	28
7. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS.....	32
7.1. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO, ATRANKOS, STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO KOORDINAVIMO IR STEBĖSENOS ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS.....	32
7.2. ĮGYVENDINIMO PROCEDŪRA, NUSTATANT, KAIP BUS ATRENKAMI VEIKSMŲ IR JUOS ĮGYVENDINANČIŲ PROJEKTŲ VYKDYZOJAI.....	34
7.3. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS.....	38
7.4. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS PAKEITIMŲ INICIJAVIMO PROCEDŪRA.....	40
8. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS.....	42
PRIEDAI.....	49

1. ĮVADAS

Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija skirta spręsti Molėtų miesto nedarbo ir socialinės atskirties problemas bei didinti bendruomenių socialinę integraciją, pasitelkiant bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir vienos valdžios ryšius. Įgyvendinant strategiją bus siekiama konkrečių Molėtų miestui aktualių tikslų: (1) mažinti socialinę atskirtį Molėtų mieste užtikrinant socialinių ir kitų paslaugų plėtrą (2) mažinti nedarbą ir didinti socialinę integraciją skatinant užimtumą ir verslumą. Susitelkimas į socialinės integracijos didinimą apjungiant skirtinges sektorius prisidės prie neigiamų Molėtų miesto socialinių ir ekonominių tendencijų mažėjimo.

Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategiją parengė Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ (juridinio asmens kodas 304057941, teisinė forma - asociacija). Molėtų miesto vienos veiklos grupės „Molėtų aitvarai“ steigėjai yra Molėtų rajono savivaldybė, bendruomeninės organizacijos ir (ar) kitos nevyriausybinių organizacijos, verslo atstovai (juridiniai asmenys). Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkė yra Rita Andreikienė.

Vienos plėtros strategija parengta įgyvendinant projektą „Molėtų vienos plėtros strategijos parengimas“, kuris yra finansuojamas iš Europos Socialinio fondo, Valstybės biudžeto ir Molėtų miesto vienos veiklos grupės lėšų pagal 2014-2020 m. Europos Sajungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.6.1-ESFA-T-909 priemonę „Vienos plėtros strategijų rengimas“. Vienos plėtros strategijos rengimo tikslas yra parengti Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategiją, kuria siekiama didinti vietinės įsiderbinimo galimybes ir skatinti bendruomenės socialinę integraciją pasitelkiant bendruomenės, verslo ir vienos valdžios ryšius.

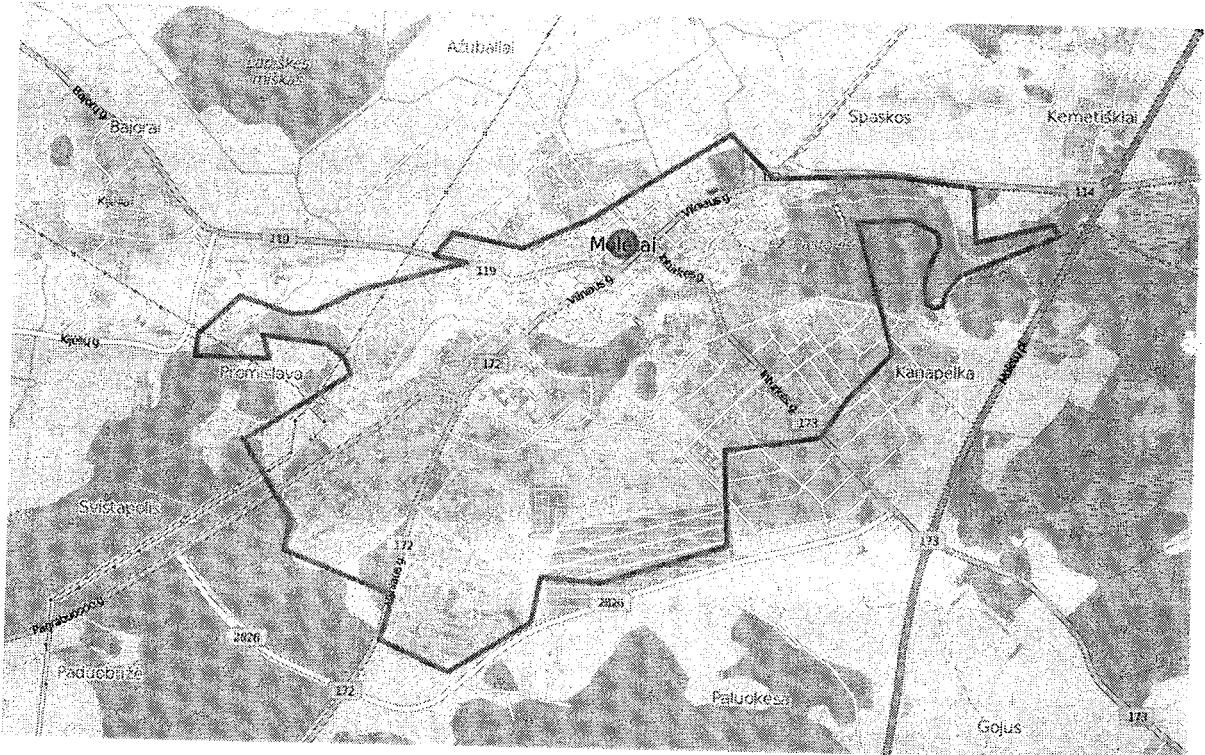
Molėtai – rytų Lietuvos miestas, priklausantis Molėtų rajono savivaldybei ir Utenos regionui. 2015 m. pradžioje Molėtų mieste gyveno 6 085 gyventojai. Molėtų miesto gyventojų struktūroje pagal amžių, darbingo amžiaus gyventojai sudaro 68 proc., vaikai – 13,5 proc., pensinio amžiaus gyventojai – 18,5 proc. Molėtuose kaip ir beveik visoje Lietuvoje mažėja darbingo amžiaus gyventojų bei vaikų dalis, o pensinio amžiaus gyventojų dalis turi polinkį didėti. Tai prisideda prie demografinės pusiausvyros, kas vėliau turi įtakos socialinei ir ekonominėi miesto bei visos šalies situacijai. Molėtų mieste pastebimas socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus mažėjimas. Taip pat mažėja skurdą patiriančių miesto gyventojų skaičių, kas rodo teigiamas socialines ir ekonominės tendencijas. Tačiau Molėtų mieste fiksuojama neigama natūrali gyventojų kaita, mažėjantis atvykstančių skaičius, augantis neigiamas migracijos saldo bei nedarbas.

Siekiant spręsti minėtas problemas bei prisidėti prie socialinės integracijos didinimo Molėtuose, buvo parengta Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija. Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijai rengti gauta finansinė parama leido užtikrinti aktyvų bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir vienos valdžios atstovų įtraukimą į strategijos rengimą. Skirtingų interesų ir sektorių atstovų dalyvavimas strategijos rengime užtikrino principo „iš apačios į viršų“ įgyvendinimą, kas atskleidė aktualių socialinių problemų spektrą bei kokybišką diskusiją dėl problemų sprendimo būdų. Tai leido suformuoti įgalinančius veiksmus, nukreiptus į neaktyvių darbingų gyventojų užimtumo didinimą, verslumo gebėjimų vystymą, bendruomenės iniciatyvą, mažinančią socialinę atskirtį, įgyvendinimą. Parengta strategija pasižymi integruotumu ir novatoriškumu, nes siekiama apimti keletą veiklos sektorių, pasitelkti kitų organizacijų ir šalių gerają patirtį. Tikima, jog strategijos tikslų ir uždavinių siekimas turės „šiliegčių gniūžties“ efektą – padaugės tikslinės grupės narių bei kitos organizacijos remdamosi strategijos įgyvendinimo patirtimi, galės pritaikyti atrinktus veiksmus.

Siekiant užtikrinti veiksmų įgyvendinimą, Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos įgyvendinimui numatoma prašyti Europos Sajungos socialinio fondo paramos, be kurios Molėtų miesto vienos veiklos grupė yra nepajėgi įgyvendinti visų užsibrėžtų siekių. Tikima, jog parengta strategija turės ir prevencinius rezultatus, t.y. vykdomas veiklos atitolins galimas problemas. Neabejotina, jog Molėtų miesto vienos veiklos grupės „Molėtų aitvarai“ parengta strategija yra vienas svarbesnių žingsnių mieste, prisidedanti prie geresnės gyvenimo kokybės kūrimo gyventojams.

2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS

Molėtų miesto vienos veiklos grupės vietas plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija yra Molėtų miestas (žiūrėti 2.1 pav.), priklausantis Molėtų rajono savivaldybei. Molėtai – rytų Lietuvos miestas, pagal gyventojų skaičių yra 46 vietoje.

2.1 pav. Molėtų miesto teritorijos ribos

Šaltinis: www.openstreetmap.org

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Molėtų mieste 2015 m. pradžioje gyveno 6085 gyventojai. Didžioji Molėtų miesto gyventojų dalis yra darbingi asmenys (15-64 m.), kurie Molėtų mieste 2015 metų pradžioje sudarė 68 procentus visų Molėtų gyventojų. Pensinio amžiaus asmenų skaičius 5 procentais viršijo asmenų iki 15 metų amžiaus skaičių, t. y. 1-14 metų amžiaus Molėtų miesto gyventojų dalis sudarė 13,5 proc., tuo tarpu virš 65 metų amžiaus gyventojų dalis – 18,5 proc. Pažymėtina, jog 2015 m. pradžioje jaunimas (15-29 m.) sudarė beveik 20 proc. visų Molėtų miesto gyventojų.

Darbingo amžiaus gyventojai sudaro didžiausią Molėtų miesto gyventojų dalį, todėl ir Molėtų miesto vietos veiklos grupės vienos plėtros strategija yra orientuota į šią asmenų grupę. Pažymėtina, jog strategija siekiama prisidėti prie darbingų neaktyvių asmenų situacijos gerinimo Molėtų mieste mažinančios nedarbą ir didinant socialinę integraciją. Tikslinės gyventojų grupės, į kurias bus orientuota vienos plėtros strategija:

- *Nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimas.* Tai viena jautriausių tikslinių grupių. Visų pirma, jaunimas dėl savo situacijos ir amžiaus patenka į specifinę situaciją. Jaunimas yra perėjimo etape į socialinę brandą – šiame amžiaus tarpsnyje jaunas asmuo turi nuspirsti, koki

išsilavinimą pasirinkti, integrutis į darbo rinką neturint reikalingų darbinių įgūdžių, prisijimti vis daugiau atsakomybės už sprendimus. Todėl pats jaunystės laikotarpis yra sudėtingas ir gali būti priskirtas dėmesio ir veiksmų reikalaujančiai sričiai. Pažymėtina, jog nedirbančio, nestudijuojančio ir nesimokančio jaunimo situacija yra dar sudėtingesnė. Nors iš šią grupę yra priskiriamai ir jaunuoliai, kurie pasirenka savęs ieškojimo kelią, t.y. niekur nedirba, nesiekia išsilavinimo tam, kad atrastų savo tikrąjį kelią, tačiau didžioji dauguma patenkantį jaunuolių iš šią grupę yra bedarbiai, niekur nesimokantys asmenys, ekonomiškai neaktyvus ir tam tikrais atvejais esantys socialinėje atskirityje dėl savo socialinės ir ekonominės padėties. Todėl veiksmų orientacija į nedirbantį, nestudijuojantį ir nesimokantį jaunimą leistų Molėtų miestui prisdėti prie jaunimo situacijos gerinimo, galimybių būti aktyviems suteikimo, motyvavimo įgyti reikalingų įgūdžių ir imtis veiklos bei nedarbo mažinimo tiek mieste, tiek visoje šalyje.

- *Neaktyvūs darbingo amžiaus asmenys.* Tai yra asmenys, kurie neturi bedarbio statuso ir niekur nedirba. Dėl savo ekonominio neaktyvumo šie asmenys patenka į tam tikrą socialinę atskirytį ne tik dėl ekonominės galimybių apribojimo, tačiau ir dėl darbinių įgūdžių sumažėjimo ar jų praradimo. Neaktyvių asmenų socialinės atskirties mažinimas bei socialinės integracijos didinimas pagerintų šių asmenų situaciją Molėtų mieste.
- *Darbingi bedarbiai.* Tai darbingo amžiaus neaktyvūs Molėtų miesto gyventojai. Ekonominė situacija Molėtuose, tiek Lietuvoje ir visame pasaulyje pablogino situaciją darbo rinkoje: mažejo darbo vietų, keitėsi reikalavimai darbuotojams ir specialistams, kas turėjo įtakos bedarbystės problemos suaktyvėjimui. Bedarbių (ir ilgalaikių bedarbių) integracija į darbo rinką suteikiant jiems naujų darbo įgūdžių, motyvuojant atpažinti naujus savo gebėjimus bei įsitvirtinti darbo rinkoje, prisdėtų prie ekonominio Molėtų miesto gyventojų suaktyvinimo ir didesnių galimybių suteikimo.
- *Socialinę atskirtį patiriantys asmenys (neigalieji, socialinės rizikos šeimos, smurtą patiriantys asmenys ir kiti socialinėje atskirityje esantys gyventojai).* Socialinę atskirtį patiriantys asmenys dėl savo neigiamos situacijos iškrenta iš aktyvaus socialinio gyvenimo dėl ribotų ekonominės išteklių ir veiklos galimybių. Tai itin jautri socialinė grupė, kuriai dažnais atvejais reikalingas paslaugų kompleksas, kurio suteikimas leidžia įveikti susidariusią socialinę atskirtį ir padidinti socialinę integraciją Molėtų mieste gyvenantiems asmenims.
- *Verslą ar savarankišką veiklą pradedantys asmenys.* Tai yra Molėtų miesto grupė, kuri neturi pakankamai žinių bei priemonių, reikalingų verslo pradžiai. Verslui pradėti reikalingų priemonių suteikimas yra vienas svarbesnių pagalbos žingsnių šiame procese šiai tik īlinei grupei.

Dėmesys socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, darbingiemis bedarbiam, neaktyviems asmenims ir verslą pradedantiems asmenims, tikslų, uždavinių ir veiksmų formavimas siekiant padidinti tikslinės grupės socialinę integraciją prisdės prie Molėtų miesto situacijos gerėjimo – tikimasi, jog atsiras naujų verslo idėjų, kas ne tik sukurs naujas darbo vietas, paskatins grįžti emigravusius miesto gyventojus, bet ir turės įtakos geresnei ekonominėi situacijai Molėtų mieste.

3. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTPROS STRATEGIJA, ANALIZĖ

3.1. TERITORIJOS ANALIZĖ

Geografinė apžvalga. Molėtų miestas yra Molėtų rajono administracinis centras, išsidėstęs rytinėje Lietuvos dalyje, priklauso Utenos regionui (žiūrėti 3.1.1 pav.). Molėtų miestas nuo Utenos yra nutolęs apie 35 km, nuo Vilniaus – apie 64,2 km. Vilnius yra šalies sostinė ir vienas iš didžiausių Lietuvos miestų, kuris yra arčiausiai Molėtų miesto. Pakankamai mažas atstumas iki Vilniaus suteikia Molėtų miesto gyventojams daugiau galimybių studijuoti, dirbtį ir įsikurti didžiausiaame Lietuvos mieste (S-1). Be to, Molėtų miestas gali būti patrauklus verslo investicijoms iš netoli eseancių miestų (Vilniaus, Utenos, Ukmergės), kurioms svarbi patogi ir tinkama geografinė padėtis. Svarbu ir tai, kad Molėtų miestas yra šalia magistralinio kelio Vilnius-Utena, o tai ypač gerina susiekimo ir transporto galimybes tarp šių dviejų miestų.

Molėtų rajone žemės nėra derlingos, taip pat mažai pramonės, tačiau regionas kalvotas, miškingas ir ežeringas. Dėl šių priežasčių Molėtai yra vienas iš rekreacijos traukos centrų Lietuvoje, todėl į poilsio ir turizmo infrastruktūrą orientuota verslo kryptis galėtų turėti perspektyvą šiame Molėtų regione.

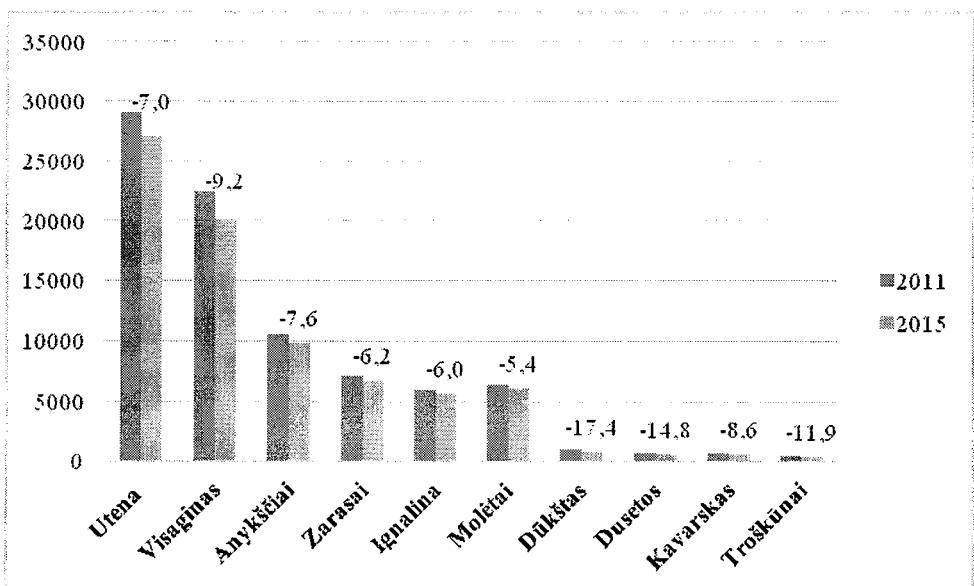

3.1.1 pav. Molėtų miesto geografinė padėtis

Šaltinis: www.maps.lt

Molėtų miestas – Molėtų rajono savivaldybės centras, turintis miesto seniūnijos statusą. Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. pradžioje Molėtų mieste gyveno beveik trečdalnis (32,7 proc.) visų Molėtų rajono savivaldybės gyventojų (iš viso rajone: 19 236). Molėtų miesto plotas – 3,77 km² (377,1 ha). Didžiąją miesto dalį (virš 50 proc.) užima užstatyti plotai; šalia Molėtų miesto teritorinės ribos nutiestas magistralinis kelias Vilnius-Utena.

Demografinė apžvalga. 2015 m. pradžioje Molėtų mieste gyveno 6 085 gyventojai. Tai vienas tankiausiu miestų Lietuvoje (1707 žm./km²). 2011-2015 m. laikotarpiu gyventojų skaičius mieste

sumažėjo 5,4 proc. (S-2). Tai atspindi bendruosius Lietuvos rodiklius – demografinė Lietuvos situacija vis dar atspindi neigiamas tendencijas, depopuliacija išlieka intensyvi. 2011-2015 metų laikotarpiu šalyje gyventojų skaičius sumažėjo 4,3 proc., tuo tarpu Utenos regione 6,8 proc., o Molėtų rajone – 7,3 proc. Pažymėtina, jog nei vienas Utenos regionui priklausantis miestas neturi teigiamų demografinių tendencijų, t. y. nei viename mieste 2011-2015 m. laikotarpiu gyventojų skaičius nepadidėjo (žiūrėti 3.1.2 pav.). Kaip atskleidžia Utenos regiono miestų gyventojų tendencijos, Molėtų miestas yra patrauklesnė vieta gyventi ir dirbti nei kiti Kauno regiono miestai, tačiau bendras ūlies gyventojų skaičiaus sumažėjimas (4,3 proc.) rodo neišnaudotas galimybes gerinant Molėtų miesto gyvenamosios aplinkos patrauklumą.

3.1.2 pav. Gyventojų skaičius Utenos regione 2011-2015 m. ir pokytis proc.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

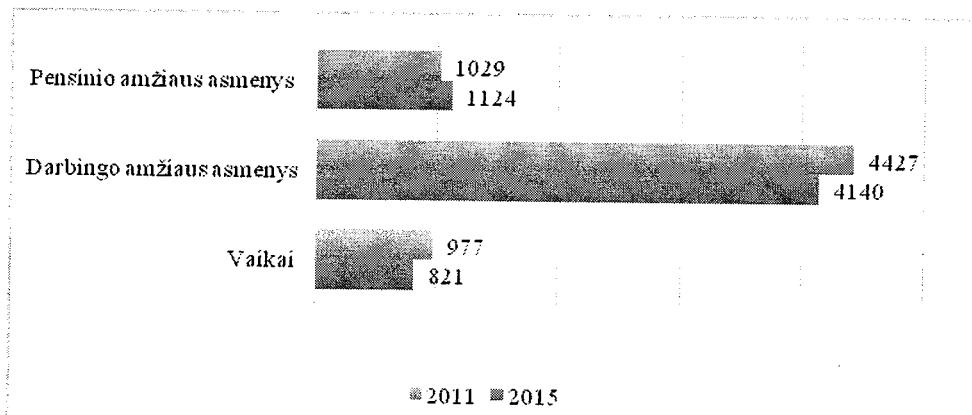
Utenos regione 2011-2015 m. laikotarpiu vaikų skaičiaus dalis sumažėjo kiek daugiau negu penktadalį (21,2 proc.), darbingo amžiaus asmenų – 7,2 proc., mažėjimo tendencija pastebima ir pensinio amžiaus gyventojų dalyje (vyresnių nei 65 metų amžiaus gyventojų) regione sumažėjo 3 proc.). Molėtų rajono statistika atskleidžia kiek kitokias tendencijas, ypatingai kalbant apie vaikų skaičiaus pokyčius, t. y. 2011-2015 m. laikotarpiu vaikų skaičius rajone sumažėjo 7,4 proc., t. y. beveik tris kartus mažiau negu visoje Utenos regione (žiūrėti 3.1.1 lentelę).

3.1.1 lentelė. Utenos regiono, Molėtų rajono ir Molėtų miesto gyventojų skaičiaus kitimo dinamika 2011-2015 metais

	Iš viso		Vaikai		Darbingo amžiaus asmenys		Pensinio amžiaus asmenys		Jaunimas	
	2011	2015	2011	2015	2011	2015	2011	2015	2011	2015
Utenos regionas	152577	140170	19400	15272	100830	93528	32347	31370	28259	25246
Molėtų rajonas	20751	19233	2688	2218	13645	12459	4418	4556	3846	3712
Molėtai	6433	6085	977	821	4427	4140	1029	1124	1265	1182

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2015 m. pradžioje Molėtų mieste gyveno 821 vaikai (arba 13,5 proc.), 4 140 darbingo amžiaus asmenys (arba 68 proc.) ir 1 124 pensinio amžiaus gyventojai (arba 18,5 proc.). Lyginant su 2011 m. informacija, vaikų skaičius Molėtų mieste sumažėjo 15,9 proc., darbingo amžiaus gyventojų dalis sumažėjo 6,4 proc., tuo tarpu pensinio amžiaus gyventojų dalis išaugo 9,3 proc. (žiūrėti 3.1.3 pav) (S-3).

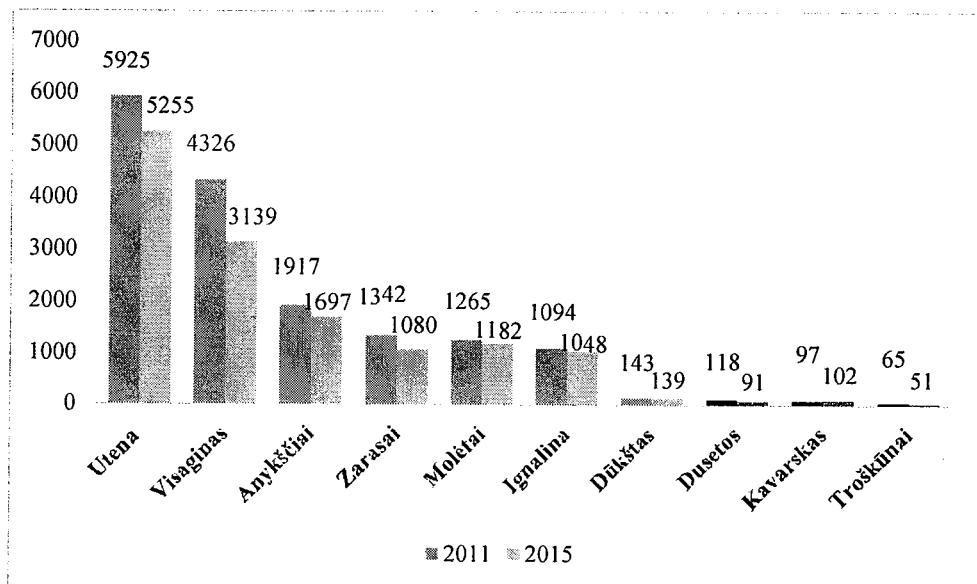
3.1.3 pav. Gyventojų skaičius Molėtų mieste 2011-2015 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Apibendrintai galima būtų teigti, jog Molėtų mieste nuo 2011 iki 2015 metų įvyko ženklus vaikų skaičiaus sumažėjimas, taip pat fiksuojamas darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus dalies mažėjimas ir pensinio amžiaus gyventojų skaičiaus augimas. Šie rodikliai atskleidžia Molėtų miesto populiacijos senėjimo tendencijas. Šiam senėjimui įtakos gali turėti emigracija į kitus Lietuvos miestus (labiausiai tikėtina – į Lietuvos sostinę), emigracija į užsienio valstybes bei mažėjantis gimstamumas. Galima daryti prialaidą, jog jaunimas įgijęs išsilavinimą didžiuosiuose miestuose retai grįžta į Molėtus ir geresnių įsidarbinamumo galimybių ir profesinių perspektyvų ieško už Molėtų miesto ribų.

Lietuvoje 2015 m. pradžioje vaikai sudarė 14,8 proc. visų gyventojų, darbingo amžiaus asmenys – 60,4 proc., pensinio amžiaus 24,8 proc. Lyginant gyventojų skaičiaus pokyčius 2011-2015 m. pastebima, jog Lietuvoje vaikų dalis sumažėjo 6,3 proc., darbingo amžiaus asmenų dalis – 8,2 proc., tuo tarpu pensinio amžiaus dalis išaugo 1,2 proc. Nors Molėtų mieste darbingo amžiaus gyventojų 2011-2015 m. laikotarpiu sumažėjo 1,8 proc. mažiau negu visos Lietuvos mastu, tačiau vaikų skaičius Molėtų mieste sumažėjo beveik tris kartus daugiau, lyginant su vaikų skaičiumi minėtu laikotarpiu Lietuvoje, o pensinio amžiaus asmenų skaičius Molėtų mieste 2015 m. pradžioje sudarė 8,1 proc. daugiau nei šios amžiaus grupės Lietuvos gyventojų. Remiantis Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, Utenos regione kas ketvirtas gyventojas (apie 25 proc.) yra pensinio amžiaus, kai tuo tarpu Vilniaus regione pensinio amžiaus gyventojų skaičius sudaro apie 19 proc. visų šios regiono gyventojų.

2015 m. pradžioje Molėtų mieste gyveno 1 182 jaunų gyventojų, kurių amžius buvo 15-29 m. Tai sudarė 19,5 proc. visų Molėtų miesto gyventojų. Lyginant 2011-2015 m. laikotarpio duomenis, pažymėtina, jog Molėtų mieste gyvenančio jaunimo skaičius sumažėjo 6,5 proc. jaunimo dalies mažėjimas gyventojų populiacijoje pastebimas ir kituose Utenos regiono miestuose (žiūrėti 3.1.4 paveikslą). Vienintelis Kavarsko miestas išskiria teigiamu jaunimo skaičiaus rodikliu, kuris nuo 2011 iki 2015 m. jaunimo padidėjo 5,2 proc. Lietuvoje 2011-2015 m. laikotarpiu jaunimo skaičius sumažėjo 8,9 proc. Atsižvelgiant į tai galima teigti, jog Molėtų miesto jaunimo skaičiaus rodikliai yra geresni negu bendras šalies vidurkis (2011-2015 m. laikotarpiu jaunimo Molėtuose sumažėjo 3,4 proc.) (S-4).

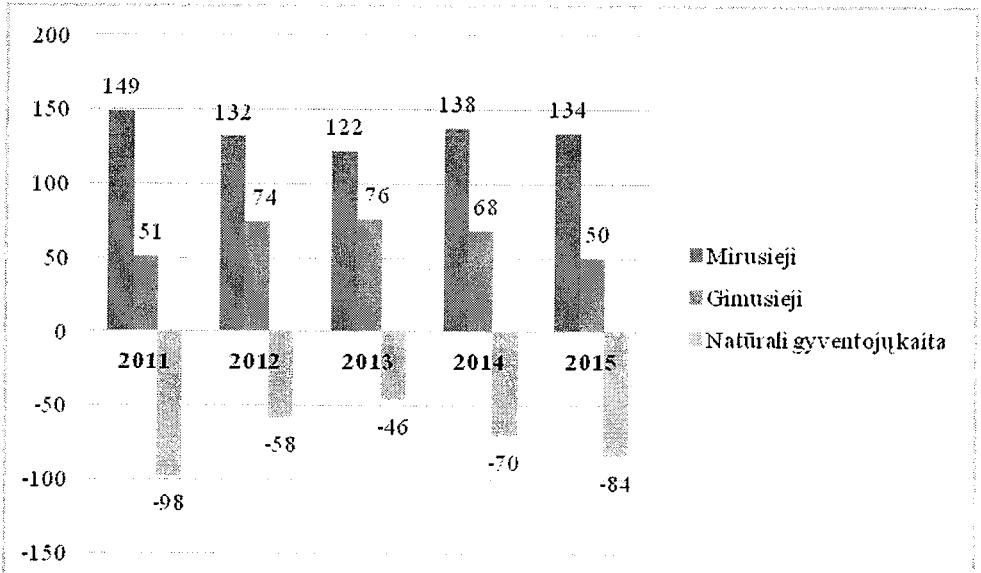

3.1.4 pav. 15-29m. Jaunų gyventojų skaičiaus pokyčiai Utenos regiono miestuose 2011-2015 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Remiantis Molėtų rajono savivaldybės civilinės metrikacijos renkama statistika, iki 2015 m. lapkričio 1 d. Molėtų mieste gimė 50 naujagimių (2011 m. – 51). 2011-2014 m. laikotarpiu Molėtų mieste gimusių naujagimių skaičius kito netolygiai, tačiau didžiausias gimstamumas buvo fiksujamas 2014 m. (76 naujagimiai). Iki 2015 m. lapkričio 1 d. Molėtų mieste mirė 134 asmenys (2011 m. – 149). 2011-2014 m. laikotarpiu mirusiuų skaičius Molėtų mieste iki 2013 m. mažėjo, tačiau nuo 2014 m. padidėjo (žiūrėti 3.1.5 pav.).

Gimstamumą viršijantis mirtingumas lemia neigiamą natūralią gyventojų kaitą. 2011–2015 m. Molėtų mieste buvo registratoriau daugiau mirusiu, negu gimusių. Neigiamo natūralių gyventojų kaita Molėtų mieste 2011-2015 m. laikotarpiu vyko netolygiai, t. y. iki 2013 m. mažėjo (nuo -98 iki -46), o 2014 m. pradėjo augti (pavyzdžiui, 2015 m. lapkričio 1 d. buvo -84) (žiūrėti 3.1.5 pav.). Pastarieji rodikliai neatspindi bendrosios Lietuvos situacijos: 2011-2014 m. laikotarpiu nors ir natūrali gyventojų kaita nebuvo tolygi, tačiau turėjo polinkį mažėti (2011 m. fiksujama -10769 natūralių gyventojų kaita, 2014 m. – -9883). Molėtų rajono savivaldybėje, kaip ir Molėtų mieste, neigiamo natūralių gyventojų kaita taip pat didėjo: (2011-2014 m. laikotarpiu – -46) (S-5).

3.1.5 pav. Gimusieji, mirusieji ir natūrali gyventojų kaita Molėtų mieste¹

Šaltinis: Molėtų rajono savivaldybės Civilinės metrikacijos skyrius

Siekiant mažinti mirtingumą Molėtų mieste svarbu tobulinti sveikatos priežiūros, socialines ir viešojo saugumo paslaugas. Gyventojų mirtingumą lemia sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir kokybė, o taip pat kriminogeninė situacija, susisiekimo saugumas ir pan. Tačiau nemažiau svarbios ir teikiamos socialinės paslaugos, socialinės integracijos galimybės mieste, mažinančios socialinės rizikos žmonių atskirtį bei didinančios galimybes gyventi sveikesnį ir saugesnį gyvenimą. Siekiant gerinti demografinę gyventojų situaciją mieste, būtina atsižvelgti į kuo daugiau gyventojų grupių ir tikslinai vykdyti veiksmus kuo ankstesniame amžiuje. Patrauklių ir reikalingų paslaugų sukūrimas ir plėtojimas Molėtų mieste prisdėtų prie gyventojų subjektyvios ir objektyvios gyvenimo kokybės gerinimo.

Per pastaruosius penkerius metus Lietuvoje aktualia problema tapo tarptautinė migracija. 2010 m. iš Lietuvos išvykusiuju asmenų skaičius ženkliai pakilo, kaip ir išvykusiu iš Utenos regiono ar Molėtų rajono. Pastaraisiais metais Molėtų rajonui, kaip ir Molėtų miestui, tarptautinė migracija yra mažiau aktuali nei migracija šalies viduje (regioninė). Regioninė migracija tiesiogiai paliečia Molėtų miestą ir sukeliamos problemos – ieškodamas geresnių išsilavinimo ir įsibarbinimo perspektyvų jauni asmenys keliasi į didesnius Lietuvos miestus, Molėtų miesto ir rajono gyventojai sensta, didėja mirtingumas, mažėja gimstamumas, taip pat darbingo amžiaus asmenų ir dirbančiųjų skaičius.

2015 m. į Molėtų miestą atvyko ir tai deklaravo 17 asmenų. Iš miesto išvyko ir tai deklaravo 208 asmenys. 2011 – 2014 m. laikotarpiu pastebimi netolygus išvykstančiųjų gyventojų skaičius: iki 2013 m. išaugo, o 2013-2014 m. laikotarpiu sumažėjo 4,1 proc. (nuo 265 iki 254 asmenų). Atvykstančių iš Molėtų miesto asmenų skaičiaus nuo 2011 iki 2014 m. sumažėjo dvigubai (nuo 33 iki 16 asmenų). Fiksuojami migracijos rodikliai rodo neigiamas tendencijas ir leidžia teigti, kad žmonės vangiai grįžta (ar atvyksta) į Molėtų miestą (S-6).

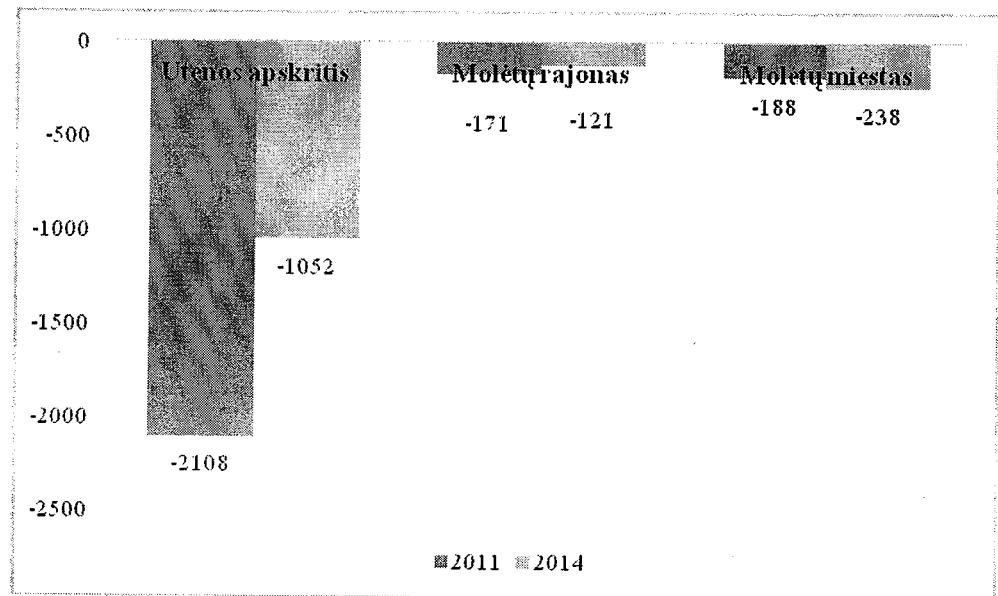
Siekiant teigiamų pokyčių ir atvykstančiųjų gyventi Molėtų mieste asmenų skaičiaus didėjimo, taip pat darbingo amžiaus gyventojų ir vaikų skaičiaus augimo, būtina spręsti ekonomines miesto problemas, t. y. skatinti darbo vietų kūrimą, didinti žmonių įsibarbinimo galimybes ir socialinę gerovę. Taip pat reiktų atkreipti dėmesį į patrauklių jaunimui veiklų ir infrastruktūrų kūrimą – tai paskatintų jaunimą grįžti į Molėtų miestą bei įgytą išsilavinimą, įgūdžius ir žiniias realizuoti Molėtų mieste.

Nagrinėjant šalies rodiklius, svarbu paminėti, jog iš Lietuvos vis dar daugiau žmonių išvyksta nei atvyksta į šalį. Neigiamas migracijos saldo Lietuvoje 2014 m. siekė -12 327. Utenos regione migracijos saldo 2014 m. siekė -1 052, Molėtų rajono savivaldybėje -121. Molėtų mieste migracijos taip pat buvo neigiamas ir siekė – 238. (žiūrėti 3.1.6 pav.). Atkreiptinas dėmesys, jog Utenos regione neigiamas migracijos saldo nuo 2011 iki 2015 m. sumažėjo dvigubai (Lietuvoje – trigubai), tačiau Molėtų mieste neigiamas gyventojų migracijos saldo išaugo beveik 27 proc.

---

1 2015 m. duomenys pateikiami iki 2015 m. lapkričio 1 dienos.

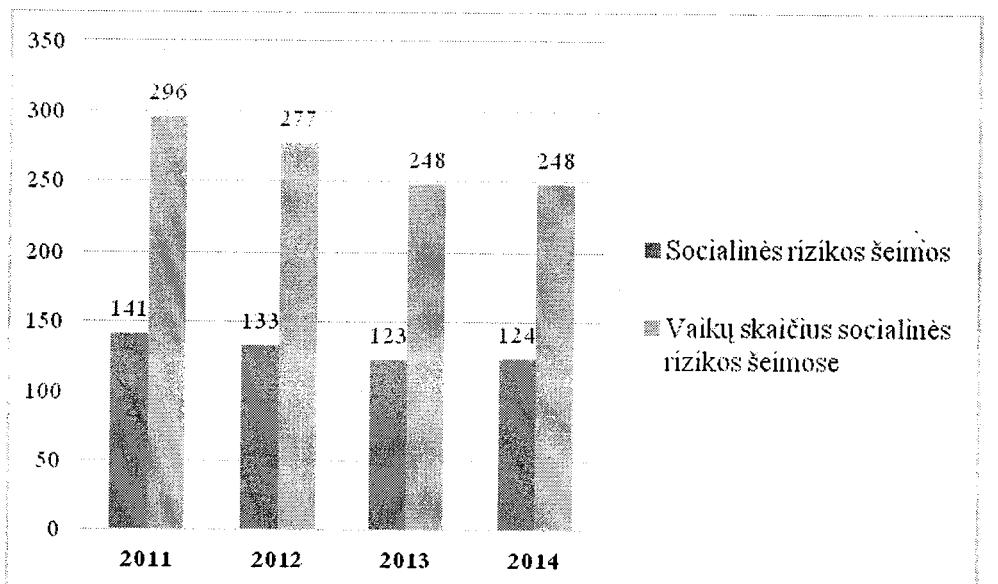

3.1.6 pav. Neto migracija Utenos regione, Molėtų rajone ir Molėtų mieste 2011- 2014 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, Molėtų rajono savivaldybė

Socialinės situacijos apžvalga. Molėtų rajono savivaldybėje didžioji dalis socialinių paslaugų įstaigų yra išsidėstę Molėtų mieste. Tai reiškia, jog Molėtų miesto gyventojams dėl socialinių paslaugų įstaigų geografinio išsidėstymo, paslaugos yra gerai prieinamos. Visgi, mieste yra nemažai asmenų, patiriančių socialinę atskirtį ir patenkančių į socialinės rizikos asmenų grupę.

Molėtų rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus duomenimis, 2014 m. Molėtų rajone buvo įregistruotos 124 socialinės rizikos šeimos, kuriose augo 248 vaikai. 2011-2014 m. laikotarpiu socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius tolygiai mažėjo (žiūrėti 3.1.7 pav.). Socialinės rizikos šeimų skaičius 2011-2014 m. laikotarpiu sumažėjo 12 proc., tuo tarpu vaikų augančių socialinės rizikos šeimose skaičius – 16,2 proc. (S-7)

3.1.7 pav. Socialinės rizikos šeimų ir tokiose šeimose augusių vaikų skaičius Molėtų rajono savivaldybėje 2011-2014 m.

Šaltinis: Molėtų rajono savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius

Mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir tokiose šeimose augančių vaikų skaičius rodo teigiamas socialinės situacijos Molėtų rajone tendencijas. Statistinė Molėtų rajono socialinės rizikos šeimų situacija atspindi ir šalies bei regiono situaciją. Lietuvoje 2011-2014 m. laikotarpiu socialinės rizikos šeimų sumažėjo 6,3 proc., o Molėtų rajone – dvigubai daugiau (12 proc.). Nagrinėjant Utenos regiono rodiklius taip pat pastebima socialinių rizikos šeimų skaičiaus mažėjimo tendencija: nuo 2011 iki 2014 m. socialinių rizikos šeimų skaičius šioje regione sumažėjo 9,3 proc. (atitinkamai nuo 816 iki 740). Socialinės rizikos šeimoms reikalingos įvairiapusės socialinės paslaugos, todėl ir toliau būtina plėtoti socialinių paslaugų prieinamumą socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams, taip pat suteikti daugiau galimybių įsidarbinti bei stiprinti įsidarbinamumo gebėjimus, ugdyti asmeninės savybes, padedančias integruotis į visuomenę.

Žmonių gyvenimo gerovę parodo socialinę pašalpą gaunančių šeimų (asmenų) skaičių, kadangi socialinė pašalpa mokama tik nepasiturinčioms šeimoms (asmenims). 2015 m. sausio – spalio mėnesiais Molėtų rajono savivaldybėje socialines pašalpas gavo 928 asmenys. 2011-2014 m. socialines pašalpas gaunančių asmenų skaičius Molėtų rajone tolygiai mažėjo. Nuo 2012 m. socialines pašalpas gaunančių asmenų skaičius sumažėjo ypač ženkliai ir 2012-2014 m. laikotarpiu socialinių pašalpų gavėjų skaičius nuo visų savivaldybės gyventojų skaičiaus sumažėjo 47,6 proc. (atitinkamai nuo 8,1 proc. 2012 metais iki 5,3 proc. 2014 metais). Remiantis rajono duomenimis, galima teigti, jog ir Molėtų mieste situacija yra panaši: atsižvelgiant į gyventojų skaičių Molėtų rajono savivaldybėje ir Molėtų mieste, galima teigti, jog Molėtų mieste 2011 m. socialines pašalpas vidutiniškai gavo apie 549 gyventojų, 2014 m. – apie 328. Vadinas, 2014 m. 1000-iui Molėtų r. 'esto gyventojų teko 53 socialinės pašalpos. Gyventojų socialinę atskirtį ir skurdą galėtų efektyviai sumažinti darbo vietų kūrimas, profesinių įgūdžių tobulinimas ir verslumo skatinimas. Šios iniciatyvos gali padidinti galimybes įsidarbinti bei užsidirbtį būtinų pajamų sau ir šeimai.

3.1.2 lentelė. Socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus kitimo dinamika Molėtų rajono savivaldybėje 2012-2015 m.

Rodiklis / Metai	2011	2012	2013	2014	2011-2014 m. pokytis, proc.
Socialinę pašalpą gaunančių asmenų skaičius	1770	1907	1470	1037	-41,4
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius nuo visų savivaldybės gyventojų, proc.	8,1	9,3	7,4	5,3	-2,8

Šaltinis: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Ekonominė apžvalga.

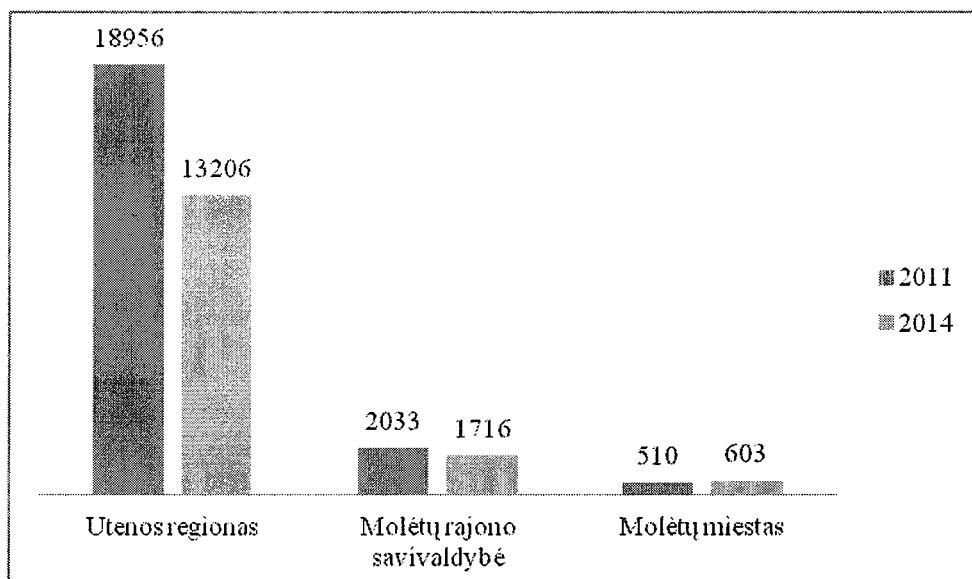
Molėtų rajono savivaldybėje veikiančių ūkio subjektų skaičius 2015 m. pradžioje buvo 362 ūkio subjektai (2013 m. – 385). Lyginant veikiančių ūkio subjektų skaičių Utenos regiono savivaldybėse, Molėtų rajonas ūkio subjektų skaičiumi viršija Ignalinos ir Zarasų rajono rodiklius, tačiau turi mažiau įmonių negu kiti likę regiono regionai (Utenos, Anykščių ir Visagino). Tieki Molėtų rajone, tiek ir pačiame Molėtų mieste vyrauja smulkios ir vidutinės įmonės (S-8). Didžiausios įmonės mieste – tai statybinės, remonto, medžio apdirbimo bendrovės, siuvimo įmonės, nemažai kitų įvairias paslaugas teikiančių įmonių. Kas penkta Molėtų rajone esanti įmonė vykdo veiklą „Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas“, antra pagal apimtį rajono verslo veikla „Kita aptarnavimo veikla“ (apie 18 proc. visų įmonių), o kas

dešimta įmonė vykdo veiklą statybų sektoriuje. Pastebėtina, jog Molėtų rajone yra itin mažas skaičius įmonių, kurių veikla orientuota į žemės ūki, miškininkystę ir žuvinininkystę, taip pat į meninę, pramoginę ir poilsio organizavimo veiklą. Atnižvelgiant į geografinės ir rekreacines Molėtų regiono salygas, minėtos veiklos šiame regione turėtų būti labiau stiprinamos ir plėtojamos, turėtų augti ir šias veiklas vykdančią įmonių skaičius.

Utenos teritorinės darbo biržos duomenimis, 2015 lapkričio 25 d. Utenos regione buvo registruoti 10 384 bedarbiai – tai sudarė 12,2 proc. visų teritorijos darbingo amžiaus gyventojų. Daugiausia bedarbių buvo Ignalinos – 16,7 proc. ir Zarasų – 14,2 proc. rajonų savivaldybėse. Mažiausias nedarbas registruotas Utenoje – 10 proc. 2011-2014 m. laikotarpiu Utenos regione, kaip ir visoje šalyje, registruotų bedarbių skaičius tendencingai mažėjo (2011 m. Utenos regiono teritorinėse darbo biržose registruota 18,9 tūkst. bedarbių).

Molėtų rajone registruotų bedarbių skaičius 2011-2014 m. laikotarpiu taip pat mažėjo, tuo tarpu Molėtų mieste registruotų bedarbių skaičius išaugo 18 proc. (žiūrėti 3.1.8 pav.) (S-13). Molėtų mieste 2011-2014 m. laikotarpiu išaugo negalią turinčių registruotų bedarbių skaičius (2011 m. 32 neįgalieji, 2014 m. – 39), tačiau laikotarpiu pastebima įtrauktų į aktyvios darbo rinkos politikos priemones asmenų skaičiaus mažėjimo tendencija (2011 m. – 154 asmenys, 2015 m. – 122). Svarbu paminėti faktą, kad nuo 2011 iki 2015 m. Molėtų mieste ženkliai išaugo asmenų, dirbančių pagal verslo liudijimą, skaičius: 2011 m. tokį asmenų buvo 83, o 2014 m. – 119 (pokytis: +43,3 proc.).

3.1.8 pav. Bedarbių skaičiaus kaita Utenos regione, Molėtų rajono savivaldybėje ir Molėtų mieste 2011-2014 m.

Šaltinis: Utenos teritorinė darbo birža, Molėtų skyrius

Pažymėtina, jog nedirbančių jaunų asmenų iki 25 metų skaičius kito netolygiai: 2011 m. jaunimas sudarė 21,4 proc. visų Molėtų teritorinėje darbo biržoje registruotų bedarbių, 2012 m. jaunų bedarbių skaičius išaugo beveik perpus (47,7 proc.), o 2014 m. jaunimas iki 25 metų sudarė 21,2 proc. visų nedirbančių asmenų skaičiaus (S-9).

Viešosios infrastruktūros apžvalga. Molėtų rajone yra 11 seniūnijų, 1 miestas (Molėtai), 5 miestelių (Alanta, Balninkai, Dubingiai, Giedraičiai, Joniškis). Molėtų miesto viešąją infrastruktūrą sudaro švietimo, socialines, sveikatos priežiūros, taip pat turizmo ir kultūros paslaugas teikiančių institucijų tinklas (žiūrėti 1 priedą).

Mieste veikia maldos namai - Molėtų Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia, neobarokinio stiliaus, pastatyta 1907 metais. Bažnyčios statybos buvo inicijuotos tuo metu Molėtų parapijoje tarnavusio kunigo kunigas Kazimiero Bandzevičiaus.

Švietimo paslaugas Molėtų mieste teikia 9 įstaigos. Mieste veikia 1 gimnazija, 1 pagrindinė ir 1 pradinė mokykla, 2 vaikų lopšeliai-darželiai, taip pat Molėtų švietimo centras, Molėtų menų mokykla, Molėtų rajono kūno kultūros ir sporto centras. Mieste savo veiklą vykdo Molėtų pedagoginė-psichologinė tarnyba.

Nors miesto ugdymo įstaigos atnaujinamos panaudojant ES fondų lėšas, tačiau vis dar išlieka nemažai, su tinkamu infrastruktūros išvystymu susijusių problemų. Taip pat pastebima švietimo įstaigų restruktūrizacija – dėl mažėjančio gyventojų skaičių, švietimo įstaigos yra pertvarkomos arba uždaromos. Svarbu tai, jog Molėtų mieste nėra institucijos, teikiančios profesinį ar aukštajį išsilavinimą, mieste taip pat nėra specialaus ugdymo centro (profesinio rengimo centras yra Naujasodžio kaime, specialaus ugdymo centras – Kijelių kaime). Trečdalis visų Molėtų rajono savivaldybės gyventojų gyvena Molėtų mieste, todėl geriau išplėtotas ugdymo institucijų tinklas miesto ribose taip pat būtų aktualus ir reikalingas (S-12)

Molėtų miesto sveikatos priežiūros ir socialinių įstaigų tinklas yra pakankamai išvystytas bei užtikrina paslaugų praeinamumą. Pagrindinės sveikatos ir socialinės priežiūros paslaugas teikia čios organizacijos yra išsidėščios miesto centrinėje dalyje. Sveikatos priežiūros paslaugas Molėtų miesto gyventojams teikia VšĮ Molėtų rajono greitosios medicinos pagalbos centras, VšĮ Molėtų ligoninė, VšĮ Molėtų rajono pirminės sveikatos priežiūros centras, mieste taip pat veikia privatūs stomatologijos kabinetai ir vaistinės (žiūrėti Priedą Nr. 1), tačiau atsižvelgiant į gyventojų nuomonę (apklausos rezultatus), gyventojams trūksta sveikatos priežiūros paslaugų Molėtų miste. Galima teigti, jog būtina plėtoti sveikatos priežiūros institucijų tinklą Molėtų mieste (S-10).

Didžioji dalis Molėtų rajone veikiančių socialines paslaugas teikiančių institucijų yra Molėtų mieste. Molėtų mieste socialines paslaugas gyventojams teikia Molėtų rajono savivaldybės administracija ir jos skyriai (Socialinės paramos skyrius, Vaikų teisės apsaugos skyrius ir kt.), mieste taip pat veikia Socialinės paramos centras. Molėtų mieste yra įsteigtas vaikų savarankiško gyvenimo namai, o neaktyvių darbo rinkoje asmenų socialine parama rūpinasi Utenos teritorinės darbo įžemos Molėtų filialas (žiūrėti Priedą Nr. 1). Pažymėtina, jog Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namuose nuo 2015 m. gegužės mėnesio buvo pradėta teikti pagalba asmenims krizinėse situacijoje – iki 2015 m. pabaigos buvo suteikta krizių įveikimo pagalba 9 asmenims. Taip pat nuo 2003 m. Molėtų krašto žmonių su negalia sajunga teikia transporto paslaugas neįgaliesiems. Šiuo metu sajunga teikia 183 asmenims su negalia. Siekiant teikiamų sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų efektyvumo, būtina atkreipti dėmesį į šių paslaugų kokybės didinimą ir prieinamumą bei paslaugų plėtrą Molėtų mieste (S-11).

Sporto veiklą Molėtų mieste organizuoja ir vykdo Molėtų sporto centras, taip pat mieste veikia sporto klubas, yra susibūré krepšinio, rankinio, automobilių sporto, sporto žūklės ir kitokių šakų komandos, atstovaujančios Molėtų miestą regioninėse ir šalies sporto varžybose (žiūrėti Priedą Nr. 1).

Molėtų mieste kultūros paslaugas teikia Molėtų kultūros centras, Molėtų kraštotoiros muziejus ir jo padaliniai. Molėtų kultūros centre yra nuolat veikianti dailės galerija, kurioje eksponuojami profesionalių Lietuvos dailininkų kūriniai. Molėtuose taip pat veikia Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka.

Didžiausias krašto turtas – švari gamta, nes nėra didelių aplinką teršiančių pramonės įmonių. Molėtų regionas turi pakankamai gamtinį ir kultūrinį turizmo išteklių, kurių pagrindu galima plėtoti turizmą siekiant turizmo ir su juo susijusių veiklų verslą padaryti pagrindine ir efektyvia šių teritorijų ūkio veikla. Šiuo metu išteklių, turinčių vertę tarptautinėms turizmo rinkoms Molėtuose (kaip ir

kituose Utenos regiono regionuose) nėra, o paslaugų visuma palanki trumpalaikiams lankytojams. Todėl siekiant pritraukti didesnius turistų srautus, būtina plėtoti išskirtines turizmo paslaugas ir infrastruktūrą, skatinti ir sudaryti prielaidas pritraukti komerciškai perspektyvesnius lankytojus ir skatinti turizmo daugiasezoniškumą pačiame Molėtų mieste. Kaip vienas iš galimų alternatyvų galėtų būti sporto bazės (kaip Ignalinos slidinėjimo trasos), sporto stovyklos ar SPA paslaugas teikiančios institucijos įkūrimas. Šiomis paslaugomis galėtų pasinaudoti Lietuvos ir iš kitų šalių atvykčių sportininkai, sporto mėgėjai ir kiti suinteresuoti asmenys.

3.2. SSGG

Remiantis atlikta miesto esamos demografinės, socialinės ir ekonominės situacijos analize, buvo išskirtos Molėtų miesto stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės bei sudaryta stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių matrica, kurioje prie kiekvieno veiksnio pateiktas įvertinimas pagal 5 balų sistemą, kur 5 reiškia labai svarbus veiksnys, 1 – mažai svarbus veiksnys.

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
<ol style="list-style-type: none"> Patogus susisiekimas su Lietuvos sostine (Molėtai nuo Vilniaus nutolę 64 km), Utenos miestu (nuotolis - 35 km) ir Kaunu. Magistralinis kelias A14 Vilnius-Utena. (S-1) <i>Įvertinimas</i> – 4 Mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius bei socialinę pašalpų gaunančių asmenų skaičius rodo teigiamus socialinės pagalbos rezultatus. (S-7) <i>Įvertinimas</i> – 5 Mieste vyrauja smulkus ir vidutinis verslas, kuris yra vienas svarbiausių ekonomikos skatinimo elementų. (S-8) <i>Įvertinimas</i> – 5 	<ol style="list-style-type: none"> Mažėjantis gyventojų skaičius mieste, neigiami migracijos rodikliai, augantys registruotų jaunų bedarbių skaičiai – nepakankamai patraukli miesto gyvenamoji ir darbo aplinka. (S-2, S-6, S-9) <i>Įvertinimas</i> – 4 Senstantys miesto gyventojai bei jaunimo nenoras likti mieste dėl sudėtingesnių įsibarbinimo galimybių. (S-3, S-4) <i>Įvertinimas</i> – 4 Neigama natūrali gyventojų kaita, kuri sietina su mažėjančiu gyventojų skaičiumi mieste bei gyventojų nenoru kurti šeimas ir gyventi Molėtų mieste. (S-5) <i>Įvertinimas</i> – 4 Augantis registruotų bedarbių skaičius atskleidžia darbo vietų trūkumą bei neigiamą situaciją darbų rinkoje. (S-13) <i>Įvertinimas</i> – 5 Nepakankamai išplėtotas sveikatos socialinės paslaugos teikiančių institucijų tinklas. (S-10, S-11) <i>Įvertinimas</i> – 5 Nepakankamas švietimo institucijų tinklas: Molėtų mieste nėra nei vieno profesinio rengimo centro ar aukštosios mokyklos, todėl Molėtai tampa nepatrauklus miestas išsilavinimo siekiantiems asmenims (ypatingai jaunimui, kuris išvykė studijuoti į šalies didmiesčius juose pasiliauka gyventi ir dirbti) (S-12) <i>Įvertinimas</i> – 4
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
<ol style="list-style-type: none"> Išnaudoti visas esamas Molėtų regiono galimybes vykdant turizmą, poilsį, rekreaciją ar sportinę veiklą siekiant šių veiklų daugiasezoniškumo. <i>Įvertinimas</i> – 3 Siekti finansavimo išteklių (nacionalinių, ES, privačių Lietuvos ar užsienio šalių investicijų). <i>Įvertinimas</i> – 4 	<ol style="list-style-type: none"> Nepakankama komunikacija ir veiksmų derinimas tarp verslo ir socialinių partnerių. <i>Įvertinimas</i> – 4 Nepakankamas bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų iniciatyvumas bei aktyvumas. <i>Įvertinimas</i> – 4

<p>3. Igyvendinti į įvairias socialiai pažeidžiamas grupes (jaunimas, ilgalaikiai bedarbiai ir kt.) nukreiptas užimtumo skatinimo priemones. <i>jvertinimas</i> – 4</p> <p>4. Skatinti bendruomenių bei socialinių partnerių bendradarbiavimą, siekiant spręsti mieste egzistuojančias socialines problemas. <i>jvertinimas</i> – 4</p> <p>5. Plėsti paslaugas socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, siekiant jų socialinės integracijos ir pilnaverčio dalyvavimo visuomeniniam gyvenime. <i>jvertinimas</i> – 5</p> <p>6. Skatinti gyventojų verslumą, naujų įmonių ir darbo vietų kūrimąsi. <i>jvertinimas</i> – 5</p> <p>7. Skatinti bendradarbiavimą su verslo partneriais, siekiant skatinti gyventojų užimtumą ir verslumą. <i>jvertinimas</i> – 3</p> <p>8. Plėsti ir tobulinti informacijos prieinamumo ir sklaidos kanalus socialiniai ir ekonominiai klausimais. <i>jvertinimas</i> – 3</p> <p>9. Švesti ir informuoti bendruomenę siekiant paskatinti socialiai pažeidžiamų žmonių integraciją. <i>jvertinimas</i> – 3</p>	<p>3. Gyventojų pasyvumas ir nenoras prisidėti prie problemų sprendimo. <i>jvertinimas</i> – 4</p> <p>4. Ilgalaikė gyventojų bedarbystė dėl nepakankamo skaičiaus darbo vietų Molėtų mieste. <i>jvertinimas</i> – 5</p> <p>5. Gyventojų (ypatingai jaunimo) išvykimas iš Molėtų miesto ir nenoras į jį grįžti dirbti, kurti darbo vietas ir pan. <i>jvertinimas</i> – 5</p> <p>6. Nepakankama informacijos sklaida tarp asmenų, kuriems siekiama padėti išspręsti savo socialines problemas. <i>jvertinimas</i> – 5</p>
---	---

4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI, IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI BEI INTEGRUOTČ IR NOVATORIŠKO STRATEGIJOS POBŪDŽIO APIBŪDINIMAS

4.1. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI, IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI

Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijai nustatyti tikslai ir uždaviniai bei jų įgyvendinimo stebėsenos rodikliai. Strategijoje nustatyti tikslai ir uždaviniai yra realūs ir įgyvendinami, jų pasiekimai yra išmatuojami, o išorinės galimybės ir turimi ištekliai yra įvertinti. Strategijoje yra nustatyti du tikslai, kuriais siekiama prisidėti prie 2014-2020 m. Europos Sajungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtrauktiems didinimas ir kova su škurdui 8.6 investicinio prioriteto „Bendruomenės inicijuojamų vienos plėtros strategijos įgyvendinimas“ 8.6.1. konkretaus uždavinio „Pagerini vienes įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vienos bendruomenių, verslo ir vienos valdžios ryšius“ įgyvendinimo siekimo Molėtų mieste bei prisideda ir yra tiesiogiai susiję su Uteno regiono integruotos teritorijų vystymo programos (patvirtintos 2015 m. rugsėjo 14 d. įsakymas Nr. 1V-722), Utenos regiono plėtros 2014-2020 plano, Molėtų rajono savivaldybės plėtros plano 2011-2017 m. tikslais ir uždaviniais.

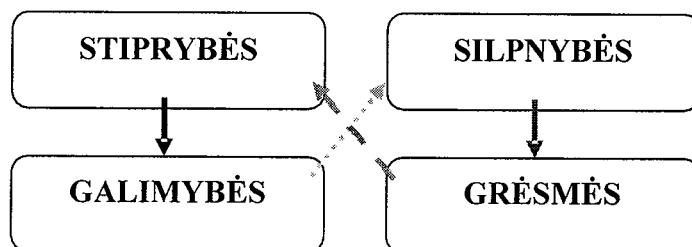

Utenos regiono integruotos teritorijų vystymo programos tikslai	Utenos regiono integruotos teritorijų vystymo programos uždaviniai
1 TIKSLAS. Padidinti ekonominį aktyvumą Utenos regione	<p>1.1. Uždavinys: Pagerinti sąlygas smulkiajančiam bendruomeniniam ir socialiniams verslui</p> <p>1.3. Uždavinys: Paskatinti gyventojus rinktis gyvenamają vietą gerą prieigą prie darbo vietų turinčiose teritorijose (pagerinant mobilumo galimybes švytuoklinės migracijos zonose ir sutvarkant gyvenamają aplinką Utenos regiono miestų centrinėse dalyse)</p>

Utenos regiono plėtros 2014-2020 plano tikslai	Utenos regiono plėtros 2014-2020 plėtojimo uždaviniai
1.1.Tikslas: Gyvenamosioms vietovėms (tikslinėms teritorijoms) būdingų problemų sprendimas, didinant konkurencingumą, ekonomikos augimą ir gyvenamosios vienos patrauklumą	<p>1.1.1. Uždavinys: Kompleksiškai atnaujinti savivaldybių centrų ir kitų miestų (nuo 6 iki 100 tūkst. gyv.) viešąją infrastruktūrą</p> <p>1.2. Uždavinys: Plėtoti aplinką tausojančią ir eismo saugą didinančią infrastruktūrą ir priemones bei darnų judumą</p>

Molėtų rajono savivaldybės plėtros plano 2011-2017 m. tikslai	Molėtų rajono savivaldybės plėtros plano 2011-2017 m. uždaviniai
1.1.Tikslas: Skatinti gyventojų verslumą, sudaryti palankias sąlygas pradeti ir plėtoti verslą	<p>1.1.1. Uždavinys: tobulinti informacinię verslo aplinką</p> <p>1.2. Uždavinys: Plėtoti ir stiprinti finansinę paramą</p> <p>1.1.3. Plėtoti verslui palankią viešujų paslaugų teikimą</p>

Formuojant Molėtų miesto vienos veiklos grupės strategijos tikslus ir uždavinius, buvo remiasi stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių ryšiais. Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių ryšiai yra nagrinėjami taip: (1) kaip panaudoti stiprybes galimybėms įgyvendinti; (2) kaip ištaisyti silpnybes pasinaudojant galimybėmis; (3) kaip panaudoti stiprybes grėsmėms sumažinti; (4) kokias silpnybes reikia pašalinti, kad sumažėtų grėsmės (žiūrėti 4.1.1 pav.)

Remiantis stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių ryšių analizės rezultatais, buvo sudarytos pagrindinės priorititinės Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos kryptys bei nustatyti Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos tikslai ir uždaviniai.

Vietos veiklos grupės teritorijos plėtros poreikių nustatymas (prioritetinė tvarka)	Poreikių pagrindžiantys vietos veiklos grupės teritorijos stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių teiginiai (Nr.)
Prisidėti prie smulkaus verslo skatinimo suteikiant galimybes realizuoti verslo idėjas	3 ir 1 stiprybės, 1, 3, 4 silpnybės, 1, 6 galimybės ir 1, 4, 5 grėsmės
Skatinti mažiau galimybių turinčius asmenis įsitraukti į užimtumo veiklas	2 ir 5 silpnybės, 2, 3, 7 galimybės
Plėsti reikalingą socialinių paslaugų tinklą, užtikrinant socialinės atskirties mažinimą.	2 stiprybė, 4, 5, 8, 9 galimybės ir 2, 3, 6 grėsmės

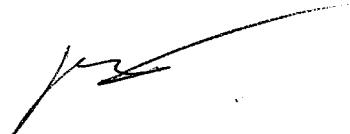
1 TIKSLAS	METAI	
MAŽINTI SOCIALINĘ ATSKIRTĮ MOLĖTŲ MIESTE UŽTIKRINANT SOCIALINIU IR KITU PASLAUGŲ PLĖTRĄ	2017	2021
Tikslo įgyvendinimas leis išnaudoti atliktoje stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje nustatytą <i>stiprybę</i> , jog mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius atskleidžia teigiamus socialinės pagalbos rezultatus siekiant plėsti socialines paslaugas socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, siekiant jų socialinės integracijos ir pilnaverčio dalyvavimo gyvenime (išnaudoti <i>galimybę</i>) bei prisidėti prie sveikatos ir socialines paslaugas teikiančių organizacijų 'inklū plėtojimo' (spręsti <i>silpnybes</i>). Tai gali turėti įtakos pakankamam informacijos sklaidai tarp asmenų, kuriems siekiama padėti išspręsti savo socialines problemas užtikrinimui (sumažinti <i>grėsmę</i>). Svarbu užtikrinti socialinėje atskirtyje esantiems asmenims savalaikes socialines ir kitas paslaugas. Tokių paslaugų gavimas leis įtvirtinti socialinius įgūdžius, kurie vėliau gali prisidėti prie didesnio gyventojų užimtumo ir nedarbo mažėjimo.		
Įvertinti alternatyvūs tikslai (1) mažinti socialinę atskirtį Molėtų mieste užtikrinant socialinių ir kitų paslaugų plėtrą; (2) mažinti socialinę atskirtį kuriant ir vystant psychologinių paslaugų tinklą Molėtų mieste; (3) mažinti socialinę atskirtį užtikrinant socialines paslaugas vyresnio amžiaus asmenims. (2) tikslas orientuotas tik psychologinio pobūdžio paslaugas, (3) tikslas orientuotas tik į vyresnio amžiaus asmenis, todėl pasirinktas (1) tikslas neišskiriantis konkretios socialinę atskirtį patiriančios tikslinės grupės ir yra orientuotas į socialinių ir kitų paslaugų plėtrą.	2017	2021

Efekto rodikliai:

- Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1.000-iui gyventojų; Planuojama, jog 2022 metais 1000-iui gyventojų teks 43 socialinės pašalpos gavėjai. 2014 metais 1000-iui gyventojų teko apie 53 socialinių pašalpų gavėjai. Atsižvelgiant į 2011-2014 m. socialinių pašalpų sumažėjimą 40,2 proc., planuojama, jog iki 2022 metų bus fiksuojamas ne mažesnis kaip 20 proc. socialinių pašalpų sumažėjimas.

Rezultato rodikliai:

- Socialinių partnerių organizacijoje ar NVO savanoriaujantys dalyviai (vietos bendruomenės nariai) praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose. Planuojama į tikslo veiklas įtraukti

ne mažiau kaip 40 dalyvių, iš kurių 5 savanoriaus socialinių partnerių organizacijose, t.y. 2022 metais planuojamas 12,5 proc. pokytis (skaičiuojant pagal rodiklių apskaičiavimo metodiką $5/40 \cdot 100$).

- Darbingi asmenys (vietos bendruomenės nariai), kurių socialinė atskirtis sumažėjo dėl projekto veiklų dalyvių dalyvavimo projekto veiklose (praėjus 6 mėnesiams po projekto veiklų dalyvių dalyvavimo ESF veiklose)“. Planuojama į tikslą veiklas įtraukti ne mažiau kaip 40 dalyvių, iš kurių 4 dalyvių socialinė atskirtis bus sumažėjusi, t.y. 2022 metais planuojamas 10 proc. pokytis (skaičiuojant pagal rodiklių apskaičiavimo metodiką $6/50 \cdot 100$).
- Mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus fiksuojamas 6 proc. socialinėse rizikos šeimose gyvenančių vaikų mažėjimo skaičiaus pokytis bei 8 proc. socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimo pokytis (2011-2014 m. socialinės rizikos šeimų sumažėjo 12 proc., vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose skaičius sumažėjo 16,2 proc. – remiantis šiomis tendencijomis, planuojama, jog suteiktos socialinės paslaugos prisdės prie šios tikslinės grupės skaičiaus mažėjimo ir pastaroji grupė sumažės sekančiai: 6 proc. (socialinės rizikos šeimos) ir 8 proc. (vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose).

1.1. UŽDAVINYS	METAI	
PLĖTOTI SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TINKLĄ SOCIALIAI PAZEIDŽIAMOMS MOLETŲ MIESTO GYVENTOJŲ GRUPĒMS	2017	2020

Uždaviniu siekiama pasinaudoti stiprybe „Mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius rodo teigiamus socialinės pagalbos rezultatus“

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai: (1) Plėtoti socialinių paslaugų tinklą socialiai pažeidžiamoms Molėtų miesto gyventojų grupėms, (2) kurti naujas socialines ir kitas paslaugas jaunoms šeimoms, esančioms socialinės rizikos grupėje; (3) plėsti esamas socialines ir kitas paslaugas, stiprinant pagalbą vyresnio amžiaus asmenims. (2) uždavinius orientuotas tik į paslaugas jaunoms šeimoms, (3) uždavinius taip pat susiaurina teikiamas paslaugas dėl siauros gavėjų grupės, todėl pasirinktas (1) uždavinius, nes neapriboja tikslinės grupės ir teikiamų socialinių paslaugų.

Uždaviniui priskiriamas strategijos rezultato rodiklis:

- Mažėjantis socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius. Planuojama, jog 2022 metų pabaigoje bus fiksuojamas 6 proc. socialinėse rizikos šeimose gyvenančių vaikų mažėjimo skaičiaus pokytis bei 8 proc. socialinės rizikos šeimų skaičiaus mažėjimo pokytis (2011-2014 m. socialinės rizikos šeimų sumažėjo 12 proc., vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose skaičius sumažėjo 16,2 proc. – remiantis šiomis tendencijomis, planuojama, jog suteiktos socialinės paslaugos prisdės prie šios tikslinės grupės skaičiaus mažėjimo ir pastaroji grupė sumažės sekančiai: 6 proc. (socialinės rizikos šeimos) ir 8 proc. (vaikų, augančių socialinės rizikos šeimose).

Rezultatas – išplėstas socialinių paslaugų tinklas, įgalinantis socialinėje atskirtyje esančius asmenis integruotis į visuomenę, t.y. sukurtos naujos socialinės ir kitos paslaugos.

Produkto rodiklis:

- BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). 2022 m. pabaigoje į projekto veiklas įtraukti ne mažiau kaip 40 dalyvių.

- Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius. 2022 m. planuojama, jog 1 projektą bus visiškai arba iš dalies įgyvendinė socialiniai partneriai ar NVO.
- Naujai sukurtų (išplėstų) psichosocialinių ir sociokultūrinių paslaugų skaičius. 2022 m. planuojama, jog bus sukurtos 1 nauja socialinė paslauga.
- Suorganizuoti sociokultūriniai renginiai. Planuojama, jog 2022 m. pabaigoje bus suorganizuota 5 sociokultūrinių renginių.

TIKSLAS	METAI
MAŽINTI NEDARBĄ SKATINANT UŽIMTUMĄ IR VERSLUMĄ	2017 2021

Tikslo įgyvendinimas leis išnaudoti atlankoje stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių aplizėje nustatytą *stiprybę*, jog mieste vyrauja smulkus ir vidutinis verslas, kuris yra vienas svarbiausių ekonomikos skatinimo elementų siekiant skatinti gyventojų verslumą, naujų įmonių ir darbo vietų kūrimąsi (išnaudoti *galimybę*) bei prisidėti prie mažėjančio bedarbių skaičiaus (sumažinti *silpnybę*). Tai gali turėti įtakos ilgalaikės bedarbystės dėl nepakankamo darbo vietų skaičiaus Molėtų mieste riziką bei paskatinti gyventojų likti Molėtų mieste ir kurti naujas darbo vietas (sumažinti *grėsmes*).

Įvertinti alternatyvūs tikslai: (1) mažinti nedarbą ir didinti socialinę integraciją skatinant užimtumą ir verslumą, (2) mažinti nedarbą skatinant socialiai pažeidžiamas Molėtų miesto gyventojų grupes įsitrukinti į neformalaus švietimo veiklas, (3) mažinti nedarbą skatinant gyventojus imtis verslo ar savarankiškos veiklos. (2) tikslas orientuotas tik į užimtumą, (3) tikslas orientuotas tik į verslumą, todėl buvo pasirinktas (1) tikslas, kuris apima tiek užimtumo, tiek verslumo skatinimą.

Tikslas tiesiogiai yra susiję su Telšių regiono integruotos teritorijų vystymo programos 1 Tikslo: padidinti patrauklumą darbui ir investicijomis 1.1. Uždaviniai: padidinti ūkinės veiklos įvairovę (t.y. tiek programos, tiek strategijos veiksmai yra susiję, papildo vienas kitą, o programos įgyvendintų veiksmų rezultatais bus siekiama pasinaudoti įgyvendinant strategijos veiksmus).

Tikslas prisideda prie Utenos regiono integruotos teritorijų vystymo programos 1 Tikslo. Padidinti ekonominį aktyvumą 1.1. Uždavinio: Pagerinti sąlygas smulkiajam, bendruomeniniam ir socialiniams versliui ir 1.3. Uždavinio: Paskatinti gyventojus rinktis gyvenamają vietą gerą prieigą prie darbo vietų turinčiose teritorijose (pagerinant mobilumo galimybes švytuoklinės migracijos zonose ir sutvarkant gyvenamają aplinką Utenos regiono miestų centrinėse dalyse).

Tikslas yra tiesiogiai susijęs su Utenos regiono plėtros 2014-2020 plano 1.1.Tikslo: Gyvenamosioms vietovėms (tikslinėms teritorijoms) būdingų problemų sprendimas, didinant konkurencingumą, ekonominės augimą ir gyvenamosios vienos patrauklumą 1.1.1. Uždaviniai: Kompleksiškai atraujinti savivaldybių centrų ir kitų miestų (nuo 6 iki 100 tūkst. gyv.) viešąją infrastruktūrą ir 1.2. Uždaviniai: Plėtoti aplinką tausojančią ir eismo saugą didinančią infrastruktūrą ir priemones bei darnų judumą, t.y. įgyvendinant veiklas bus siekiama išnaudoti regiono plėtros plano įgyvendintų veiksmų rezultatus.

Taip pat tikslas prisideda prie Molėtų rajono savivaldybės plėtros plano 2011-2017 m. 1.1.Tikslo: Skatinti gyventojų verslumą, sudaryti palankias sąlygas pradėti ir plėtoti verslą 1.1.1. Uždavinio: tobulinti informacinię verslo aplinką, 1.2. Uždavinio: Plėtoti ir stiprinti finansinę paramą 1.1.3. Uždavinio Plėtoti verslui palankią viešųjų paslaugų teikimą įgyvendinimo.

Efekto rodikliai:

- Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.). 2022 m. pabaigoje planuojama, jog registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis bus 12,8 proc..

2011 m. registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus asmenų santykis siekė 11,5 proc., 2014 m. – 14,2. Minėtu laikotarpiu buvo stebimas registruotų bedarbių augimas, todėl siekiama iki 2022 m. minimalaus mažėjimo.

Rezultato rodikliai:

- BIVP projektų veiklų dalyviai, kurių padėtis darbo rinkoje pagerėjo praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose. Planuojama į tikslą veiklas įtraukti ne mažiau kaip 60 dalyvių, iš kurių 12 asmenų (ne mažiau kaip) padėtis darbo rinkoje pagerės, t.y. 2022 m. pabaigoje planuojamas 20 proc. pokytis (skaičiuojant pagal rodiklių apskaičiavimo metodiką $12/60*100$).
- Socialinių partnerių organizacijose ar NVO savanoriaujantys dalyviai (vietos bendruomenės nariai) praėjus 6 mėnesiams po dalyvavimo ESF veiklose. Planuojama į tikslą veiklas įtraukti ne mažiau kaip 60 dalyvių, iš kurių 7 savanoriaus socialinių partnerių organizacijose, t.y. 2022 metais planuojamas 11,6 proc. pokytis (skaičiuojant pagal rodiklių apskaičiavimo metodiką $7/60*100$).
- Išsigijusių verslo liudijimą bedarbių skaičiaus augimas (proc.) 2011 m. išsigijusių verslo liudijimą bedarbių buvo 83, 2014 m. 119, t.y. stebimas 43,3 proc. pokytis. Planuojama, jog bedarbių, išsigijusių verslo liudijimą, skaičius padidės 20 proc.
- Mažėjantis jaunų bedarbių (iki 25 m.) skaičiaus augimas. 2011 m. registruotų jaunų bedarbių Molėtų mieste buvo 109, 2014 m. – 132 m., t.y. registruotų jaunų bedarbių skaičius paaugo 21 proc. Planuojama, jog 2022 m. pabaigoje, įgyvendinlus strategijos veiksmus, bus stebimas registruotų jaunų bedarbių skaičiaus mažėjimas, t.y. sumažės 10 proc.

2.1.UŽDAVINYS	METAI	
ĮGYVENDINTI NEAKTYVIŲ ASMENŲ UŽIMTUMĄ DIDINANČIAS INICIATYVAS	2017	2021

Uždavinys skirtas silpnybei „Mažėjantis gyventojų skaičius mieste, neigiami migracijos rodikliai, augantys registruotų jaunų bedarbių skaičiai – nepakankamai patraukli miesto gyvenamoji ir darbo aplinka.“ spręsti.

Ivertinti alternatyvūs uždaviniai: (1) skatinti neaktyvių darbingų asmenų užimtumą prisidedant prie socialinės atskirties mažinimo, (2) skatinti neaktyvaus jaunimo dalyvavimą neformaliame švietime didinant socialinę integraciją, (3) skatinti pensinio amžiaus asmenų užimtumo galimybių vystymą Molėtų mieste siekiant sumažinti jų socialinę atskirtį. (2) uždavinys orientuoja tik į neaktyvių jaunimą ir jo užimtumo skatinimą, (3) uždavinys orientuoja tik į pensinio amžiaus asmenis, todėl ir pasirinktas (1) uždavinys.

Uždaviniui priskiriamas strategijos rezultato rodiklis:

Mažėjantis jaunų bedarbių (iki 25 m.) skaičiaus augimas. 2011 m. registruotų jaunų bedarbių Molėtų mieste buvo 109, 2014 m. – 132 m., t.y. registruotų jaunų bedarbių skaičius paaugo 21 proc. Planuojama, jog 2022 m. pabaigoje, įgyvendinlus strategijos veiksmus, bus stebimas registruotų jaunų bedarbių skaičiaus mažėjimas, t.y. sumažės 10 proc.

Išsigijusių verslo liudijimą bedarbių skaičiaus augimas (proc.) 2011 m. išsigijusių verslo liudijimą bedarbių buvo 83, 2014 m. 119, t.y. stebimas 43,3 proc. pokytis. Planuojama, jog bedarbių, išsigijusių verslo liudijimą, skaičius padidės 20 proc.

Taip pat bus parengtos naujos neformalaus švietimo (ir/ar neformalaus profesinio mokymo) programos.

Produkto rodiklis:

- BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). 2022 m. pabaigoje į projekto veiklas įtraukti ne mažiau kaip 40 dalyvių.
- Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius. 2022 m. planuojama, jog 2 projektus bus visiškai arba iš dalies įgyvendinė socialiniai partneriai ar NVO.
- Sukurtos naujos neformalaus švietimo programos. 2022 m. pabaigoje planuojama, jog bus sukurtos ne mažiau kaip 3 naujos neformalaus švietimo programos.
- Renginių, skirtų darbingų bedarbių ir neaktyvių gyventojų užimtumui didinti, suorganizavimas. 2022 m. pabaigoje planuojama, jog bus suorganizuota ne mažiau kaip 5 renginiai.

2.2.UŽDAVINYS	METAI	
IGYVENDINTI VERSLO IDĖJŲ REALIZAVIMĄ SKATINANČIAS INICIATYVAS	2017	2018

Uždavinys skirtas silpnybei „Augantis registruotų bedarbių skaičius atskleidžia darbo vietų trūkumą bei neigiamą situaciją darbo rinkoje“ spręsti.

Įvertinti alternatyvūs uždaviniai: (1) skatinti verslo idėjų realizavimą stiprinant smulkųjį verslą, (2) stiprinti neaktyvių darbingų gyventojų verslumo gebėjimus, (3) skatinti mamų, auginančių vaikus iki trejų metų, verslo idėjų realizavimą siekiant padidinti jų socialinę integraciją (2) uždavinys orientuoja tik neaktyvių gyventojų verslumo gebėjimų ugdymą (3) uždavinys orientuoja tik i mamas ir jų idėjų realizavimą, tuo tarpu (1) uždaviniu siekiama skatinti verslo idėjų realizavimą neapribojant tikslinės grupės bei siekiant paskatinti smulkaus verslo vystymą.

Uždaviniui priskiriamas strategijos rezultato rodiklis:

Įsigijusių verslo liudijimą bedarbių skaičiaus augimas (proc.) 2011 m. įsigijusių verslo liudijimą bedarbių buvo 83, 2014 m. 119, t.y. stebimas 43,3 proc. pokytis. Planuojama, jog bedarbių, įsigijusių verslo liudijimą, skaičius padidės 20 proc.

Produkto rodiklis:

- BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes). 2022 m. pabaigoje į projekto veiklas įtraukti ne mažiau kaip 20 dalyvių.
- Projektų, kuriuos visiškai arba iš dalies įgyvendino socialiniai partneriai ar NVO skaičius. 2022 m. planuojama, jog 2 projektus bus visiškai arba iš dalies įgyvendinė socialiniai partneriai ar NVO.
- Verslumą skatinančių renginių skaičius. 2022 m. pabaigoje planuojama, jog bus suorganizuota ne mažiau kaip 5 renginiai.

4.2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS INTEGRUOTUMAS IR NOVATORIŠKUMAS

Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija pasižymi integruotumu ir inovatyvumu. Strategijos integruumas ir novatoriškumas pasižymi tokiais aspektais kaip principo „iš apačios į viršų“ taikymas problemų sprendimo ir veiksmų įgyvendinimo daugiasektoriškumas, siekis integruoti gerą patirtį bei orientacija į veiklas, kurios turi potencialo prisidėti prie ekonomikos augimo. Šių aspektų derinimas leido suformuoti tiek Molėtų miestui būdingus, tiek ir visai Lietuvai svarbius veiksmus. Pažymėtina, jog strategijos suformuoti veiksmai yra svarbūs ne tik nacionaliniam kontekstui – sprendžiamos problemas yra aktualios ir visai Europos Sąjungos socialinei politikai. Siekiant sumažinti nedarbą ir prisidėti prie socialinės integracijos didinimo, gerosios patirties ieškoma platesniame kontekste: analizuojama kitų šalių geroji ir blogoji praktika, lyginami sociokultūriniai skirtumai ir panašumai atrančiančių tinkamiausius sprendimus.

Molėtų miesto vienos veiklos grupės parengtoje vienos plėtros strategijoje siekiama bendro 2014-2020 veiksmų programos konkretaus uždavinio – mažinti nedarbą ir socialinę atskirtį bei didinti socialinę integraciją pasitelkiant bendruomenių, nevyriausybinių sektorius, verslo ir vienos valdžios ryšius. Siekiant įgyvendinti veiksmų programos uždavinį, strategijos veiksmai yra derinami tarp skirtingų sektorių ir skirtingų tikslinių grupių. Strategija yra orientuota į jaunimą (išskaitant nesimokantį, nedirbantį ir nestudijuojantį), neaktyvius darbingo amžiaus asmenis, socialinę atskirtį patiriančius asmenis (neįgaliuosius, smurtą patiriančius asmenims, socialinės rizikos šeimas), verslą ar savarankišką veiklą pradedančius asmenis. Veiksmų plano bei užsibrėžtų uždavinių ir tikslų įgyvendinimas apima tiek socialinių paslaugų užtikrinimą, tiek formalų iniciatyvų bei verslumo gebėjimų didinimą ir stiprinimą pasitelkiant informacinės sklaidos priemones ir savanoriškos veiklos skatinimą. Pavyzdžiu, siekiama padėti neįgaliesiems plėtojant socialinio taksi paslaugą vakarais ir savaitgaliais, ugdyti pozityvius tėvystės įgūdžius socialinę atskirtį patiriantiems asmenims, mažinti smurtą šeimose, skatinti neformalaus švietimo veiklas bei skatinti Molėtų miesto gyventojų verslumą. Tai atskleidžia veiklų integruotumą siekiant bendro strateginio tikslų, akcentuojant ilgalaikio poveikio rezultatus. Siekiama, jog suteiktos galimybės dalyvauti veiklose, suteiks daugiau pasitikėjimo socialinėje atskirtyje esantiems asmenims, suteiks daugiau reikalingų socialinių įgūdžių visuomeniniame gyvenime ir darbo rinkoje, suteiks drąsos inicijuoti ir įgyvendinti turimas idėjas.

Ilgą laiką didžioji dalis įgyvendinamų socialinės politikos priemonių buvo nukreiptos į piniginės socialinės paramos teikimą. Tai nulėmė susiformavusios tradicijos bei socialinių paslaugų vystymosi istorija. Tačiau keičiantis darbo rinkos sąlygomis, atsirandant vis daugiau socialinių ir ekonominės reformų, minėta priemonė nėra pati efektyviausia nedarbo ir kitų socialinės atskirties formų akivaizdoje. Nors pinigine socialinė parama siekiama suteikti pagalbą, tačiau nėra užtikrinimas ilgalaikis poveikis bei nėra užtikrinimas įgalinimas būti aktyviu visuomeninio gyvenimo ir darbo rinkos dalyviu.

Tuo tarpu kai kuriose pažangesniuose Europos valstybėse siekiama derinti piniginę socialinę paramą su teikiamomis socialinėmis paslaugomis. Taikant šias priemones siekiama ilgalaikių rezultatų, t.y. padėti socialinėje atskirtyje esančiam asmeniui integruotis į visuomenę, imtis iniciatyvos, įgyti darbo rinkai reikalingą įgūdžių. Tam pasitelkiamos į asmenį ir jo problemą (-as) orientuotos priemonės, skatinant socialinių įgūdžių įgijimą ir palaikymą, galimybų keisti profesiją ar įgyti trūkstamą kvalifikaciją suteikimą, suteikti paramą iniciatyvų įgyvendinimui, taip sukuriant naujas darbo vietas.

Į šiuos pastaruosius siekius yra orientuota ir Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija. Strategijoje suformuoti veiksmai, kurie atskleidžia platesnį veiklų lauką bei

skirtingas priemones derinant bendruomenės inicijuojamas veiklas ir formalias iniciatyvas nukreiptas į užimtumą ir verslumą. Siekiant kuo didesnio veiklų efektyvumo, siekiama stiprinti savanorišką veiklą bei organizacijų bendradarbiavimą bei informacijos sklaidą. Tai leidžia Molėtų miesto vienos veiklos grupės plėtros strategiją laikyti ne tik inovatyvia, bet ir integruota.

Molėtų miesto vienos veiklos grupės plėtros strategijos novatoriškumas pasižymi ir tuo, jog siekiant integruoti tiek naujus problemos sprendimo būdus, tiek pasitelkti ankstesnius gerą patirtį turinčius problemų sprendimo būdus. Laikomasi nuomonės, jog pasitelkus bendruomenių ir organizacijų kūrybiškumą, perimant turimą patirtį galima prisiesti prie nedarbo ir socialinės atskirties mažinimo. Integruojant gerą patirtį, yra atsižvelgiant į patirtis, neturėjusias teigiamų rezultatų. Laikomasi nuostatos, jog net pačios efektyviausios priemonės, taikytos vienoje vietovėje ar srityje, gali neduoti laukiamo rezultato kitoje vietovėje ar srityje; o tai kas buvo neefektyvu viename kontekste, kitame gali duoti teigiamus ir kokybiškus rezultatus. Taikant priemones būtina įvertinti ne tik tos priemonės teigiamus ir neigimus padarinius, bet ir kontekstą ir esamą situaciją, į kurią priemonė būtų integruota. Ir priešingai net ir nedidelė permaina jau išbandytoje ar net pasenusioje laikyta priemonėje, gali tapti puikia inovacija vietovei, kurioje ji anksčiau nebuvo pritaikyta.

Todėl siekiant parengti integruotą ir novatorišką Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategiją buvo pasitelkiamas „iš apačios į viršų“ metodas. Rengiant strategiją ir apibrėžiant strategijos tikslus, uždavinius ir veiksmus buvo aktyviai bendradarbiaujama su bendruomenė, verslo ir vienos valdžios atstovais. Pastarasis bendradarbiavimas išryškino tikrąsias ir labiausiai dėmesio reikalaujančias problemas, atskleidę galimą problemų sprendimo potencialią ir leido apsispresti dėl strategijos tikslų ir tikslinių grupių. Molėtų miesto vienos veiklos grupė priimdama sprendimus, visais strategijos rengimo etapais konsultavosi su bendruomenėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Tai buvo novatoriškas ir atviras procesas, nes reikėjo suderinti įvairius pasiūlymus, suderinti skirtinges patirtis ir numatyti galimus pavojas. Kartu tai leido sujungti skirtinges sektorius ir parodyti jų bendradarbiavimo svarbą sprendžiant nedarbo ir socialinės atskirties problemas.

Įgyvendinant strategiją vienos projektų atrankos metu bus taikomos naujausios informacinės ir komunikacinės technologijos, novatoriškumo ir nauumo principas įgyvendinamas mažinant informacinię izoliaciją, užtikrinant, jog projektų atranka vyktų bendradarbiaujant politikos, vienos valdžios, bendruomenės atstovams. Tokiu būdu vykdoma atranka leis stiprinti bendruomeninius ryšius, garantuoti atvirą ir skaidrų projektų atrankos procesą. Inovatyvių vienos projektų įgyvendinimo metu bus stengiamasi palaikyti sąveiką tarp skirtų gyventojų grupių, verslo, valdžios segmentų, siekiant įsitikinti projektų įgyvendinimo intensyvumu, vienos poreikių tenkinimo, projektinių veiklų koordinavimo sėkmę. Tikima, jog numatyti Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos veiksmai turės didinamąjį ir „sniego gniūžties“ poveikį, t.y. įgyvendinus pirmąsias priemones, į kitas susitelks didesnė tikslinė grupė. Taip pat tikima, jog strategijos veiklos maišo kaip geroji patirtis bus įgyvendinami kitose socialinio ir ekonominio gyvenimo veiklose.

5. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO, RENGANT VIENOS PLĖTROS STRATEGIJĄ, APIBŪDINIMAS

Rengiant Molėtų miesto vienos veiklos grupės plėtros strategiją buvo nuolat bendraujama ir bendradarbiaujama su Molėtų miesto bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis, verslo ir vienos valdžios atstovais bei kitais suinteresuotais asmenimis. Tai užtikrino principo „iš apačios į viršų“ įgyvendinimą, požiūrių į problemas ir jų sprendimo būdus įvairovę. Bendruomenės dalyvavimas strategijos rengime vyko šiais būdais: (1) organizuojant susitikimus; (2)

vykdant Molėtų miesto gyventojų internetinę apklausą; (3) informuojant gyventojus žiniasklaidos priemonėmis (straipsniai spaudoje) bei (4) teikiant konsultacijas telefonu ir elektroniniu paštu.

Pirmasis susitikimas (dalyvių sąrašo kopija; žiūrėti priedą Nr. 2), trumpai pristatantis projekto veiklas ir esmę, o taip pat kviečiantis suinteresuotus asmenis dalyvauti strategijos rengime ir teikti pasiūlymus įvyko 2015 m. gruodžio 17 d. Molėtų rajono savivaldybėje (Vilniaus g. 44, LT-33140 Molėtai). Apie susitikimą ir rengiamą Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategiją buvo panešta spaudoje, kviečiant į susitikimą ateiti kuo daugiau suinteresuotų asmenų (straipsnio kopija Priede Nr.3).

Susitikimo metu buvo pristatyta išsami informacija apie Molėtų miesto vienos veiklos grupės plėtros strategijos rengimą. Susitikimą moderavo Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkė Rita Andreikėnienė. Ji išsamiai pristatė atlikus darbus ir vienos plėtros strategijų rengimo tais, kliū nuostatas bei principus. Taip pat renginio metu buvo pristatyta remiamos strategijos veiklos sritys, plėtros strategijos vertinimo etapai ir kriterijai. Susitikimo pabaigoje buvo aptarti Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos rengimo etapai, bendravimo ir bendradarbiavimo galimybės teikiant pasiūlymus. Jau šio susitikimo metu buvo aptartos konkrečios projektų idėjos, siekiant išanalizuoti jų atitikimą 2014-2020 m. veiksmų programai ir nustatydam uždaviniai. Taip pat buvo nuspręsta organizuoti Molėtų miesto gyventojų anketinę apklausą, siekiant išsiaiškinti strategijos tikslinę grupę ir galimas nedarbo sprendimo problemas.

2015 m. gruodžio 1-21 dienomis Molėtų mieste buvo vykdoma Molėtų miesto gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, vienos valdžios ir verslo atstovų apklausa. Apklausa buvo vykdoma dviem būdais: elektroniniu ir rašytiniu. Iš viso buvo gautos 196 anketos: 178 gyventojų anketos bei 18 organizacijų ir įmonių anketų. Pagal apklaustujų amžių, bendroje gyventojų apklausoje aktyviausiai apklausoje dalyvavo 40-55 metų amžiaus asmenys (33,9 proc.), 29-40 (29,4 proc.), 55-65 (20,6 proc.). Gauti anketų duomenys buvo apibendrinti ir išanalizuoti. Apklausos duomenys buvo aktualūs nustatant strategijos tikslinę grupę, atliekant tiriamają teritorijos analizę, nustatant galimybes stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje bei formuojant tikslinius, uždavinius ir veiksmus (apibendrintas duomenų pristatymas pateiktas Priede Nr.4).

Gavus apklausos duomenis bei sulaukus pirmųjų pasiūlymų, buvo parengtas Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos projektas. Projektas buvo pristatytas bendruomenei (dalyvių sąrašo kopijos; žiūrėti priedą Nr. 5) 2016 m. sausio 7 dieną Molėtų rajono savivaldybėje (Vilniaus g. 44, LT-33140 Molėtai). Susitikimą moderavo Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkė Rita Andreikėnienė, kuri pristatė nuveiktus darbus, susijusius su strategijos rengimu. Susitikime taip pat dalyvavo konsultacinės įmonės UAB „Eurointegracijos projektai“ specialistė Agnė Dorelaitienė, kuri pristatė parengtą strategiją, jos turinį, atskiras dalis, apklausos rezultatus: Susitikimo metu diskutuojama apie vienos plėtros strategijos tikslus, uždavinius ir konkrečius veiksmus, skirtus šiemis tikslams ir uždaviniams įgyvendinti, svarstomi alternatyvūs tikslai ir uždaviniai. Taip pat buvo analizuojami galimi projektais, analizuojamos galimos finansuoti veiklos.

Po susitikimo, Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija buvo pakoreguota į susitikimo metu pateiktus komentarus ir pasiūlymus. Apie pakoreguotą strategiją ir numatytais veiksmus, kuriais siekiama mažinti nedarbą ir skatinti socialinę integraciją, buvo informuojama straipsnyje „Parengta Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija“, kuris buvo publikuotas 2016 m. sausio 29 dieną laikraštyje Nr. 8 (1542) (pridedama straipsnio kopija, žiūrėti Priedą Nr. 6).

Nesulaukus pastabų ir pasiūlymų, Molėtų miesto vienos veiklos grupės plėtros strategija buvo patvirtinta pagal visas procedūras, numatytais Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1V-36.

Molėtų bendruomenės dalyvavimas strategijos rengime buvo vienas svarbiausių strategijos rengimo žingsnių. Taikytos viešinimo ir konsultavimo priemonės (susitikimai, apklausos, straipsnis,

individualios konsultacijos) leido užtikrinti Molėtų miesto gyventojų poreikius atitinkančią Molėtų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategiją. Bendruomenės įtraukimas ir jos dalyvavimas strategijos rengime buvo matomas kaip tėstinius procesas, leidęs sisteminti gaunamą informaciją bei kylančius Molėtų miesto gyventojų poreikius.

6. VIETOS PLĒTROS STRATEGIJOS IGYVENDINIMO VEIKSMU PLANAS

Veiksmu pārvaldītājs	Veiksmo skaidrojums	Tiksline grāmatis	Vēlēto cīņas apriņķīmas	Ievēdoti līdzīgiem laikotāriem		Liecējās	Liecējās				
				Pārīja	Pārīja	Salīnis	Suma	Detaļus apriņķīmas			
I. ESSIĀS											
1.1.UŽDAVINYS											
PLĒTOTI SOCIAĻINIŪ PASLAUGU TINKLA SOCIAĻAI PAŽEIDŽIĀM MOS MOLĒTU MIESTU GYVENTOJU GRUPĒM											
1.1.1.Socialinio taksī pasaugs teikums neigtiesiem vakaīs, savaigaliās ir šventīju dienomis ir tarpīnīkavīmas gaunant pasauga užtirkīnāt informācijos skaidros ir bendararbīvīmo su kitomis organizācijomis ir besirbojančīomis vieso veiklos grupēmīs tīklī kūrīm ir palaikymā	Vykdytojū atrankos kriterijai pateiktī strategijos 7 skrytīje	Darbingi asmenys	Velksma stūlona īgyvendinti, nes tikslinejē kurīmē tokia pagalba cūtīna. Socialinio taksī pasauga pades neigtiesiem paskiekī gydīmo, slaugas ir pan., īstāgas, atvēkti i savīgabīlos grupū užšēimīmus, rengīmus ir kūrī pagal porekī. Bus organizājīmas tarpinīkavīmas tvarkāt reikālus (gaunant viešāsīas pasaugas) īvairoīs institucījose. Paslauga užtirkīns neigaliūjī asmenī intergavīmās ī visumē.	2017	2020	Paramos lēšos	17 966,28	Īšlaidos planuoījamos patalpu remontū (ne daugā kaip 10 proc. nuo projekta bendros vertēs) arba patalpu nuoma (jei pareišķējams nepavīks gauti patalpu panaudī), baldu ir īrāgos īsigījumi, transpōto īšlaidos (kuras ir automobilī eksploratīcijos īšlaidos, personīgo īšlakymū (darbītojot, kuri teikš pastāva)), savanoriū koordināvīmo, tarpinīkavīmo gaunant viešāsīas pasaugas funkājās. Kitas īšlaidas sudāras sudāras administrāvīmo, informācijos skaidros ir panašos īšlaidos.			
1.1.2.Socialiniū ir kūtī pasaugu organizāvīmas ir teikīmā smurta patriarītiems asmenīm pārīja pasaigu (tarpinīkavīma) skatināt ir prieinamumā (organizāvījā savārīšā veikla bei užtirkīnāt informācijos skaidros ir bendararbīvīmo su kitomis organizācijomis ir besirbojančīomis vieso veiklos grupēmīs tīklī kūrīm ir palaikymā	Vykdytojū atrankos kriterijai pateiktī strategijos 7 skrytīje	Darbingi asmenys, savanoriā	Socialinī ir kūtī pasaugu organizāvīmas ir teikīmā smurta patriarītiems asmenīm apīma šīs veikla; informācijos skaidra apī smurta ir jo auks, previnēcīs ir pagalbos pīremones, taip pat pagalbī smurta patriarītiems asmenīm keisti īvēnamāja vieta, p.vz., laikīni apīstotī kīzī centre ir pan.	2017	2018	Paramos lēšos	18 145,02	Īšlaidos planuoījamos patalpu remontū (ne daugā kaip 10 proc. nuo projekta bendros vertēs) arba patalpu nuoma (jei pareišķējams nepavīks gauti patalpu panaudī), baldu ir īrāgos īsigījumi, reikālīngū specialistū (psicholoģū ir soc. darbītojī ir pan.) konsultāvīmo pasaigu īšlaidos. Kitas īšlaidas sudāras sudāras projektā administrāvīmo, informācijos skaidros ir panašos īšlaidos.			
1.1.3.Molētu mīstē bendaruomenēs ītraukīmās ī kultūrīnē, sociālīnē, menīnē, prakīnē, pīzītīnē, sportīnē veiklā mažinātām, sociālīnē atskirījā ir užtirkīnāt savārīšā veikla bei informācijos skaidros ir bendararbīvīmo su kitomis organizācijomis ir besirbojančīomis vieso veiklos grupēmīs tīklī kūrīmā ir palaikymā	Vykdytojū atrankos kriterijai pateiktī strategijos 7 skrytīje	Darbingi asmenys	Velksma stūloma īgyvendinti siekiant pasāraudīti galīmībē skaitīti bendararbīvīma. Veiksmu siekījama īsaudoīti galīmībē del bendararbīvīmo tārī mīstē VVG ir pīremti gerajā pārtījī pasaigu sektorū. Sociokultūrīnū rengīmu organizāvīmas, siekiant ugdytū projekto dalyvījū bendarvīmo ir bendararbīvīmo īgūdījū, siekiant patēkītījū sociālīnū, kultūrīnū ir ūtētī ūtēkūs porekīus, siekiant vykdytī preventīne veiklā pīces smurta, nepriēzītībā, nedarbījā ir pan. Planuojāmi 5 sociokultūrīnū teritorījī rengījāi.	2017	2021	Paramos lēšos	25 715,00	Īšlaidos planuoījamos patalpu remontū (ne daugā kaip 10 proc. nuo projekta bendros vertēs) arba patalpu nuoma (jei pareišķējams nepavīks gauti patalpu panaudī), baldu ir īrāgos īsigījumi, transpōto īšlaidos, trumpālīko tūto īsigījīmo ar nuomas īšlaidos, ūtēntūmo veiklā īšlaidos. Kitas īšlaidas sudāras sudāras projektā administrāvīmo, informācijos skaidros ir panašos īšlaidos.			
1.1.4. Pozytīvīs tēvītēs īgūdījū ugdīmās socialīnēs rīzīkos ūtēmonīs	Vykdytojū atrankos	Darbingi asmenys	Velksma stūloma īgyvendinti del ūtē pīrežācī ūtēkīnē teritorījī rengījāi givēna nemažāi socialīnēs	2017	2020	Paramos lēšos	11 766,87	Projektu īšlaidas sudārītās pātālpī īšlaidīmo īšlaidos (jei pareišķējams nepavīks gauti patalpu panaudī); mokīmū pīstāgu			

kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje.

įsigijimo išlaidos; mokymo priemonių įsigijimo išlaidos; projekto dalyvių (mokiniai) kelionės ir maitinimo išlaidos, užimtumo veiklų organizavimo išlaidos. Kitas išlaidas sudarys projekto administravimo, informacijos sklaidos ir panašios išlaidos.

Privacių lėšos	1056,77
Kišviso	79 761,59

NAVINANT DARBINIAUS SAVANORIŠKOS VERTULUMĄ

2.1 UŽDAVINYS.

Igyvendinti neaktyvių darbingų asmenų užintumą didinančias iniciatyvas

2.1.2 Kartu namų idėja: partnerystės, dialogo ir mokymosi visą gyvenimą organizavimas užtikrinant neformalų švietimą ir seniorų, neaktyvius bedarbių jaunimo, darbingų savanorišką veiklą bendruomenėje	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	Socialinę atskirtį patiriantys darbingi ir neaktyvus gyventojai.	Šiuo veiksmu bus organizuojamas bendradarbiavimas ir partnerystė, seniorų savanoriška mentorystė perduodant patirtį ir vykdant bendras veiklas	2017	2021	Paramos lėšos	41 699,13	Projektu ištaigas sudarytų patalpu išlaikymo išlaidos ; baldų, įrangos įsigijimo išlaidos; neformalus ugdymo pastaugų įsigijimo išlaidos; mokymo priemonių įsigijimo išlaidos; projekto dalyvių – motinių kelionės ir maitinimo išlaidos, užimtumo veiklų organizavimas. Planuojamos išlaidos savanorių parengimui ir savanoriškos veiklos organizavimui, savanorių koordinatorius darbo vietai išlaikyti. Kitas projekto lešų išlaidas sudaro projekto vykdymo patiriamos personalo išlaikymui, konsultacijų, informacijos sklaidai, projekto administravimui ir pan.
Kišviso	46 195,44	Paramos lėšos	41 699,13	Privatių lėšos	4 496,31	Kišviso	73 593,17	Privatių lėšos

2.2 UŽDAVINYS.

Igyvendinti verslo idėjų realizavimą skatinančias iniciatyvas

2.2.1 Bendruomenės atitinkančio verslo kūrimo ir plėtros skatinimas ir užtikrinimas užtikrinant informacijos bendradarbiavimo su organizacijomis ir besiribojančiomis vėcos veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaiktymą	darbingi bedarbai ir neaktyvus gyventojai; kiti darbingi gyventojai, kurių namų ukiu pajamos neviršija namų ūkio skundo rizikos ribos; vėtos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijos gyventojai -	Vykdytojų atrankos kriterijai pateikti strategijos 7 skyriuje	Igyvendinant šį veiksmą, planuojama vykdymi vieną projekta. Tikslinėje teritorijoje planuojama iškurti SVV centrą. Bus įrengtos patalpos, kuriose dirbs pradedantieji verslo/individualiai veikėjai asmenys. Planuojamos veiklos: patalpu išengimas, individualus konsultavimas, mentorystė, kūrybinės diibutvės, verslumo seminarai, informacijos sklaida. Bus siekiama, kad ikurtas centras įgyvudotų ne tik projekto laikotarpi, bet sugerbėtų išsilaidyti ilgą laiką.	2017	2018	Paramos lėšos	23 954,23	Planuojama, jog bus pateiktas projektas, kuriamo numatoma idarbininti viena asmenį. Darbo vietos įrengimui reikės įrangos ir baldų. Lėšos taip pat gali būti planuojamos patalpu remontui (ne daugiau kaip 10 proc. projekto vertės, 3300eur), patalpu išlaikymui (komunalinių pastaugų išlaidoms). Darbo vietos išlaidos.
Kišviso	1 942,24	Privatių lėšos	73 593,17	Privatių lėšos	6 168,42	Kišviso	73 593,17	Privatių lėšos

verslininkai, kurių yra pradėję vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje vykdinti ūkinę komercinę veiklą ne anksčiau i kaip pries metus iki pradėjimo dalyvauti projekto veiklose; ne anksčiau kaip pries metus iki projektinio pasūlymo pateikimo vietos veiklos grupei dienos (tuo atveju, kai atstovaujama imone yra pareiškėjų ar partneriu) arba iki pradėjimo dalyvauti projekto veiklose tuo atveju, kai atstovaujama imone nera pareiškėjų ar partneriu) Juridinių asmenų registruotų ir ūkinę komercinę veiklą vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje vykdantį imonių darbuotojai ir valdymo organų	Vykdytojų atrankos kriterijai pateiktų strategijos 7 skyriuje	2017 2018	Privačios lėšos	9338,45
2.2.2. Gyventojų verslumą didinimas, skaitinant kurti smulkuijų verslą bei steigti naujas darbo vietas	Skaiciuojant lėšų poreikį, laikytasi prieitaidos, kad parama vienam verslą pradedančiam subjektui negali virstyti 10 tūkst. Eur. Projekto veiklos vykdymui reikalingų patalypų nuomos išlaidos (jei pareiškėjams nepavyks gauti patalypų panaudai), baldų, kompiuterinės technikos, programines ir kitos įrangos išlejimo ar nuomos išlaidos, trumpalaikio turto išsigijimo ir nuomos išlaidos. Taip pat projekto vykdymo patiriamos vykdantčio personalo darbo užmokesčio ir susijusių darbdavio išpareigojimų išlaidos bei atlieglio projekto veiklos vykdantiems fiziniams asmenims pagal paslaugų autorines ar kitas sutartis išlaidos.			
Paramos lėšos	115175,19			

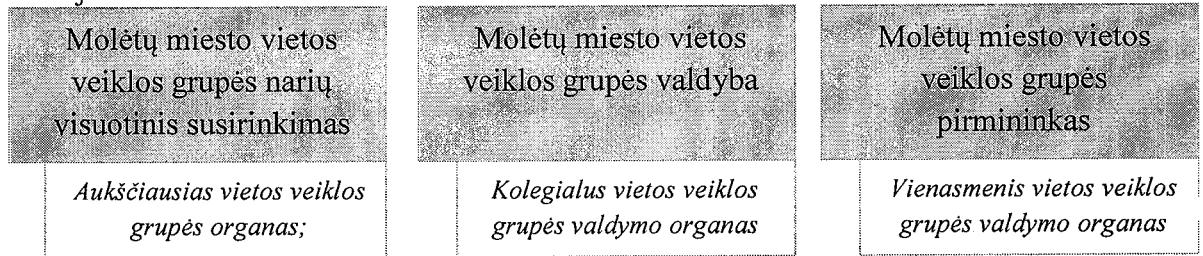
atstovai.

7. VIETOS PLÉTROS STRATEGIJOS VALDYMO IR STEBÉSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

7.1. VIETOS PLÉTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO, ATRANKOS, STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO KOORDINAVIMO IR STEBÉSENOS ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS

Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ yra atsakinga už parengtos strategijos įgyvendinimą, koordinavimą ir stebesena, t.y. už jos savalaikį ir sklandų įgyvendinimą. Už kiekvienos vienos tiesioginį įgyvendinimą yra atsakingas priskirtas valdymo organas (žiūrėti 7.1.1 pav.) bei darbuotojai.

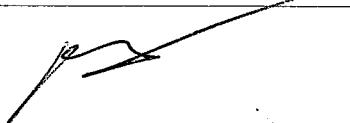
7.1.1. pav. Molėtų miesto vienos veiklos grupės „Molėtų aitvarai“ valdymo struktūra

Kiekvienas valdymo organas turi priskirtas veiklas, už kurias yra atsakingas. Taip pat įgyvendinant strategiją yra įdarbinami darbuotojai, kurie yra atsakingi už tiesioginį veiklų vykdymą. Strategijai įgyvendinti būtina įdarbinti projekto vadovą ir projekto finansininką bei pagal galimybes projekto koordinatorių. Toliau pateikiamas strategijos įgyvendinimo, atrankos, įgyvendinimo koordinavimo ir stebesenos atsakomybės tarp valdymo organų ir įdarbinto (-ų) darbuotojo (-ų) (žiūrėti 7.1 1. lentelę)

7.1.1. Strategijos atsakomybių pasiskirstymas

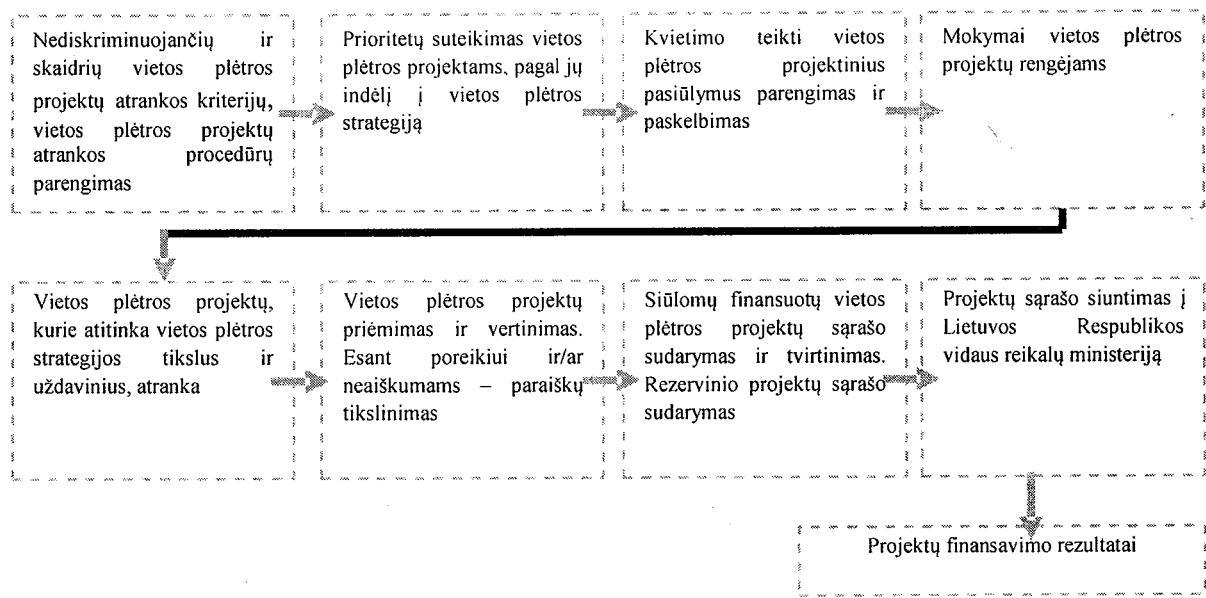
ATSAKOMYBĖS SRITIS	ATSAKINGAS ORGANAS IR SPECIALISTAS (PRELIMINARUS)
(1) Strategijos administravimas	Už strategijos administravimą yra atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkas; strategijos administravimą koordinuoja ir įgyvendina įdarbintas (-i) darbuotojas (ai).
(2) Atitikimas miesto vienos veiklos grupės tinkamumo požymiams	Už atitikimą miesto vienos veiklos grupės tinkamumo požymiams yra atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkas.
(3) Nediskriminuojančių ir skaidrių vienos plėtros projektų atrankos kriterijų, vienos plėtros projektų atrankos procedūrų parengimas	Nediskriminuojančius ir skaidrius vienos plėtros projektų atrankos kriterijų, vienos plėtros projektų atrankos procedūras parengia Molėtų miesto vienos veiklos grupė su pirmininku. Šią veiklą koordinuoja įdarbintas (-i) darbuotojas (ai). Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė, parengia ir patvirtina vidaus tvarkos aprašą, reglamentuojant atrankos procedūras.
(4) Vietos plėtros projektų, kurie atitinka vienos plėtros strategijos tikslus ir uždavinius, atranka	Už vienos plėtros projektų, kurie atitinka vienos plėtros strategijos tikslus ir uždavinius, atranką yra atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą koordinuoja įdarbintas (-i) darbuotojas (ai).

(5) Prioritetų suteikimas vienos plėtros projektams, pagal jų indėlį į vienos plėtros strategiją	Už prioritetų suteikimą atsakingas vienos plėtros projektams, pagal jų indėlį į vienos plėtros strategiją atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė. Veiklą koordinuoja įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(6) Vietos plėtros projektų priėmimas ir vertinimas	Už vietos plėtros projektų priėmimą ir vertinimą yra atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė. Vietos plėtros projektus priima įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai), vertina – ekspertai.
(7) Vietos plėtros projektų atrinkimas ir paramos sumos nustatymas	Už vietos plėtros projektų atrinkimą ir paramos sumos nustatymą yra atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė ir pirmininkas.
(8) Kvietimo teikti vienos plėtros projektinių pasiūlymų parengimas ir paskelbimas	Už kvietimo teikti vienos plėtros projektinių pasiūlymų parengimą ir paskelbimą yra atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą koordinuoja įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(9) Siūlomų finansuotų vienos plėtros projektų sąrašo sudarymas ir tvirtinimas	Už siūlomų finansuoti vienos plėtros projektų sąrašo sudarymą ir tvirtinimą atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė.
(10) Metinės ir galutinės ataskaitos rengimas	Už metinės ir galutinės ataskaitos rengimą yra atsakingas Molėtų miesto pirmininkas. Veiklą tiesiogiai įvyko įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai). Kaišadorių miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu šią teisę jam yra suteikęs visuotinis susirinkimas, patvirtina ataskaitas.
(11) Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo užtikrinimas ir vienos plėtros projektų įgyvendinimas	Už vienos plėtros strategijos užtikrinimą ir vienos plėtros projektų įgyvendinimą yra atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė ir pirmininkas. Veiklą įgyvendina tiesiogiai įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(12) Vietos plėtros strategijos vykdymo ir vienos plėtros projektų įgyvendinimo stebėsenai	Už vienos plėtros strategijos vykdymą ir vienos plėtros projektų įgyvendinimo stebėseną yra atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė ir pirmininkas. Veiklą įgyvendina tiesiogiai įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(13) Molėtų miesto vienos veiklos grupės sudėties, sprendimų, vienos plėtros projektų atrankos kriterijų, vienos plėtros projektų atrankos procedūrų ir įgyvendinamų vienos plėtros projektų viešinimas	Už Molėtų miesto vienos veiklos grupės sudėties, sprendimų, vienos plėtros projektų atrankos kriterijų, vienos plėtros projektų atrankos procedūrų ir įgyvendinamų vienos plėtros projektų viešinimą atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą tiesiogiai įgyvendina įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(14) Pareiškėjų ir projektų vykdytojų mokymas	Už pareiškėjų ir projektų vykdytojų mokymą atsakingas Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkas. Veiklą tiesiogiai įgyvendina įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai).
(15) Taisyklėse, nurodytu Europos Sajungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų nepažeidimas	Už Taisyklėse, nurodytu Europos Sajungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų nepažeidimą yra atsakingi ekspertai, įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai), Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininkas ir Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu yra suteikta tokia teisė

7.2. IGYVENDINIMO PROCEDŪRA, NUSTATANT, KAIP BUS ATRENKAMI VEIKSMU IR JUOS IGYVENDINANČIU PROJEKTU VYKDYTOJAI

Molėtų miesto vietas veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ yra atsakinga už veiksmų ir juos įgyvendinančių projektų vykdytojų atrankos procedūrą. Molėtų miesto vietas veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ turi užtikrinti, jog įgyvendinimo procedūra bus skaidri, nepažeis lygių teisių ir nediskriminuojas. Veiksmai yra atrenkami pagal sudarytą veiksmų planą (numatytus veiksmo pradžios ir pabaigos metus), tuo tarpu juos įgyvendinančių projektų vykdytų atrankos procedūra susideda iš tam tikros veiksmų sekos (žiūrėti 7.2.1. pav.).

7.2.1. pav. Projektus įgyvendinančių vykdytojų atrankos procedūra

Nediskriminuojančių ir skaidrių vietas plėtros projektų atrankos kriterijus parengia Molėtų miesto vietas veiklos grupė „Molėtų aitvarai“. Vietos plėtros projektų atrankos kriterijus sudaro dvi kriterijų grupės: (1) administracinės atitikties bei (2) naudos ir kokybės (kriterijai aprašomi žemiau). Atrankos kriterijus ir vertinimo balus tvirtina visuotinis Molėtų miesto vietas veiklos grupės „Molėtų aitvarai“ susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Kriterijais yra užtikrinama, kad vietas plėtros projektiniai pasiūlymai pagal atrankos kriterijus būtų atrenkami skaidriai, nediskriminuojančiais, išvengiant interesų konflikto. Esant poreikiui, Molėtų miesto vietas veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ atrankos kriterijus gali derinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Atrankos kriterijai gali būti keičiami siekiant efektyvesnio vietas plėtros strategijos įgyvendinimo ir (arba) atsižvelgiant į vietas plėtros strategijos pakeitimus.

Molėtų miesto vietas veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ nustato vietas plėtros projektinių pasiūlymų atrankos procedūras. Yra parengiamos ir patvirtiniamos vidaus tvarkos aprašas, nurodantis vietas plėtros projektinių pasiūlymų paraiškų vertinimo, vertinimo ataskaitų ir teikimo Molėtų miesto vietas veiklos grupės narių visuotiniam susirinkimui ar valdymo organui (jeigu jam suteikta tokia teisė) tvarką. Atrankos procedūras tvirtina visuotinis Molėtų miesto vietas veiklos grupės narių

susirikimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Rengdama atrankos procedūras, Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ gali konsultuotis su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija. Prieš skelbiant kvietimą atrankos procedūros gali būti keičiamos siekiant efektyvesnio vienos plėtros strategijos įgyvendinimo (ir) arba atsižvelgiant į vienos plėtros strategijos pakeitimų. Paskelbus kvietimą atrankai ir vienos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo metu atrankos procedūros nekeičiamos.

Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ atsižvelgdamas į veiksmų planą, kiekvienų metų ketvirtą ketvirtį skelbia projektinių pasiūlymų atrankos konkursą. Kvietimas parengiamas pagal veiksmų plano uždavinius ir veiksmus bei strategijai paskirtą finansavimą. Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ pagal numatytas lėšas kiekvienam veiksmui, adekvacių paskirsto lėšas kiekvieniems metams. Netaikomi apribojimai veiksmų pasirinkimui, t.y. tam pačiam veiksmui gali būti skelbiami keletas kvietimų skirtingais metais. Kvietimas projektiniams pasiūlymams teikti turi būti skelbiamas lietuvių kalba ir turi būti patalpintas Molėtų rajono savivaldybės internetiniame tinklapyje. Kvietimas atrankai gali būti skelbiamas papildomai kitais būdais (kituose internetiniuose tinklapiuose, leidiniuose, išsiuntinėjant kvietimus galimiems pareiškėjams, dalinantis informacija su kitomis organizacijomis ir pan.) siekiant efektyviau informuoti galimus pareiškėjus. Informacija apie kvietimą atrankai yra vieša ir prieinama visiems suinteresuočiams asmenims ir organizacijoms.

Rengiant kvietimą projektiniame pasiūlymams laikomasi nustatytų sąlygų. Kvietime turi būti nurodytos projektinių pasiūlymų pateikimo sąlygos:

- vienos projektinių pasiūlymų teikimo laikotarpis (ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų),
- planuojama skirti lėšų vienos plėtros projektams įgyvendinti suma (nustatoma pagal veiksmų planą),
- atsakingi asmenys už kvietimą, nurodytas adresas, kuriuo turi būti pristatyti projektiniai pasiūlymai, kontaktinis asmuo gauti papildomai informacijai dėl projektinio pasiūlymo teikimo.
- Uždavinys ir jo konkretūs veiksmai, kuriems teikiamas projektinis pasiūlymas

Projektinių pasiūlymų kvietimas atrankai neprieštarauja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymui patvirtintoms „Viejos plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėms“ (2015 m. gruodžio 11 d., Nr. 1V-992, Vilnius). Skelbiant kvietimą, vadovaujamasis 7 priedu (arba Viejos plėtros strategijų ir įgyvendinimo taisyklių 1 priedu) bei pateikiama projektinio pasiūlymo kvietimo forma (žiūrėti 8 priedą arba Projektiniame pasiūlyme pateikto projekto trukmė nėra ribojama. Visi projektai turi siekti Priemonės įgyvendinimo stebėsenos produkto rodiklio „BIVP projektų veiklų dalyviai (įskaitant visas tikslines grupes)“ (minimali siektina reikšmė – 5 dalyviai).

Galimi projektinių pasiūlymų pareiškėjai yra viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vienos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje, t.y. Molėtų mieste; savivaldybės, kurios teritorijoje (t.y. Molėtų miesto) įgyvendinama vienos plėtros strategija, administracija. *Galimi projektinių pasiūlymų partneriai*: viešieji ir privatūs juridiniai asmenys, kurie veiklą vykdo vienos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorijoje (t.y. Molėtų mieste) ar besiribojančiose teritorijose (Molėto rajono savivaldybėje); savivaldybės, kurios teritorijoje (t.y. Molėtų mieste) įgyvendinama vienos plėtros strategija, administracija; savivaldybės, kurios teritorija ribojasi su teritorija tos savivaldybės, kurioje įgyvendinama vienos plėtros strategija, administracija.

Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijoje kiekvienam veiksmui yra skiriama Europos Sajungos struktūrinų fondų lėšos, Valstybės biudžeto lėšos bei privačios lėšos. Privačios lėšos tai yra projekto pareiškėjo nuosavas indėlis, kuris sudaro ne mažiau kaip 7,5 proc. visų

tinkamų finansuoti išlaidų. Visi pareiškėjai teikdami paraišką užtikrina, jog prie projekto įgyvendinimo prisidės ne mažiau kaip 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Projektinio pasiūlymo pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne tinkamų finansuotų projekto išlaidų dalimi.

Nuosavu projekto vykdymo ar partnerio įnašu gali būti užskaitomas:

- Projekto veiklas vykdančių asmenų savanoriškas darbas (pinigine vertė išreištas nepiniginis įnašas), kai įrodomas vykdant projekto veiklas dirbtas laikas; įnašas apskaičiuojamas taikant minimaliųjų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą darbo užmokesčių;
- Projekto veiklas vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu ir ar apskaičiuota ir išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą;
- Projekto veiklų dalyvių darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai dalyvavo veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos (taikoma projekto veiklų, atitinkančių gyventojų verslumo didinimo veiklą, kai tikslinė grupė – darbuotojai, atveju).

Paskelbus kvietimą projektiniams pasiūlymams teikti, Molėtų miesto vienos veiklos grupė ne vėliau kaip per 10 dienų surengia mokymus vienos plėtros projektų rengėjams. Molėtų miesto vienos veiklos grupė gali skelbti papildomą kvietimą teikti rezervinius vienos plėtros projektinius pasiūlymus. Skelbime aiškiai nurodoma, kad priimami vienos plėtros projektiniai pasiūlymai, kuriems finansuoti vienos plėtros strategijoje lešę nera.

Gauti projektiniai pasiūlymai atrenkami skaidriai, nediskriminuojančiai, išvengiant interesų konflikto. Projektinius pasiūlymus surenka įdarbintas (-i) darbuotojas (-ai), vertina Molėtų miesto vienos veiklos grupė paskirti vienos plėtros projektų vertintojai. Projektinių pasiūlymų vertintojų grupę sudaro trys ekspertai: ekspertas, atstovaujantis bendruomenes ir (arba) nevyriausybinį sektorių, vienas – vienos valdžios sektorių, vienas – verslo sektorių. Ekspertams taikomi išsilavinimo kriterijai (turėti aukštajį išsilavinimą) ir turėti patirties įgyvendinant projektus, susijusius su socialine veikla. Prieš atlikdamas vertinimą, vienos plėtros projekto vertintojas turi patvirtinti savo konfidencialumą ir nešališkumą pasirašydamas konfidencialumo ir nešališkumo deklaraciją, kuria įsipareigoja būti nešališkas ir laikytis konfidencialumo. Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ užtikrina, kad paskirto asmenis dalyvavimas vertinant vienos plėtros projektinių pasiūlymų nesukels interesų konflikto. Už vienos plėtros projektinių pasiūlymų vertinimo ir ataskaitų kokybę atsako Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“.

Vieną projektinių pasiūlymų vertina trys vertintojai; projektiniai pasiūlymai atrenkami atsitiktinė tvarka. Vertinant pateiktus projektinius pasiūlymus, Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ gali atlikti vienos plėtros projektinio pasiūlymo patikrą vietoje. Apie patikrą Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ praneša ne vėliau kaip likus dviejų dienoms iki patikros. Patikros metu yra pildomas patikros protokolas, nurodant patikroje dalyvavusius asmenis, patikros vietą ir patikros klausimus. Vienu plėtros projektų vertintojai rengia ir pateikia projektinių pasiūlymų vertinimo ataskaitas Molėtų miesto vienos veiklos grupės valdymo organui (Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių visuotiniam susirinkimui arba kolegialiam valdymo organui).

Kiekvienas projektinis pasiūlymas turi atitikti du vertinimus:

- administracinės atitikties vertinimą;
- naudos ir kokybės vertinimą. Vienu plėtros projektų nauda ir kokybė vertinama balais.

Administracinių atitinkimų vertinimo metu vertintojas patikrina, ar vietos plėtros projekčinio pasiūlymo visi laukai užpildyti, ar pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai. Jeigu projekčinis pasiūlymas yra užpildytas tinkamai (t.y. visi laukai yra užpildyti) bei pridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai, projekčinis pasiūlymas vertinamas toliau. Jeigu projekčinio pasiūlymo užpildyti ne visi laukai bei nepridėti visi pasiūlymo formoje nurodyti dokumentai, projekčinis pasiūlymas yra atmetamas.

Naudos ir kokybės vertinimo etapas. Jeigu projekčinis pasiūlymas atitinka administracinius kriterijus, vertinama projekčinio pasiūlymo nauda ir kokybė balais. Strategijoje nustatomi preliminarūs ir rekomendaciniai naudos ir kokybės vertinimo kriterijai, kuriais vadovaujasi Molėtų miesto vietos veiklos grupės visuotinis susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Sudarant galutinį naudos ir kokybės vertinimo kriterijų sąrašą, vadovaujamas šiais kriterijais:

- Vietos plėtros projektas atitinka vietos plėtros strategijos uždavinį ir veiksmus.
- Vietos plėtros projektas nepažeidžia Vietos plėtros strategijų rengimo taisyklėse nustatytyų principų: horizontalaus partnerystės principo, vyru ir moterų lygių galimybių skatinimo, nediskriminacijos, jaunimo principų.
- Vietos plėtros projektas įgyvendinamas Molėtų miesto vietos veiklos grupės „Molėtų aitvarai“ veiklos teritorijoje.
- Pagrįsta, kaip bus užtikrintas vietos plėtros projekto testinumas.
- Pagrįsta, kad vietos plėtros projektas, be jam įgyvendinti skirtų lešų, negalėtų būti įgyvendintas tokios apimties, per tokį pat laikotarpį ir tokios pat kokybės.
- Pagrįsta, kad vietos plėtros projekto rezultatai bus prieinami bendruomenei.
- Pagrįsta, kad, įgyvendinus vietos plėtros projektą, galutiniai naudos gavėjai bus vietos plėtros strategijos dalyje „Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo teritorija ir gyventojų, kuriems taikoma vietos plėtros strategija, apibrėžtis“ nurodyti gyventojai.
- Vietos plėtros projekčiniame pasiūlyme numatytos tinkamos finansuoti vietos plėtros projekto išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir Europos Sąjungos fondų.
- Vietos plėtros projekto naudos ir rezultatų pagrįstumas (ar prisideda prie Molėtų miesto vietos veiklos grupės plėtros strategijoje numatytyų rodiklių pasiekimo; ar vietos plėtros projekto nauda atitinka sąnaudas, kurių reikia planuojamiems vietos plėtros projekto rezultatams pasiekti).
- Vietos plėtros projekto veiksmų pagrįstumas, išdėstyti laike, atsakomybės už vietos plėtros projekto įgyvendinimą pasiskirstymas, pajegumas įgyvendinti vietos plėtros projektą;
- Vietos plėtros projektas siekia įtraukti atitinkamą skaičių dalyvių.
- Projekto sąmatos pagrįstumas ir realumas.
- Gauti kitis finansavimo šaltiniai ir materialinė parama.
- Projektą numatoma įgyvendinti su partneriu (-ais).
- Planuojama bendradarbiauti su kitomis vietos veiklos grupėmis.

Jeigu vertinant projektinio pasiūlymo atitiktį nustatytiems kriterijams yra neaiškumų, trūksta informacijos, galinčios turėti esminės įtakos projekto vertinimui, projekto vertintojas prašo projektinį pasiūlymą pateikusią organizaciją pateikti paaiškinimus ir/ar papildymus per vertintojo nustatyta laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 10 darbo dienų.

Sudarant galutinius atrankos kriterijus, kiekvienam kriterijui priskiriami minimalūs ir maksimalūs balai, taip pat maksimali ir minimali už vieną projektą galima gauti balų suma. Kriterijų balus nustato Molėtų miesto vietas veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ ir patvirtina Molėtų miesto vietas veiklos grupės visuotinis narių susirinkimas arba kolegialus organas, jeigu jam suteikta tokia teisė. Kiekvienas projektinis pasiūlymas yra vertinamas užpildant vertinimo anketą, vadovaujantis vertinimo kriterijais. Kiekvieną projektinį pasiūlymą vertina trys vertintojai, apskaičiuojant vertintojų pateiktų balų vidurkį. Lėšos skiriamos tiems projektams, kurie surinko daugiausia balų, tačiau ne mažiau kaip nustatyta minimali balų suma, ir kuriems užteko konkursui įgyvendinti numatyty lėšą. Projektiniai pasiūlymai, surinkę mažiau kaip nustatyta minimali balų suma, nefinansuojami. Kiti tinkami finansuoti projektai yra įtraukiami į rezervinių projektinių pasiūlymų sąrašą, kuris sudaromas prioriteto mažėjimo tvarka. Molėtų miesto vietas veiklos grupė sudaro siūlomų finansuoti vietas plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašą ir rezervinį vietas plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašą, o tvirtina Molėtų miesto vietas veiklos grupės kolegialaus valdymo organas ar bendruomenės teisė žinoti visus priimtus sprendimus, susijusius su jo (jų) vietas plėtros projektiniu pasiūlymu ir tokiai sprendimų motyvus. Molėtų miesto vietas veiklos grupė „Molėtų aitvarai“ per 10 dienų raštu informuoja vietas plėtros projekto vykdytojus apie visus priimtus sprendimus, susijusius su jo (jų) vietas plėtros projektiniu pasiūlymu, nurodydama sprendimų priėmimo priežastis.

Pirmojo kvietimo siūlomų finansuoti vietas plėtros strategijos įgyvendinimo projektų sąrašas kartu su visų Molėtų miesto vietas veiklos grupės „Molėtų aitvarai“ sąraše esančių vietas plėtros strategijos įgyvendinimo projektų aprašymais pateikiamas Ministerijai per 12 mėnesių nuo vietas plėtros strategijos patvirtinimo dienos, bet ne vėliau kaip iki 2019 m. gruodžio 30 d. Šis terminas gali būti prateistas ne ilgiau kaip 3 mėnesiams tuo atveju, jeigu atsiranda nuo Molėtų miesto vietas veiklos grupės „Molėtų aitvarai“ nepriklausančios aplinkybės, kurių miesto vietas veiklos grupė negalėjo numatyti iš anksto ir jų išvengti.

7.3. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS STEBĖSENOS TVARKOS APIBŪDINIMAS

Molėtų miesto vietas veiklos grupė yra atsakinga už Molėtų miesto vietas veiklos grupės vietas plėtros strategijos stebėseną. Molėtų miesto vietas veiklos grupė pirmininkas organizuoja ir užtikrina, kad tokia stebėsena būtų vykdoma, pagal šioje strategijos dalyje įvardintą tvarką. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija yra atsakinga už vietas plėtros strategijos stebėsenos vykdymo koordinavimą. Stebėseną pagrindą sudaro kiekvienais metais rengiamos ataskaitos, kurių turinys vertinamas pagal siekiamus rodiklius ir rodiklių apskaičiavimo metodiką. I stebėsenos procesą yra įtraukiama ne tik vietas veiklos grupė, bet ir projekto vykdytojai.

Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos projektų vykdymoje, atrinkti vienos plėtros projektų atrankos būdu, renka informaciją, reikalingą vienos plėtros strategijos įgyvendinimo metinių priežiūros ataskaitų parengimui, ją apdoroja, susistemina ir pateikia atsakingam darbuotojui iki einamujų metų sausio 20 d. Informacija yra pateikiama pagal Molėtų miesto vienos veiklos grupės (įdarbinto darbuotojo ir Molėtų miesto vienos veiklos grupės pirmininko) parengtą ir nustatyta formą, kurioje numatyti aiškus pateikiamas informacijos turinys.

Įdarbintas darbuotojas (kuris yra atsakingas ir už vienos plėtros strategijos priežiūrą) kartą metuose rengia metinę, o baigus įgyvendinti strategiją, galutinę ataskaitas apie vienos plėtros strategijos vykdymą ir jos rezultatus. Metinė ataskaita yra parengiama iki einamujų metų vasario 15 d., galutinė ataskaita ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo vienos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos. Metinė/galutinė ataskaita yra tvirtinama Molėtų miesto vienos veiklos grupės visuotinio narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Metinė ataskaita privalo būti patvirtinta iki einamujų metų kovo 15 d., galutinė ataskaita – ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vienos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos. Forma, pagal kurią yra parengiama vienos plėtros strategijos metinė ir galutinė ataskaitos, pateikiama 9 priedas ir Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministro įsakymu patvirtintose „Viešosios plėtros strategijų atrankos ir įgyvendinimo taisyklėse“ (4 priedas).

Įdarbintas darbuotojas pateikia Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai metinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją (visuotinio Molėtų miesto VVG narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, sprendimo, kuriuo patvirtinta metinė ataskaita) iki einamujų metų balandžio 1 d.

Įgyvendinus strategiją, įdarbintas darbuotojas pateikia galutinės ataskaitos kopiją ir jos patvirtinimą įrodančio dokumento kopiją (visuotinio Molėtų miesto vienos veiklos grupės narių susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę, sprendimo, kuriuo patvirtinta metinė ataskaita) Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Galutinė ataskaita Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai pateikiama ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vienos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos.

Projekto vadovas bendrauja su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir esant poreikiui teikia papildomą informaciją, susijusią su vienos plėtros strategijos įgyvendinimu. Molėtų miesto VVG vienos plėtros strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos grafikas pateikiamas lentelėje (žiūrėti 7.3.2 lentelę).

7.3.2 lentelė. Molėtų miesto vienos plėtros strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos grafikas

Nr.	Darbo etapas	Pateikimo laikotarpis	Teikėjas	Gavėjas
1.	Pateikiama informacija reikalinga vienos plėtros strategijos įgyvendinimo metinių priežiūros ataskaitų parengimui	iki einamujų metų sausio 20 d.	Viešosios plėtros strategijos projektų vykdymoje, atrinkti vienos plėtros projektų atrankos būdu, renka informaciją, reikalingą vienos plėtros strategijos įgyvendinimo metinių priežiūros ataskaitų parengimui, ją apdoroja, susistemina ir pateikia atsakingam darbuotojui iki einamujų metų sausio 20 d.	Asmuo, atsakingas vienos plėtros strategijos priežiūrą
2.	Metinės/galutinės ataskaitos parengimas	iki einamujų metų vasario 15 d./ ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo vienos plėtros strategijos	Įdarbintas darbuotojas	–

			įgyvendinimo pabaigos		
3.	Metinės/galutinės tvirtinimas	ataskaitos	iki einamųjų metų kovo 15 d./ ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos	Įdarbintas darbuotojas	Vietos veiklos grupės visuotinis narių susirinkimas arba kolegialaus valdymo organas
4.	Metinės/galutinės pateikimas ministerijai	ataskaitos	iki einamųjų metų balandžio 1 d./ ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pabaigos	Įdarbintas darbuotojas	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
5.	Bendravimas su Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija		visu strategijos įgyvendinimo ir atsiskaitymo už rezultatus laikotarpiu	Įdarbintas darbuotojas	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

7.4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS PAKEITIMU INICIJAVIMO PROCEDŪRA

Molėtų miesto vienos veiklos grupė turi teisę inicijuoti vienos plėtros strategijos keitimą. Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos pakeitimai turi būti tvirtinami visuotiniame Molėtų miesto vienos veiklos grupė narių susirinkime arba kolegialiai valdymo organe, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Patvirtintos Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategijos pakeitimai turi būti raštu suderinti su Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija.

Molėtų miesto vienos veiklos grupė inicijuoja vienos plėtros strategijos pokyčius esant šioms sąlygomis: (1) būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vienos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimą; (2) būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vienos plėtros strategijos uždavinii ir veiksmo sričių; (3) būtina keisti didžiausią galimą paramos sumą vienam vienos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtinges vienos plėtros strategijos uždavinius; (4) būtina patikslinti vienos plėtros strategijos veiksmų sąrašą, siekiant įgyvendinti vienos plėtros strategijoje numatyti rodiklius.

Molėtų miesto vienos veiklos grupė norėdama keisti vienos plėtros strategiją, privalo raštu pateikti Lietuvos Reikalų Vidaus reikalų ministerijai motyvuotą prašymą leisti pakeisti vienos plėtros strategiją, miesto vienos veiklos grupės kolegialaus valdymo organo protokolo kopiją ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, kuriais pagrindžiamas prašymas.

Lietuvos Reikalų Vidaus reikalų ministerija, gavusi prašymą leisti pakeisti vienos plėtros strategiją per 10 darbo dienas pateikia jį Jungtiniam vienos plėtros strategijų atrankos komitetui. Komitetas per 10 darbo dienų įvertina prašymo aplinkybes ir priima sprendimą dėl vienos veiklos grupės prašymo pakeisti strategiją. Komitetas priimdamas sprendimą dėl vienos veiklos grupės prašymo leisti

keisti vietos plėtros strategiją įvertina, ar atlikus tokį pakeitimą vienos plėtros strategija duos tiek pat arba daugiau naudos ir efektyviau bus siekiama vienos plėtros strategijoje nustatyto tikslų įgyvendinimo. Jeigu Jungtinis vienos plėtros strategijų atrankos komitetas nustato, kad dėl vienos plėtros strategijos pakeitimų vienos veiklos grupė negalės pasiekti vienos plėtros strategijoje nustatyto tikslų ir tolesnis vienos plėtros strategijos įgyvendinimas bus neefektyvus, komitetas nepritaria vienos plėtros strategijos keitimui. Komitetas vienos veiklos grupės prašymą leisti keisti vienos plėtros strategiją gali: patenkinti; patenkinti iš dalies arba su tam tikromis sąlygomis; atmesti.

Priėmusi sprendimą dėl vienos veiklos grupės prašymo leisti keisti vienos plėtros strategiją, Jungtinis vienos plėtros strategijų atrankos komitetas parengia Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymo pakeitimo projektą, kuriuo patvirtintas vienos plėtros strategijų sąrašas, ir pateikia jį Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui. Regioninės politikos departamentas per 5 darbo dienas nuo šio įsakymo patvirtinimo raštu informuoja Molėtų miesto vienos veiklos grupę „Molėtų aitvarai“ apie priimtą sprendimą.

8. VIETOS PLEITROS STRATEGIJOS FINANSINIS PLANAS

LITKSLAS MAŽININAI SOCIALINĘ AJS KIRINANT MOLETUM MIESCIU UZTIKRINANTI SOCIALINIŲ IR KULTŪRINIŲ PASLAUGŲ
PLETRA

1.I.UŽDAVINYS: PLĖTOTI SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TINKLA SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMOMS MOLETŲ MIESTO
GYVENTOJŲ GRUPĖMS

VEIKSMAS	Procentinis paskirstyma \$	LĘŠŲ POREIKIS Eur	Iš viso	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.1.1. Socialinio taksi paslaugos teikimas neįgaliesiems vakarais, savaitgaliais ir švenčių dienomis ir tarpininkavimais gaunant paslaugą užtikrinant informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaikymą	0,00 % 0,00 % 7,50 % 7,50 % 85,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos Kitos viešosios lėšos Valstybės lėšos Privačios lėšos Paramos lėšos (Europos Sajungos struktūriniių fondų lėšos)	0 0 1456,73 1456,73 16509,55	0 0 330,00 0 0	330,00 412,50 390,00 390,00 4675,00	412,50 412,50 390,00 390,00 4420,00	390,00 390,00 324,23 324,23 3674,55	390,00 390,00 324,23 324,23 4323,01	390,00 390,00 324,23 324,23 4323,01	390,00 390,00 324,23 324,23 4323,01
1.1.2. Socialinių ir kitų paslaugų organizavimas ir teikimas smurtą patiriantiems asmenims užtikrinant paslaugų prieinamumą (tarpininkavimą) skatinant ir organizuojant savanorišką veiklą bei užtikrinant informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaikymą	0,00 % 0,00 % 7,50 % 7,50 % 85,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos Kitos viešosios lėšos Valstybės lėšos Privačios lėšos Paramos lėšos (Europos Sajungos struktūriniių fondų lėšos)	0 0 1471,22 1474,98 16673,80	0 0 1471,22 1474,98 16673,80	1471,22 1474,98 16673,80	1471,22 1474,98 16673,80	1471,22 1474,98 16673,80	1471,22 1474,98 16673,80	1471,22 1474,98 16673,80	1471,22 1474,98 16673,80
1.1.3. Molėtų miesto bendruomenės įtraukimas į kultūrinę, socialinę,	0,00 % 0,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos Kitos viešosios lėšos	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0

Viso veiksmui

19423,01

meninę, praktinę, pažintinę, sportinę veiklą mažinant socialinę atskirtį ir užtikrinant savanorišką veiklą bei informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietas veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaikymą

7,50 %	Valstybės lėšos	2085,90	547,50	450,00	442,50	195,00
7,50 %	Privacių lėšos	2179,94	547,50	450,00	442,50	289,94
85,00 %	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinų fondų lėšos)	23630,00	6205,00	5100,00	5015,00	2210,00
	<i>Iš viso:</i>	27894,94	7300	6000	5900	2784,94
						27804,94

0,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos					
0,00 %	Kitos viešosios lėšos					
7,50 %	Valstybės lėšos	954,07	262,5	262,5	166,57	
7,50 %	Privacių lėšos	1056,77	262,5	262,5	269,27	
85,00 %	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinų fondų lėšos)	10812,80	2 975,00	2 975,00	1887,80	
	<i>Iš viso:</i>	12823,64	3 500,00	3 500,00	2323,64	
						12823,64

Viso 1.1 uždavinui	79761,59	Paran os (ES) lėšos	67626,15	Valstybė s lėšos	5967,02	Privačio s lėšos	6168,42

0,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos					
0,00 %	Kitos viešosios lėšos					
7,50 %	Valstybės lėšos	3381,01	672,20	672,20	672,20	672,21
7,50 %	Privacių lėšos	4496,31	899,20	899,20	899,20	899,51
85,00 %	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinų fondų lėšos)	38318,12	7663,60	7663,60	7663,60	7663,72
	<i>Iš viso:</i>	46195,44	9235	9235	9235	9235,44

2.1.UŽDAVINYS. IGYVENDINTI NEAKTYVIŲ DARBINGŲ ASMENŲ UŽIMTUMĄ IR VERSLUMĄ

2.1.1. MAŽINTI NEDARBA SKATINANT UŽIMTUMĄ IR DIDINANČIAS INICIATIVAS

2.1.2. Kartų namų idėja: partnerystės, dialogo ir mokymosi visą gyvenimą organizavimas užtikrinant neformalų švietimą ir serenorū, neaktyviaus jaunimo, darbingų bedarbių savanorišką veiklą bendruomenėje	0,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos					
	0,00 %	Kitos viešosios lėšos					
	7,50 %	Valstybės lėšos	3381,01	672,20	672,20	672,20	672,21
	7,50 %	Privacių lėšos	4496,31	899,20	899,20	899,20	899,51
	85,00 %	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinų fondų lėšos)	38318,12	7663,60	7663,60	7663,60	7663,72
	<i>Iš viso:</i>	46195,44	9235	9235	9235	9235	9235,44

Viso 2.1. uždavinui									
	46 195,44	Paramos (ES) lėšos	383 18,12	Valstybės lėšos	338 1,01	Privačios lėšos	4496,31		46 705,44
2.2.UŽDAVINYS. IGYVENDINTI VERSLO IDEJŲ REALIZAVIMĄ SKATINANČIAS INICIATIVAS.									
2.2.1.Bendruomenės poreikius atitinkančio verslo kūrimo ir plėtrros skatinimas ir užtikrinimas užiokrimant informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis ir besiruojančiomis vietas veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaikymą	0,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	0,00 %	Kitos viešosios lėšos							
	7,50 %	Valstybės lėšos	1942,24		1487,4	454,84			
	7,50 %	Privacios lėšos	1942,24		1862,47	79,77			
	85,00 %	Paranos lėšos (Europos Sajungos struktūrinų fondų lėšos)	22011,99		16750	5261,99			
		Iš viso:	25896,47		20100	5796,47			
									25896,47
2.2.2. Gyventojų verslumo didinimas, skatinant kurti smulkių versų bei steigti naujas darbo vietas	0,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	0,00 %	Kitos viešosios lėšos							
	7,50 %	Valstybės lėšos	9338,45	-	4669,28	4669,17			
	7,50 %	Privacios lėšos	9338,45	-	4669,28	4669,17			
	85,00 %	Paranos lėšos (Europos Sajungos struktūrinų fondų lėšos)	105836,74	-	52918,40	52918,34			
		Iš viso:	124513,64	-	62256,82	62256,82			
									124513,64
Viso 2.2. uždavinui									
	150410,11	Paramos (ES) lėšos	127848,73	Valstybės lėšos	11280,69	Privačios lėšos	11280,69		
Iš viso veiksmų išvendiminiui									
	254421,72	Paramos (ES) lėšos	233793,00	Valstybės lėšos	20628,72	Privačios lėšos	21945,42		
<i>Strategijos administravimo lėšos, eurais</i>									
	0,00 %	Savivaldybės biudžeto lėšos							
	0,00 %	Kitos viešosios lėšos							
	7,50 %	Valstybės lėšos	3308,63		718,50	648,00	647,63	647,25	647,25

	7,50 %	Privačios lėšos	3608,44	718,50	648,00	647,63	647,25	647,06
	85,00 %	Eurobos Sąjungos struktūrinų fondų lėšos	37497,75	8143,00	7344,00	7339,75	7335,50	7335,50
		Iš viso:	44414,82	9580	8640	8635,01	8630	8629,81
		Savivaldybės biudžeto lėšos						
		Kitos viešosios lėšos						
Iš viso vienos pėtros strategijai įgyvendinti	7,49	Valstybės lėšos	23937,35	8249,624	8352,944	3396,476	2805,530	1147,115
	7,78	Privačios lėšos	25553,86	8624,69	8593,66	3396,48	2805,53	1147,11
	84,83	Paramos lėšos (Europos Sąjungos struktūrinų fondų lėšos)	271290,75	93388,53	94597,90	38493,40	31796,00	13000,63
	100	Iš viso:	298836,54					

Privačios lėšos - tai yra projekto pareiškėjo nuosavas indėlis, kuris sudaro 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų². Visi pareiškėjai teikdami paraišką užtikrina, jog prie projekto įgyvendinimo prisidės ne mažiau kaip 7,5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Projektnio pasiūlymo pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitu šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesnė tinkamu finansuotų projekto išlaidų dalimi.

Nuosavu projekto vykdymo ar partnerio įnašu gali būti užskaitomas:

- Projekto veiklas vykdančių asmenų savanoriškas darbas (pinigine vertė išreikštasis nepiniginis įnašas), kai įrodomas vykdant projekto veiklas dirbtas laikas; įnašas apskaičiuojamas taikant minimalųj Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą darbo užmokestį;
- Projekto veiklas vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu, apskaičiuota ir išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą;

Projekto veiklų dalyvių darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai dalyvavo veiklose, ir susijusiu darbdavio įsipareigojimų išlaidos (taikoma projekto veiklų atitinkančių gyventojų verslumo didinimo veiklą, kai tikslinė grupė – darbuotojai, atveju) Apibūžtas reikalavimas 7.2. skyrelyje įgyvendinimo procedūra, nustatant kaip bus atrenkami veiksmų ir juos įgyvenančių projekto vykdymo.

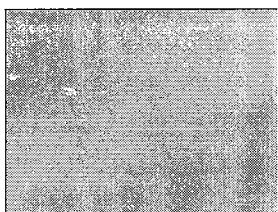

PRIEDAI

Priedas Nr. 1

Molėtų rajono ir Molėtų miesto infrastruktūra*

Švietimo institucijos	Sveikatos priežiūros institucijos	Socialinės paramos institucijos	Sporto institucijos	Turizmo ir kultūros paslaugas teikiančios institucijos
<u>Molėtų švietimo centras</u> Vilniaus g. 44, Molėtai	VšĮ Molėtų rajono greitosios medicinos pagalbos centras Graužinių g. 13, Molėtai	Molėtų rajono savivaldybės administracija, Socialinės paramos skyrius Vilniaus g. 44, Molėtai	Molėtų sporto centras Ažuolų g. 10, Molėtai	VšĮ Molėtų turizmo ir verslo informacijos centras Inturkės g. 4, Molėtai
<u>Molėtų pedagoginė-psichologinė tarnyba</u> P. Cvirkos g. 1, Molėtai	VšĮ Molėtų ligoninė Graužinių g. 3, Molėtai	Alantos senelių globos namai Naujakurių g. 5, Alantos mstl, Molėtų r.	Skorpiono automobilių sporto klubas Gelių g. 1C, Molėtai	Molėtų kultūros centras Inturkės g. 4, Molėtai
<u>Alantos technologijos ir verslo mokykla</u> Technikumo g. 2, Naujasodžio k., Alantos sen., Molėtų r.	VšĮ Molėtų rajono pirminės sveikatos priežiūros centras Graužinių g. 2, Molėtai	Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namai Smilgu g. 4, Molėtai	Molėtų Krepšinio Sporto Klubas "Ežerūnas" P. Cvirkos g. 16, Molėtai	Molėtų krašto muziejus Inturkės g. 4, Molėtai
<u>Kijelių specialusis ugdymo centras</u> Kijelių k., Luokesos sen., Molėtų r.	VšĮ Giedraičių ambulatorija Vilniaus g. 32, Giedraičiai, Molėtų r.	Molėtų socialinės paramos centras Vilniaus g. 45, Molėtai	Molėtų Šaškių-Sachmatų Klubas "Kombinacija" Vilniaus g. 66C, Molėtai	Antano Truskausko medžio klės ir gamtos ekspozicija (Molėtų krašto muziejaus padalinys) Muziejaus g. 7, Mindūnai, Molėtų r.
<u>Molėtų menų mokykla</u> Vilniaus g. 57, Molėtai	VšĮ Suginčių BPG kabinetas Suginčiai, Molėtų r.	Utenos teritorinė darbo birža, Molėtų skyrius Dariaus ir Girėno g. 4, Molėtai	Molėtų Rankinio Sporto Klubas „Asveja“ Šilo g. 2, Molėtai	Etnografinė sodyba ir dangaus šviesulių stebykla (Molėtų krašto muziejaus padalinys) Kulionų k., Čiulėnų sen., Molėtų r.
<u>Molėtų gimnazija</u> Jaunimo g. 5, Molėtai	Panėvėžio teritorinės ligonių kasos atstovas Molėtuose Vilniaus g. 78, Molėtai	Molėtų rajono savivaldybės administracija, Vaiko teisių apsaugos skyrius Vilniaus g. 44, Molėtai	Išvermės sporto šakų ir turizmo mėgėjų klubas „OK Klajūnas“ Labanoro g. 1, Mindūnų k., Molėtų r.	Ežerų žvejybos muziejus (Molėtų krašto muziejaus padalinys) Muziejaus g. 7, Mindūnai, Molėtų r.
<u>Alantos gimnazija</u> A. Kraujelio g. 3. Alantos mstl., Molėtų r.	Utenos visuomenės sveikatos centro Molėtų skyrius Vilniaus g. 74, Molėtai	Sporto klubas "Virinta" Technikumo g. 2, Naujasodžio k., Alantos sen., Molėtų r.	Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka Inturkės g. 4, Molėtai	

<u>Giedraičiu Antano Jaroševičiaus vidurinė mokykla</u> Širvintų g. 16, Giedraičių mstl., Molėtų r.	UAB Eurofarmacijos vaistinė Vilniaus g. 67, Molėtai		Sporto klubas "SK Molėtai" Liepų g. 6, Molėtai	Lietuvos etnokosmologijos muziejus Žvaigždžių g. 10, Kulionių k., Čiulėnų sen., Molėtų r.
<u>Balninkų pagrindinė mokykla</u> Gedimino g. 10, Balninkų mstl., Molėtų r.	UAB Molėtų vaistinė Vilniaus g. 27, Molėtai		Sportinės žaidėjų klubas „Ešerys“ Vilniaus g. 90, Molėtai	Molėtų astronomijos observatorija Kulionių k., Čiulėnų sen., Molėtų r.,
<u>Dubingių pagrindinė mokykla</u> Dubingių mstl., Molėtų r.	UAB Molėtų vaistinė, filialas Nr.1 Vilniaus g. 76, Molėtai		Molėtų teniso klubas „Veja“ Levaniškių k., Molėtų r.	Stiklo muziejus ir paveikslų galerija (Molėtų krašto muziejaus padalinys) Alaušų g. 19, Balninkai, Molėtų r.
<u>Inturkės pagrindinė mokykla</u> Inturkės k., Inturkės sen., Molėtų r.	UAB Molėtų vaistinė, filialas Nr.2 Vilniaus g. 66b, Molėtai		Sporto klubas „Igoramas“ Mechanizatorių g. 11, Molėtai	Videniškių vienuolyno muziejus (Molėtų krašto muziejaus padalinys) Šilelio g. 6a, Videniškių k., Videniškių sen., Molėtų r.
<u>Molėtų progimnazija</u> Jaunimo g. 1, Molėtai	UAB „Tarum“ Amatų g. 4, Molėtai		Teniso klubas „Molėtų tenisas“ Gojaus k. Molėtų r.	Alantos dvaro muziejus-galerija (Molėtų krašto muziejaus padalinys) Parko g. 5, Naujasodžio k., Alantos sen., Molėtų r.
<u>Joniškio mokykla-daugiafunkcis centras</u> Joniškio mstl., Molėtų r.	UAB Tramažolė, Molėtų filialas Vilniaus g. 46, Molėtai		Domino šokių studija Ažuolų g. 5, Molėtai	

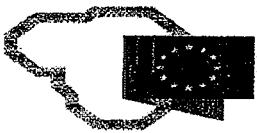
Suginčių pagrindinė mokykla Suginčių k., Suginčių sen., Molėtų r.	UAB Alantos vaistinė Turgaus a. 1, Alantos mst.. Molėtų r.			
Čiulėnų pradinio ugdymo skyrius (Molėtų pradinės mokyklos) Toliejų k., Čiulėnų sen., Molėtų r.	UAB Giedraičių vaistinė Vilniaus g. 32, Giedraičiai			
Molėtų pradinė mokykla Vilniaus g. 78A, Molėtai	O.Babelienės stomatologijos įmonė Vilniaus g. 48a, Molėtai			
Verbiškių pradinio ugdymo skyrius (Suginčių vidurinės mokyklos) Verbiškių k., Suginčių sen., Molėtų r.,	A.Lukošienės stomatologijos įmonė Inturkės g. 6, Molėtai			
Videniškių pradinio ugdymo skyrius (Molėtų pradinės mokyklos) Videniškių k., Videniškių sen., Molėtų r.	A.Šimėno stomatologijos paslaugų įmonė S. Neries g. 2, Molėtai			

Molėtu "Saulutės" vaikų lopšelis-darželis Liepu g. 11, Molėtai	J.Vitkauskiene's stomatologijos kabinetas Geliu g. 10, Molėtai			
Molėtu "Vyturėlio" vaikų lopšelis-darželis Vilniaus g. 57-1, Molėtai	L.Rimavičienė IĮ Vilniaus g. 32, Giedraičiai			
Molėtu "Vyturėlio" vaikų lopšelio-darželio Giedraičių skyrius Maumedžių g. 3, Giedraičiai mstl., Molėtų r.	Molėtu rajono valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Inturkės g. 53, Molėtai			
Molėtu "Vyturėlio" vaikų lopšelio-darželio Levaniškių skyrius Levaniškių k., Čiulėnų sen., Molėtų r.				
Molėtu "Vyturėlio" vaikų lopšelio-darželio Naujasodžio skyrius Naujasodžio k., Alantos sen., Molėtų r.				
Molėtu "Vyturėlio" vaikų lopšelio-darželio Suginčių skyrius Suginčių k., Suginčių sen., Molėtų r.				

*Žalias spalva pažymėtuose laukeliuose nurodytos Molėtų mieste veikiančios įstaigos.

2015 m. gruodžio 17 d. susitikimo su gyventojais dalyvių sąrašo kopija

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
velksmės programą

MOLĘTU MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPE „MOŁĘTU AITVARAI“

I RENGINYS

Miasto vietos plėtros strategijos rengimo ypatumai

Molėtai, Savivaldybės salė

2015-12-17

**Asociacija
Molėtų miesto vienos veiklos grupė
„MOLĖTŲ AITVARAI“**

Adresas: 4 Vienišia g. 44, 33140 Molėtai
Kodas: 3040357941
Tel. +370 625 32220
El. postas: e.molietuaitvarai@gmail.com
Skaitinis LT299010011003433713 DNB bankas

Miesto vienos plėtros strategijos rengimo ypatumas

Molėtai, Savivaldybės salė

2015-12-17

Eil. nr.	Vardas Pavarde	Parašas
1	Gediminas Giedraitis	
2	Jacinta Lekščiukaitė	
3	Alfredas Butkus	
4	Audrius Dominygaitis	
5	Eduardas Juraško	
6	Vergilius Šimonaš	
7	Janina Jurevičienė	
8	Renata Šauvalaitė	
9		
10	Edvinas Kavaliauskas	
11	Eugenijus Glumbabakas	
12	Algimantas Grigelis	
13	Barborė Jankevičia	
14	Raimundas Salėnėnas	
15		
16	Justinas Merkevičius	
17	Liudmila Masiulionienė	
18	Eugenijus Juvalevičius	
19		
20	Edvinas Kavaliauskas	
21	Renata Šauvalaitė	
22	Hennilas Mažeikis	
23		
24	Eduardas Juraško	
25	Alma Žukauskaitė	
26	Janina Jurevičienė	
27	Renata Šauvalaitė	
28		
29	Yevgenijus Šimonaš	
30	Edvinas Kavaliauskas	
31	Raimundas Salėnėnas	
32	Nicu Šimonaš	

**Asociacija
Molėtų miesto vienos veiklos grupė
„MOLĖTŲ AITVARAI“**

Adresas: Vilniaus g. 44, 33140 Molėtai
Kodas 394037941
Tel. +370 655 32320
El. postas e.andreikeniene@gmail.com
Suptekliai LT84010051003435133 DnB bankas

33	Laura Griciūtė	Line
34	Jurgita Jančiukienė	Line
35	Veronika Gubauskienė	Line
36	Janina Raitinienė	Line
37	Doreta Stelgys	Line
38	Algis Lėkavicka	Line
39	Agnieszka Dominiš	Line
40	Line Gribanienė	Line
41	Agota Kavalkaitė	Line
42	Alma Krieger	Line
43	Egle Černiauskaitė	Line
44	Milda Pukinskienė	Line
45		
46		
47		
48		
49		
50		
51		
52		
53		
54		
55		
56		
57		
58		
59		
60		
61		
62		
63		
64		
65		
66		
67		
68		
69		
70		
71		
72		

Priedas Nr. 3

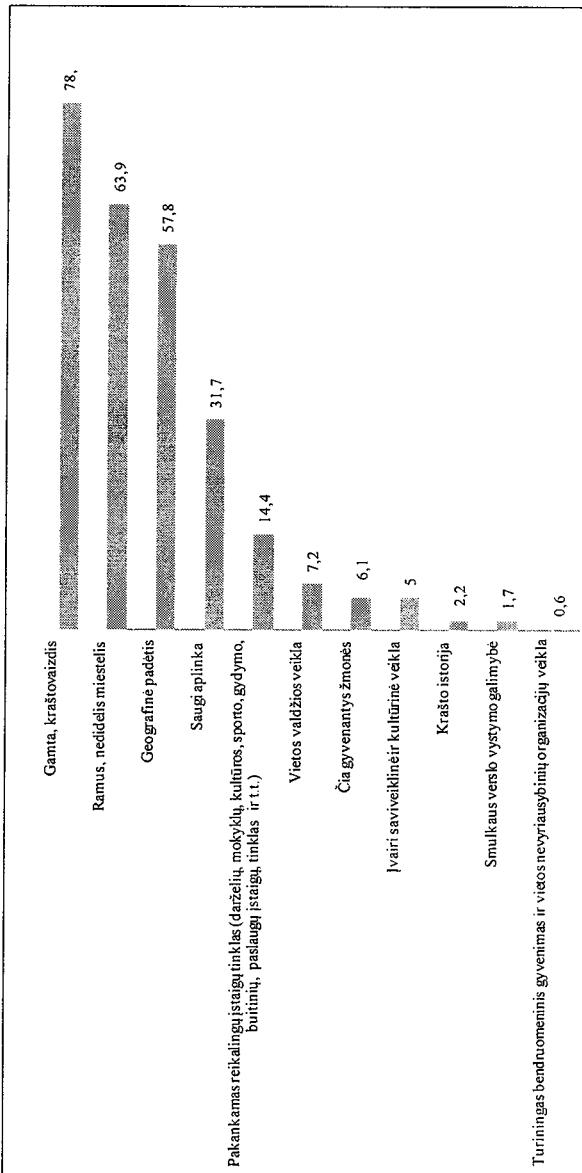
NUOMONĖS APKLAUSOS REZULTATAI

2015 m. gruodžio 1-21 dienomis Molėtų mieste buvo vykdoma Molėtų miesto gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, vienos valdžios ir verslo atstovų apklausa. Apklausa buvo vykdoma dviem būdais: elektrominiu ir rašytiniu. Iš viso buvo gautos 196 anketos: 178 gyventojų anketos bei 18 organizacijų ir įmonių anketų. Pagal apklaustujų amžių, bendroje gyventojų apklausoje aktyviausiai apklausėsi 40-55 metų amžiaus asmenys (33,9 proc.), 29-40 (29,4 proc.), 55-65 (20,6 proc.).

Molėtų miesto gyventojų ir kitų suinteresuotų atstovų nuomonės apklausos rezultatai

Apklausos rezultatai atskleidė, jog 83,7 proc. Molėtų miesto gyventojų yra patenkinti tuo, jog gyvena Molėtų mieste. Molėtų miestas yra patrauklus dėl savo gamtovaizdžio, miesto dydžio ir patogios geografinės padėties (žiūrėti 1 pav.). Smulkiaus verslo vystymo galimybės, bendruomeninės gyvenimas ir vietas nevyriausybinių organizacijų veikla Molėtų miesto gyventojų netenkinta. Tai rodo, jog būtinos naujos iniciatyvos vystant smulkuijį verslą bei organizuojant nevyriausybinių bei bendruomeninių organizacijų veiklas.

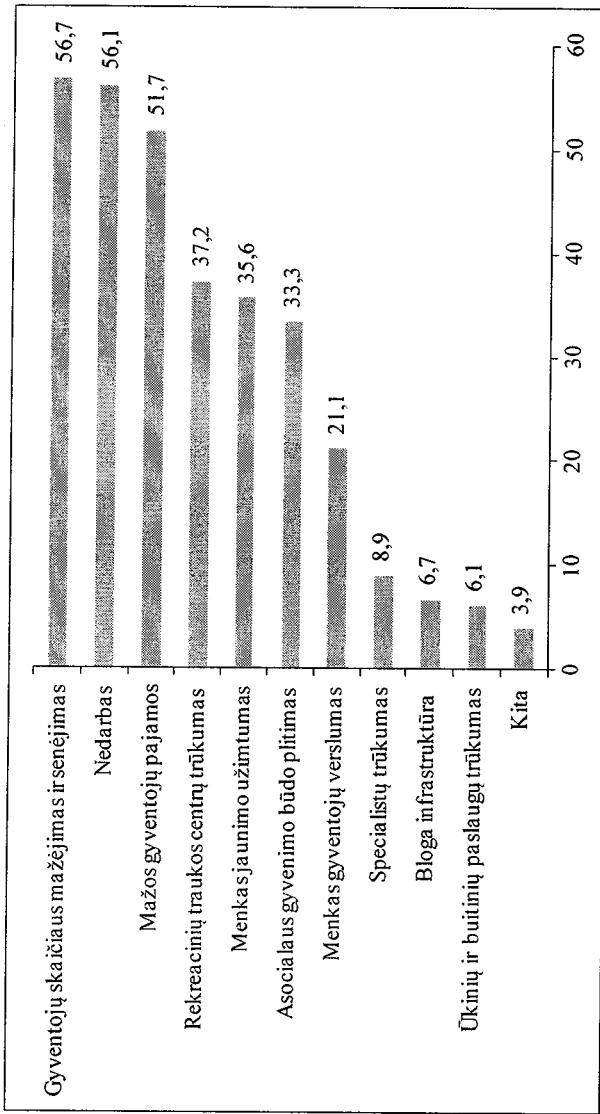

**1 pav. Respondentų nuomonės
pasiskirstymas dėl gyvenimo Molėtu
mieste (proc.)**

1 pav. Respondentų nuomonės pasiskirstymas dėl gyvenimo Molėtų mieste (proc.)

Molėtų miesto gyventojų nuomone, vienos opiausiuų problemų Molėtų mieste yra gyventojų skaičiaus mažėjimas ir senėjimas bei nedarbas (žiūreti 2 pav.). Su tuo taip pat yra susijusios ir mažos gyventojų pajamos. Užimtumo trūkumas taip pat yra priskiriamą viena aktualesnių miesto problemų, leidžianti atsiarasti asocialiam gyvenimo būdo paplitimui. Iš dalies tai gali būti susiję ir su gyventojų pasyvumu: tik 28,6 proc. apklaustujų priklauso bendruomenei ar nevyriausybinei organizacijai. Tačiau nepaisant išsakytyų problemų, daugiau negu pusė apklaustujų (56,7 proc.) mano, jog situacija gerės ir išskirtos problemos turės mažėjimo tendencijas, o 93,2 proc. apklaustujų pritare, jog išskirtos problemos galėtų būti sprendžiamos panaudojant Europos Sąjungos lėšas. Taip pat apklausoje dalyvavę asmenys išskyrė, jog Molėtų mieste neišnaudojamos investicijų pritraukimo galimybės, nekuriama verslui tinkama aplinka. Tiketina, jog suteikiant daugiau investicijų šiai sričiai, pagerėtų bendroji Molėtų miesto ekonominė situacija, kas leistų mažinti nedarbą bei socialinę atskirtį.

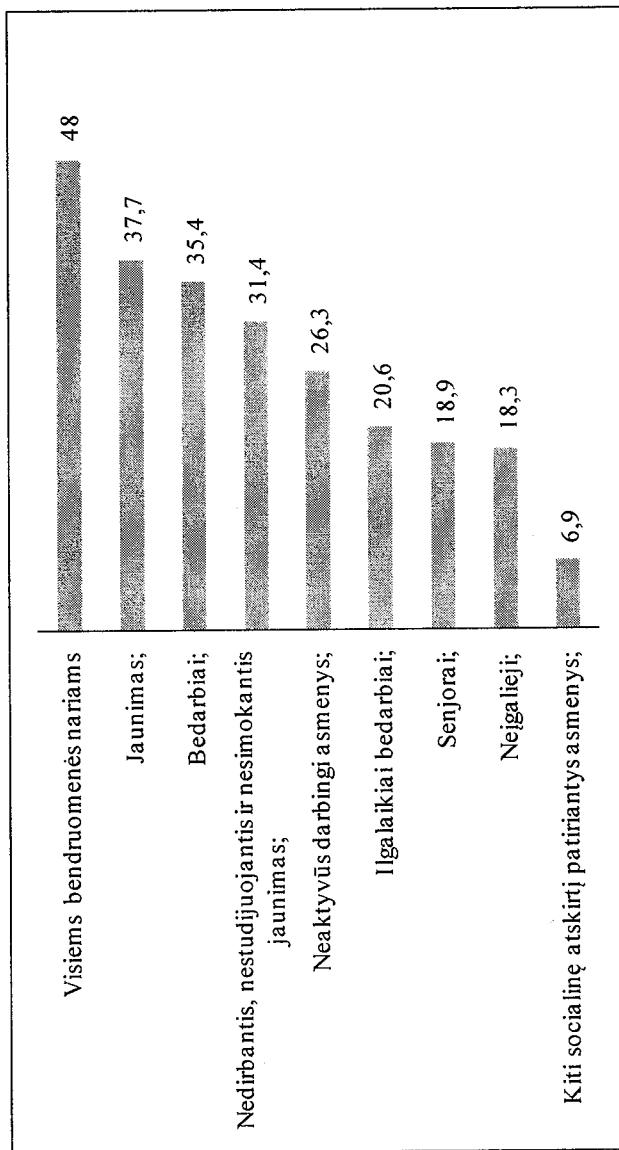

2 pav. Respondentų nuomonės pasiskirstymas apie opiausias problema Molėtų mieste (proc.)

Išskiriant svarbiausias veiklas, kurių prisiadėtų prie socialinės integracijos didinimo, socialinės atskirties ir nedarbo mažinimo, Molėtų miesto gyventojai didžiausia prioritetą teikė jaunimo veiklų skatinimui padedant bedarbiams ir neaktyviems asmenims igyti naujų įgūdžių, itraukiant juos į visuomeninę veiklą (išskaitant neformalųjį šveitimus, kultūrinę veiklą) ir tarpininkauti įdarbinant (bendradarbiaujant su teritorijoje esančia darbo birža, veikiančiais verslais ir vietos valdžia) (35,9 proc.), neformalioms verslumų skatinančioms

iniciatyvoms (33,7 proc.) bei sporto ir kūno kultūros kaip miesto bendruomenės laisvalaikio ir sveikatingumo priemonės plėtojimui (32,1 proc.). Mažiausias prioritetas skirtas Bendruomenės narių, dirbančių su socialinės rizikos asmenimis, mokymams (19,6 proc.).

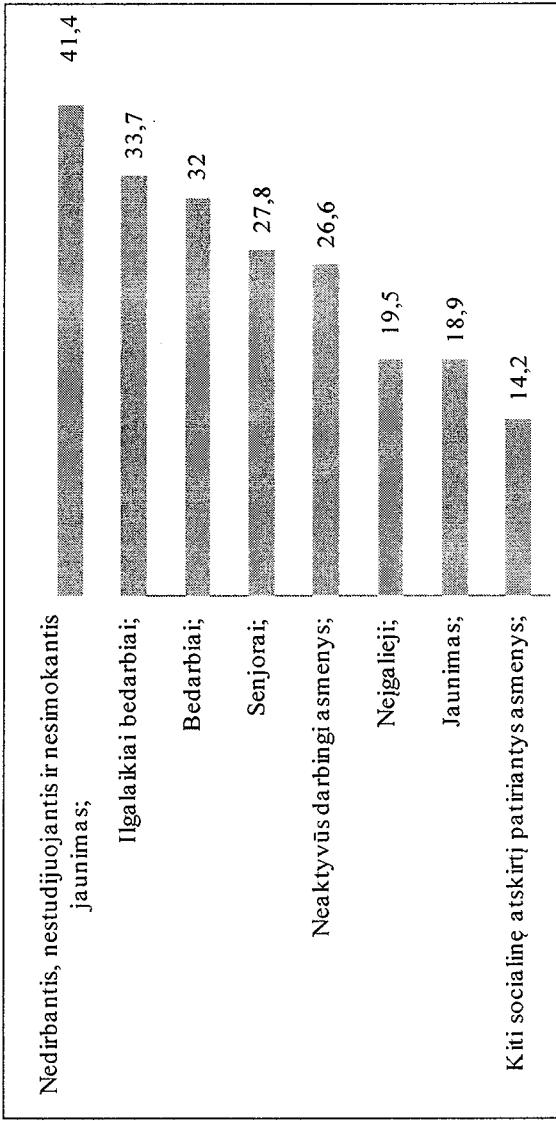
Molėtų miesto gyventojai mano, jog Molėtų miesto vietos veiklos grupės „Molėtų aitvarai“ strategiją tiksliausia rengti visiems bendruomenės nariams, jaunimui, bedarbiams ir nedirbančiam, nestudijuojančiam ir nesimokančiam jaunimui (žiūrėti 3 pav.). Kiti socialinę atskirtį patiriantys asmenys, neįgalieji ir senjorai yra pasyviausios strategijos tikslinės grupės.

3 pav. Respondentų nuomonės pasiskirstymas apie strategijos tikslinę grupę (proc.)

Tuo tarpu socialinę atskirtį, Molėtų miesto gyventojų nuomone, patiria nedirbantis, nestudijuojantis ir nesimokantis jaunimasa (41,4 proc.), ilgalaikiai bedarbiai (33,7 proc.) bei bedarbiai (32 proc.) (Žiūrėti 4 pav.). Šių tikslinių grupių išskyrimas atskleidžia, jog Molėtų mieste svarbu inicijuoti užimtumo iniciatyvas, skatinančias darbingų bedrabių ir neaktyvių asmenų aktyvumą darbo rinkoje ir visuomeninėje veikloje. Kiti socialinę atskirtį patiriantys asmenys, jaunimas bei neigaliųjų, Molėtų miesto gyventojų nuomone, patiria kiek mažesnę socialinę atskirtį.

✓ ✓ ✓

4 pav. Respondentų nuomonės pasiskirstymas apie gyventojų grupes, kurie patiria didžiausią socialinę atskirtį (proc.)

Socialinė atskirtij Molėtų mieste gali lemti ir paslaugų trūkumas. Gyventojų nuomone, Molėtų mieste trūksta susibūrimo vietų, skatinančių socializaciją bei užimtumą ir laisvalaikio praleidima, tiek jaunimui, tiek senjorams. Taip pat pasigendama kultūrinu, laisvalaikio paslaugų, fizinio aktyvumo paslaugų (žiūrėti 1 lentelę).

1 lentelė. Paslaugų trūkumas pagal amžiaus grupes

DARBINGIEMS GYVENTOJAMS	<ul style="list-style-type: none"> • Sporto veiklų, grupinių mankštų, užsiemimų, tinklinio klubo; • Verslo vystymo konsultacijų; • Jaunimo užimtumo; • Jaunų šeimų skatinimo; • Socialinių paslaugų (taip pat ir skirtų ne tik socialinės rizikos asmenims); 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultūrinų renginių;
--------------------------------	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Specifinių paslaugų (drabužių valymo, bankininkystės, kepyklos, kino teatro, pirties, santechniko, staliaus, graverio, spa centro, drabužių siuvimo, kirypklos, turgavietės); • Laisvalaikio centro; • Įsardarbinimo paslaugų (konsultavimo, darbdavių pritraukimo); • Kvalifikuotos medicinos pagalbos paslaugų, reabilitacijos ir sveikatinimo paslaugų; • Kompleksinių paslaugų šeimai (bendruomenių šeimos narių); • Viešojo transporto paslaugų.
JAUNIMUI	<ul style="list-style-type: none"> • Užimtumo galimybų; • Laisvalaikio praleidimų paslaugų (okino tearo, jaunimo namų, kino teatro, jaunimo erdvų, jaunimo žaidimų kambario, neformalaus jaunimo centro); • Sporto salės, baseino, sporto užsiėmimų, futbolo aikštės, riedučių/niedlenčių parko; • Kultūrinų renginių; • Profesinio rengimo ir orientavimo paslaugų; • Lytinio švietimo.
SENJORAMS	<ul style="list-style-type: none"> • Fizinio aktyvumo, sveikatinimo centru, baseino, pirties, rehabilitacijos centro, • Senjorių klubo, susibūrimo vietu; • Kultūrinų renginių (teatro), pramogų, skirtų šiai amžiaus grupei, • Socialinių paslaugų (priežiūros ir lankymo; socialinio taksi,) • Kvalifikuotų medicinos paslaugų • Atskirties mažinimo paslaugų • Edukacinų paslaugų (amatų, kompiuterinio raštingumo) • Išairių passaitų

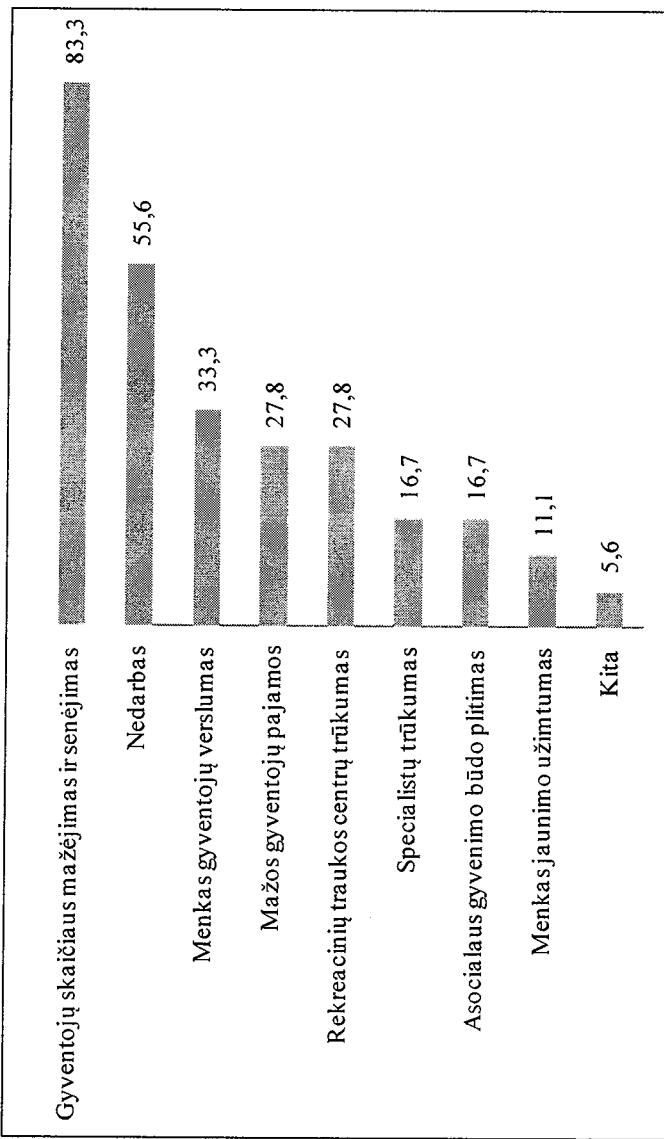

Molėtų miesto gyventojų nuomone, nedarbas turėtų būti mažinamas suteikti daugiau galimybių verslo iniciatyvų įgyvendinimui. Taip pat atkrepiamais dėmesys į piktnaudžiavimą socialinėmis pašalpomis kaip viena iš nedarbo priežasčių bei būtinybė peržiūrėti socialinės paramos sistemą skatinant aktyvias darbo rinkos priemones.

- **Verslumą skatinančios iniciatyvos** (lengvatų išvystymas, steigti turgelius jaunoms šeimoms, norinčioms prekiauti savo gaminiu, daiktais, skatinant įvairių organizacijų steigimąsi; pritraukti stambias pramonės investicijas, skatinant smulkujį versla, plėtoti turizmo versla, verslo inkubatoriaus įkūrimas, kurti rekreacinius ir laisvalaikio užimtumo centrus, stalių dirbtuvėles, verslumo mokymai, informuotumo didinimas apie verslo kūrimo galimybes ir sąlygas, smulkaus verslo rėmimo fondo įkūrimas, verslo liudijimų kainų mažinimas, sudaryti sąlygas nuomotis patalpas verslui);
- **Jaunimo veiklyų skatinimas** (jaunimo apmokymas, finansuojant dalį mokymosi išlaidų);
- **Kontroliuoti darbuotojų paeškos sistemą** (kuo daugiau viešinti trūkstamas darbo vietas, skaidriai vykdyti darbo atrankas);
- **Užimtumo skatinimas** (universiteto filialo įkūrimas);
- **Galimybės dirbti nuotoliniu būdu;**
- **Peržiūrėti užimtas darbo vietas pagal amžių,** skatinant jaunimo įsidarbinimo galimybes
- **Peržiūrėti socialinės paramos sistemą,** siekiant sumažinti piktnaudžiavimą socialinėmis pašalpomis.

Molėtų miesto organizacijų ir įmonių atstovų nuomonės aplausos rezultatai

Molėtų miesto organizacijų ir įmonių atstovų nuomone, vienos opiausių problemų Molėtų mieste yra gyventojų skaičiaus mažėjimas ir senėjimas, nedarbas, menkas gyventojų verslumas (žiūrėti 5 pav.). Gyventojų skaičiaus mažėjimui ir senėjimui bei nedarbui kaip opiausiom Molėtų miesto problemoms pritare ir Molėtų miesto gyventojai. Tai leidžia tik parvintinti, jog tai yra išties aktualios problemos Molėtų mieste. Tačiau organizacijų ir įmonių atstovų nemano, jog bloga infrastruktūra bei ūkiniai paslaugų trūkumas yra aktualios problemos mieste. Mažos gyventojų pajamos, rekreacinių traukos centrų trūkumas taip pat išskirtos kaip aktualios problemos, kurių sprendimas prisdėtų prie verslumo augimo mieste.

5 pav. Molėtų miesto organizacijų ir įmonių atstovų nuomonės pasiskirstymas išskiriant aktualias miesto problemas (proc.)

Daugiau negu pusė (61,1 proc.) aplaustujų norėtų dalyvauti strategijos įgyvendinime ir teiktu projektiuius pasiūlymus siekiant gauti finansavimą idėjų įgyvendinimui. Nenora dalyvauti strategijos įgyvendinime organizacijų ir įmonių atstovai pagrindė trūkstam informacija apie Molėtų miesto vietas veiklos grupės vietas plėtros strategiją.

Išskiriant svarbiausias veiklas, kurios prisdėtų prie socialinės integracijos didinimo, socialinės atskirties ir nedarbo mažinimo, Molėtų miesto organizacijų ir įmonių atstovai didžiausią prioritetą teikė jaunimo veiklų skatinimo iniciatyvoms (66,7 proc.), bendruomenės inicijuojamoms veikloms, skirtoms socialinei atskirčiai mažinti (bendrosios socialinės paslaugos ir specialiosos socialinės priežiūros paslaugos) (55,6 proc.), sporto ir kūno kultūros kaip miesto bendruomenės laisvalaikio ir sveikatingumo priemonei (44,4 proc.), neformalioms verslumą skatinančioms iniciatyvoms (44,4 proc.), užimtumo skatinimui padendant bedarbiams ir neaktyviems asmenims įgyti naujų įgūdžių, ištraukiant juos iš visuomeninėje veiklų (įskaitant neformalųjį švietimą, kultūrinę veiklą) (44,4 proc.). Mažiausias prioritetas yra suteikiamas bendruomenės iniciatyvoms, skirtoms miesto bendruomenės kultūrinei veiklai, plečiant kultūros paslaugų pasiūlai (22,2 proc.).

Organizacijų ir įmonių atstovai socialinę atskirtį ir nedarbą mažintų priemonėmis, nukreiptomis į užimtumo didinimą, gyventojų aktyvumą visuomeninėje aplinkoje, pagalbos priemonių kūrimą įvairiomis tikslinėmis grupėmis. Apklausoje dalyvavusios organizacijos ir įmonės pateikė projektines idėjas, galinčias prisdėti socialinės integracijos didinimo (Žiūrėti 2 lentelę.)

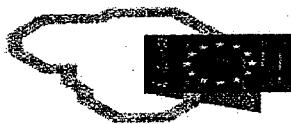
2 lentelė. Organizacijų ir įmonių atstovų projektinių pasiūlymų

Projekto idėja	Reikalinga suna	Įgyvendinimo laikotarpis	Priskiriama sritis
<i>Kūrybinės iniciatyvos, skirtos miesto ir kaimo bendruomenių kultūrinei veiklai, plečiant kultūros paslaugų pasiūlą</i>	10 000	2016-2017	Bendruomenės iniciatyvos, skirtos miesto bendruomenės kultūrinei veiklai, plečiant jaunimo veiklos skatinimo iniciatyvos; Savanorystės skatinimas, savanoriškos veiklos atlikimo organizavimas ir savanorių mokymas; Užimtumo skatinimas padedant bedarbiams ir neaktyviems asmenims įgyti naujų įgūdžių, ištraukiant juos iš visuomeninėje veiklų (įskaitant neformalųjį švietimą, kultūrinę veiklą) ir tarpininkauti įdarbinant (bendradarbiaujant su teritorijoje esančia darbo birža, veikiančiais verslais ir vietos valdžia);

<i>Medienos apdirbimo įmonės steigimas mažinant nedarbą</i>	100 000 – 150 000	2017-2017	Bendruomenės inicijuojamos veiklos, skirtos socialinei atskirčiai mažinti (bendrosios socialinės paslaugos ir specjaliosios socialinės priežiūros paslaugos);
<i>Siuvinėjimo amato perdavimas bendruomenei</i>	1000	2016-2016	Savanorystės skatinimas, savanoriškos veiklos atlikimo organizavimas ir savanorių mokymas;
<i>Jaunimo užimtumas Verslumą skatinančios iniciatyvos</i>	10 000	2016-2017	Sportas ir kūno kultūra kaip miesto bendruomenės laisvalaikio ir sveikatingumo priemonė;
<i>Verslumą skatinančios iniciatyvos</i>	10 000 – 20 000	2017-2018	Užimtumo skatinimas padedant bedarbiams ir neaktyviems asmenims igyti naujų įgūdžių, ištraukiant juos iš visuomeninė veiklą (iškaitant neformalųjį švietimą, kultūrinę veiklą) ir tarpininkauti idarbinant (bendradarbiaujant su teritorijoje esančia darbo birža, veikiančiais verslais ir vietos valdžia);
<i>Bendrijų socialinių paslaugų teikimas križų centre</i>	20 000	2016-2016	Bendruomenės inicijuojamos veiklos, skirtos socialinei atskirčiai mažinti (bendrosios socialinės paslaugos ir specjaliosios socialinės priežiūros paslaugos);
<i>Bendruomenės narių mokymai</i>	6 000	2016-2018	Kita
<i>Neįgalijų integracija ir užimtumas</i>	20 000	2016-2017	Bendruomenės inicijuojamos veiklos, skirtos socialinei atskirčiai mažinti (bendrosios socialinės paslaugos ir specjaliosios socialinės priežiūros paslaugos);
<i>Verslo galimybių formavimas ir jų taikymas Molėtų mieste</i>	100 000	2017-2020	Jaunimo veiklos skatinimo iniciatyvos; Neformalios verslumą skatinančios iniciatyvos;

2016 m. sausio 7 d. susitikimo dalyvių sąrašo kopija

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicinių
veiksmų programa

MOLĘTŪ MIESTO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ „MOLĘTŪ AITVARAI“

II RENGINYS

Miesto vienos plėtros strategijos rengimas.

Finansuojamos bendruomenės inicijuojamų vienos plėtros projekty veiklos.

Molėtai, Savivaldybės salė

2016-01-07

**Asoociacija
Molėtų miesto vienos veiklos grupė
„MOLĘTU AITVARAI“**

Adresas: Vilniaus g. 44, 33140 Molėtai
Kodas 3010037944
Tel. +370 653 32326
El. paštas r.andriukinienė@gmail.com
Sekretarijaus telefonas 1734011465 1003433133 DnA bankas

Miesto vienos plėtros strategijos rengimas.

Finansojamos bendruomenės ištekliųčiamų vienos plėtros projekty veiklos.

Molėtai, Savivaldybės salė

2016-01-07

EB.	VARDAS PAVARDE	PARASAS	ORGANIZACIJA
1	Beata Andriukinienė	Objektas	VTS prienai
2	Janina Petrone	Objektas	Molėtų plėtros bendruomenė
3	Džyvėnas Algimantas	Objektas	Molėtai
4	Bogutė Pliogaitė	Objektas	UAB „Molėtų bendruomenės“
5	Nadžiūna Šuklėnė	Objektas	Šuklėnė
6	Alma Pališevskaitė	Objektas	Molėtų bendruomenės
7	Jydūnas Stročius	Objektas	Molėtų bendruomenės
8	Julia Doreilaitė	Objektas	Molėtų bendruomenės
9	Alma Balikienė	Objektas	Molėtai Kultūros
10	Nijolė Stročiūnienė	Objektas	Molėtai VTS
11	Barbara Rėmonytė	Objektas	VTS 413
12	Janina Šarapina	Objektas	Molėtų bendruomenė
13	ETRSYS ZVINYS	Objektas	Molėtų bendruomenė
14	Jurgita Butkienė	Objektas	Molėtų bendruomenė
15	Giedra Stakienė	Objektas	Molėtų bendruomenė
16	Tamara Žaunienė	Objektas	Molėtų bendruomenė
17	Jurate Skripniakaitė	Objektas	Molėtų bendruomenė
IR 1	Zaida Petruskiene	Objektas	Molėtų bendruomenė

Asociacija
Molėtų miesto vienos veiklos grupė
„MOLĖTŲ AITVARAI“

Adresas: Vilniaus g. 44, 33140 Molėtai
Kodas 304057941
Tel. +370 655 32320
El. paštas r.onyskieniene@gmail.com
Sąskaita LT84010051003435133 OnB bankas

19	Helenas Jakubauskas	J. Jakubauskas	Molėtų DSG
20	Gustinas Kulys	G. Kulys	Molėtų HD
21	Eduardas Šorokhene	(E. Šorokhene)	Dž. Mecenatės instit.
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36	..		
37			
38			
39			
40			
41			

Antrojo straipsnio kopija

- MOLETTU ŽINIOS -

PENKTADIENIS, Sausio 29, 2016'8

Parengta Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija

Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvara“ parengė Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategiją, kuri padės spręsti Molėtų miesto nedarbo ir socialinės atskirties mažinimo bei socialinės integracijos problemas. Prie strategijos parengimo prisidėjo ir molėtiškiai, siūlydami savo idėjas, teikdami pasiūlymus strategijai formuojant jos tikslus ir uždaviniai, taip pat dalyvaudami 2015 m. gruodžio mėnesį vykdytoje miesto gyventojų apklausoje.

Apklausa pādėjo išsiaiškinti gyventojų porelkį ir siūlomus problemų sprendimo būdus. Molėtų miesto gyventojų nuomone, nedarbas Molėtų mieste turėtų būti mažinamas pasitelkus verslumą skatinančių iniciatyvų, tokų kaip smulkiaus verslo skatinimas, įgyvendinimą, taip pat plėtojant turizmo verslą, kuriant rekreacinius ir laisvalaikio užimtumo centrus, skatinant jaunimo užimtumą, vystant darbo nuotolinį būdu galimybes ir peržiūrint socialinės paramos sistemą.

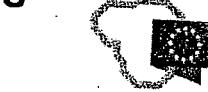
Miesto bendruomenė su apklausos rezultatais buvo supažindinta šiu metų sausio 7 d. organizuotame renginyje, kurio metu buvo pristatyti

apklausos rezultatai, demografinė ir socialinė miesto situacija. Renginį metu taip pat buvo svarstomi strategijos tikslai ir uždaviniai, su gyventoja diskutuota apie projektų idėjas.

Po susitikimo buvo parengta Molėtų miesto vienos veiklos grupės vienos plėtros strategija. Strategijoje išskirti du tikslai: mažinti socialinę atskirtį Molėtų mieste, užtikrinant socialinių ir kitų paslaugų plėtrą, bei mažinti nedarbą ir didinti socialinę integraciją, skatinant užimtumą ir verslumą.

Siekiant šių tikslų, planuojama stiprinti ir palaikyti socialinėje atskir-

2014–2020 metais
Europos Sąjungos
fondų investicinių
veiklos programos

tyje esančių šeimų socialinius įgūdžius, organizuojant socialinio taksi paslaugą, prisidėti priė neigalių asmenų socialinės integracijos ir, su- telipliant reikalingas kompetencijas, kuo daugiau darbingų bedarbių bei neaktyvių gyventojų įtraukiant į užimtumo veiklas. Gyventojai bus skatinami įgyvendinti verslo idėjas, prisidedančias prie nedarbo ir socialinės atskirties mažinimo.

Viliamas, kad strategija bus patvirtinta ir bus gauta finansinė para- ma iš Europos Socialinių struktūrinių fondų.

Molėtų miesto vienos veiklos grupė „Molėtų aitvara“

Pradžia 1 psl.

(Kvietimo teikti bendruomenių vietas plėtros projektinius pasiūlymus forma)

(Miesto VVG pavadinimas)

(Miesto VVG adresas)

**KVIETIMAS TEIKTI BENDRUOMENIŲ VIETOS PLĖTROS
PROJEKTINIUS PASIŪLYMUS**

(Miesto VVG pavadinimas)

1.	Vietos plėtros strategijos pavadinimas	
2.	Vietos plėtros strategijos teritorija	
3.	Vietos plėtros strategijos tikslas	
4.	Vietos plėtros strategijos uždavinys, veiksmas (-ai)	
5.	Preliminarus vietos plėtros projekto biudžetas	
6.	Tinkami vietos plėtros projektinių pasiūlymų teikėjai	
7.	Vietos plėtros projektinių pasiūlymų pateikimo būdas ir tvarka	
8.	Vietos plėtros projektinių pasiūlymų rinkimo laikotarpis	
9.	Kiti informacijos	

(Bendruomenių inicijuotos vietas plėtros projektinio pasiūlymo forma)

(pareiškėjo pavadinimas)

BENDRUOMENIŲ INICIJUOTOS VIETOS PLĖTROS PROJEKTINIS PASIŪLYMAS

Nr. _____

1. Preliminarus bendruomenės inicijuotas vietas plėtros projekto (toliau – projektas) pavadinimas	<i>Rekomenduojama projekto pavadinimą pasirinkti trumpą ir aišką, nusakantį projekto idėją, nevartojant įstaigų ar organizacijų pavadinimų.</i> <i>(Galimas simbolių skaičius – 150)</i>
--	---

Pareiškėjo duomenys

2.1. Pareiškėjo rekvizitai	Pavadinimas	
	Juridinio asmens kodas	
2.2. Pareiškėjo kontaktiniai duomenys	Adresas	
	Telefonas	
	Faksas	
	El. p. adresas	
2.3. Projekto vadovas/atsakingasis asmuo	Vardas ir pavardė	
	Pareigos	
	Telefonas	
	Faksas	
	El. p. adresas	
2.4. Kontaktinis asmuo	Vardas ir pavardė	
	Pareigos	
	Telefonas	
	Faksas	
	El. p. adresas	

3. Duomenys apie projekto partnerį

Ar projekta numatoma igyvendinti su partneriu (-iais)?	☐ taip ☐ ne (jeigu pažymima „ne“, kita lentelė nepildoma)
---	--

Partnerio Nr., rekvizitai	Pavadinimas
	Juridinio asmens kodas

4. Projekto aprašymas (santrauka)

4.1. Trumpas projekto esmės aprašymas

(Nurodyti, kokia problema sprendžiama, kokios priežastys nulémė projekto įgyvendinimą, nurodyti projekto tikslą ir aprašyti, kaip jis susijęs su 8.6.1-ESFA-V-911 priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ (toliau – Priemonė) tikslu. Trumpai aprašyti, kokios projekto veiklos bus įgyvendinamos ir pagrįsti, kaip jos susijusios su Priemonės projekto finansavimo sąlygų apraše nurodytomis veiklomis. Trumpai aprašyti siekiamus projekto rezultatus, nurodyti, kokiai tikslinei grupei skirtas projektas, pateikti kitą svarbią informaciją (galimas simbolių skaičius – 1000)

4.2. Projekto atitiktis Veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa) nuostatom

(Trumpai aprašyti, kaip projektas prisiės siekiant Veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtrauktiems didinimas ir kova su skurdu“ 8.6 investicinio prioriteto „BIVP strategijų įgyvendinimas“ 8.6.1 konkretaus uždavinio „Pagerinti vietines įsidarbinimo galimybes ir didinti bendruomenių socialinę integraciją, išnaudojant vietos bendruomenių, verslo ir vietos valdžios ryšius“ rezultatų)

4.3. Projekto atitiktis vietos plėtros strategijai

(Nurodyti vietos plėtros strategiją, vietos plėtros strategijos teritoriją, tikslą, uždavinį ir veiksmą (-us), kuriems įgyvendinti skirtas projektas ir pagrįsti, kaip projektas atitinka nurodytus aspektus. Taip pat nurodyti, prie kokių, vietos plėtros strategijoje numatytyų, rezultatų ir produktų rodiklių pasiekimo prisiės projektas.)

4.4. Projekto parengtumas ir atitiktis projektų parengtumo sąlygoms, nustatytoms projektų finansavimo sąlygų apraše

(Jei Priemonės projekto finansavimo sąlygų apraše numatyti projekto parengtumo reikalavimai, nurodyti, kaip projektas juos atitinka. Taip pat nurodyti kitus iki vietos plėtros projekstinio pasiūlymo pateikimo atliktus parengiamuosius projekto darbus bei darbus, kurie bus atliliki iki projekto paraiškos pateikimo įgyvendinančiajai institucijai (galimas simbolių skaičius – 600)

5. Projekto tikslas, uždavinys (-iai), veikla (-os), fiziniai rodikliai

Projekto tikslas:

(Nurodomas projekto tikslas. Galimas simbolių skaičius – 300. Nurodyti privaloma.)

Projekto uždaviniai	Planuojamos projekto veiklos pavadinimas	Planuojamos projekto veiklos aprašymas	Fiziniai rodikliai
<i>Detalizuojamas projekto tikslas per aprašomus uždavinius.</i> <i>Kiekvienas uždavinys nurodomas atskiroje eilutėje.</i>	<i>Nurodomos projekto veiklos.</i> <i>Kiekviena veikla nurodoma atskiroje eilutėje.</i> <i>Galimas simbolių skaičius – 400.</i> <i>Nurodyti privaloma.</i>	<i>Aprašoma kiekviena projekto veikla, ją pagrindžiant ir nurodant atitiktį bent vienai veiklai, nurodytai Priemonės, pagal kurią teikiamas projektas, projektų finansavimo sąlygų apraše. Galimas simbolių skaičius – 10 000.</i>	<i>Nurodomi fizinių rodiklių pavadinimai, siektinos reikšmės ir mato vienetai.</i> <i>Vienai veiklai</i>
<i>Tikslui pasiekti negali būti numatomi daugiau kaip trys uždaviniai.</i> <i>Galimas simbolių skaičius – 450.</i>	<i>Prie vieno projekto uždavinio galima nurodyti ir kelias planuojamas projekto veiklas, bet ne daugiau kaip penkias.</i>		<i>nurodomas vienas rodiklis.</i> <i>Galimas simbolių skaičius – 220.</i>
1.			
2.			
...			

6. Stebėsenos rodikliai

Rodiklio pavadinimas	Rodiklio matavimo vnt.	Planuojama rodiklio reikšmė
----------------------	------------------------	-----------------------------

Produkto rodikliai		
<i>Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše nurodyti stebėsenos <u>produkto rodikliai</u>, prie kurių būtų prisidedama įgyvendinant projektą.</i>	<i>Nurodomas rodiklio matavimo vienetas, pvz.: dalyvių, projektų skaičius ir pan.</i>	<i>Nurodoma vykdant projektą numatomo pasiekti rodiklio reikšmė.</i>
Rezultato rodikliai		

<i>Priemonės projektų finansavimo sąlygų apraše nurodyti stebėsenos <u>rezultato rodikliai</u>, prie kurių būtų prisidedama igyvendinant projektą.</i>	<i>Nurodomas rodiklio matavimo vienetas, pvz., procentas (proc.).</i>	<i>Nurodoma vykdant projektą numatomo pasiekti rodiklio reikšmė.</i>
--	---	--

Visoje lentelėje galimas įrašyti maksimalus simbolių skaičius – 1000.

7. Preliminarus projekto biudžetas

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Planuojama projekto išlaidų suma, Eur	Išlaidų pagrindimas, priskyrimas projekto veikloms, nurodytomis 5 punkte
-------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	--

7.1.	Žemė		
7.2.	Nekilnojamasis turtas		
7.3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai		
7.4.	Įranga, įrenginiai ir kt. turtas		
7.5.	Projekto vykdymas		
7.6.	Informavimas apie projektą		
7.7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal vienodo dydžio normą		
7.8. Iš viso:			

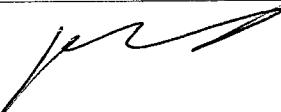
8. Projekto išlaidų finansavimo šaltiniai

Finansavimo šaltinio pavadinimas	Suma, Eur
8.1. Prašomos skirti lėšos	<i>Nurodoma prašoma skirti projekto finansavimo lėšų suma. Nurodyti privaloma.</i>

8.2. Pareiškėjo ir partnerio (-ių) lėšos	Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas. Kai taikoma, nurodyti privaloma. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.2.1. Viešosios lėšos	8.2.1.1 + 8.2.1.2 + 8.2.1.3 nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas iš valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto ar kitų viešujų lėšų šaltinių. Nurodyti privaloma. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.2.1.1. Valstybės biudžeto lėšos	Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra valstybės biudžetas. Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.2.1.2. Savivaldybės biudžeto lėšos	Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra savivaldybės biudžeto lėšos. Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.2.1.3. Kiti viešujų lėšų šaltiniai	Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra kiti viešujų lėšų šaltiniai (pvz., Užimtumo fondo, valstybės įmonių lėšos, kitų juridinių asmenų, kurie yra perkančiosios organizacijos, nurodytos Lietuvos Respublikos viešujų pirkimų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose, lėšos). Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.2.2. Privačios lėšos	8.2.2.1 + 8.2.2.2 nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas iš nuosavų lėšų ar kitų lėšų šaltinių. Kai taikoma, nurodyti privaloma. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.2.2.1. Nuosavos lėšos	Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra nuosavos lėšos. Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.2.2.2. Kiti lėšų šaltiniai	Nurodoma lėšų suma, kurią užtikrins pareiškėjas ir kurios šaltinis yra kiti lėšų šaltiniai, pvz., banko paskola. Galima įvesti tik skaičių. Jeigu netaikoma – nurodyti „0“.
8.3. Iš viso	8.1 + 8.2 nurodoma bendra projekto išlaidų suma. 8.1 ir 8.2 papunkčių suma turi sutapti su bendra išlaidų suma, nurodyta vietas plėtros projektinio pasiūlymo dalyje „Preliminarus projekto biudžetas“. Nurodyti privaloma.

9. Projekto įgyvendinimo laikotarpis ir paraiškos rengimas

Paraiškos finansuoti projekta pateikimo įgyvendinančiajai institucijai terminas (metai, mėnuo, diena)	
--	--

Preliminari projekto pradžios data ir įgyvendinimo trukmė mėnesiais	
--	--

10. Vietos plėtros projektinio pasiūlymo priedai

Eil. Nr.	Priedo pavadinimas	Priedo lapu skaičius
1.	<i>Pateikiami priedai, nurodyti Priemonės, pagal kurią teikiamas projektas, projektų finansavimo sąlygų apraše, ir (arba) kiti dokumentai, pagrindžiantys vietos plėtros projektiniame pasiūlyme nurodytą informaciją.</i>	
...		

11. Pareiškėjo patvirtinimas

Patvirtinu, kad šioje formoje pateikta informacija yra tiksliai ir teisinga.

_____
(atsakingo asmens pareigos)

_____
(parašas)

_____
(vardas, pavardė)

A. V.

(Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo metinės/galutinės ataskaitos forma)

(Miesto VVG pavadinimas)

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO METINĖ/GALUTINĖ ATASKAITA

(Pasirinktą ataskaitos tipą pabraukti)

(data)

(sudarymo vieta)

1. Ataskaita pateikiama už [ ] metus

2. Informacija apie projekta

Miesto VVG	□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□
Vietos plėtros strategijos pavadinimas	
Sprendimo, kuriuo patvirtinta vietos plėtros strategija numeris	□□□□□□□□□□□□□□
Miesto VVG adresas	Juridinio asmens buveinė (gatvė, namo numeris, vietovė) Pašto indeksas Tel., faksas El. paštas
	Vardas, pavardė
	Pareigos
	Telefonas, faksas
	El. paštas
Atsiskaitymo laikotarpis	nuo □□□□□□□□□□ iki □□□□□□□□□□

Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpis	nuo ███ iki ███
Paskirta paramos suma administravimo išlaidoms	██████████ Eur
Paskirta paramos suma vietos plėtros projektų įgyvendinimo išlaidoms	██████████ Eur
Bendra paskirta paramos suma	██████████ Eur
Bendra paramos suma, kuriai pateikti mokėjimo prašymai	██████████ Eur
Bendra gauta paramos suma	██████████ Eur

3. Informacija apie vietos plėtros strategijos keitimą (nurodomi visi atvejai, jeigu ir kada vietos plėtros strategija buvo keista)

Nr.	Keitimo objektas	Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo terminai	☐
		Paramos vietos plėtros strategijai įgyvendinti sumos/investicijų pasiskirstymas	☐
		Planuoti vietos plėtros strategijos kiekybiniai ir kokybiniai pasiekimai	☐
		Mokėjimo prašymų terminai	☐
		Banko sąskaita	☐
		Vietos plėtros strategijos vykdytojo rekvizitai	☐
Keitimo data	██████████		
	Keitimas Ministerijos iniciatyva (dėl teisės aktų pasikeitimo) (nurodyti)		
Keitimo priežastis (-ys) ir tikslas		Kita (nurodyti)	

	<p>Keitimo įtaka/pasekmės <i>(detaliai nurodomos keitimo pasekmės vienos plėtros strategijos įgyvendinimui, ypač keitimo objektui)</i></p>	<p>Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo terminams.</p> <p>Paramos vienos plėtros strategijai įgyvendinti sumos/investicijų pasiskirstymui:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) tarp vienos plėtros strategijos prioritetų; b) tarp vienos plėtros strategijos priemonių; c) tarp vienos plėtros strategijos įgyvendinimo etapų. <p>Planuotiems vienos plėtros strategijos kiekybiniams ir (ar) kokybiniams pasiekimams.</p> <p>Mokėjimo prašymų terminams.</p> <p>Kita (<i>nurodyti</i>).</p>
1.		
...		

4. Pasiekti rodikliai (*pildoma už ataskaitinių laikotarpių, vadovaujantis vienos plėtros strategijoje numatytais pasiekti rodikliais pagal numatyta įgyvendinti vienos plėtros strategiją*)*

Eil. Nr.	Rodikliai, numatyti vienos plėtros strategijoje	Matavimo vnt.	Pasiekimo rezultatai	Komentarai
1.				
2.				
...				

5. Informacija apie vietos plėtros strategijoje numatytyų veiksmų įgyvendinimą

Eil. Nr.	Veiksmo, numatyto vietos plėtros strategijoje, pavadinimas	Veiksmo, numatyto vietos plėtros strategijoje, igyvendinimui suplanuota suma, Eur	Vietos plėtros projekto, suplanuoto veiksmui igyvendinti ir įtraukto į siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sarašą, pavadinimas	Vietos plėtros projektų, suplanuotų veiksmui igyvendinti ir įtrauktų į siūlomų finansuoti vietos plėtros projektų sarašą, suma, Eur	Vietos plėtros projekto, suplanuoto veiksmui igyvendinti ir įtraukto į rezervinių vietos plėtros projektų sarašą, pavadinimas	Vietos plėtros projektų, suplanuotų veiksmui igyvendinti i ir įtrauktų į rezervinių vietos plėtros projektų
-------------	--	---	--	--	---	---

						saraša, suma, Eur
1.						
2.						

* Jei pildoma vietas plėtros strategijos įgyvendinimo galutinė ataskaita, duomenys pateikiami nuo vietas plėtros strategijos įgyvendinimo pradžios, t. y. kaupiamuoju būdu, ne vien už ataskaitinių periodų.

6. Ar vietos plėtros strategijai igyvendinti ir jos priežiūrai miesto VVG turi konsultanta?

Taip

Ne

Jeigu taip, užpildyti

Konsultantas (vardas, pavardė)	<input type="text"/>
Konsultavimo įmonė	<input type="text"/>
Tel. Nr.	<input type="text"/>

7. Ataskaitos priedai

	Priedas	Teikiamas/neteikiamas
1.		
2.		

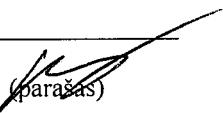

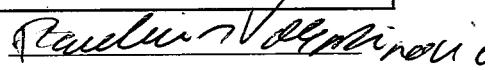
...

8. Papildoma informacija

Šioje skiltyje miesto VVG gali išrašyti visa
reikiama papildomą informaciją (pvz.
pateikia priežastis dėl veiksmams
nesuplanuotų vietas plėtros projektų ar
vietos plėtros projektų neįtraukty į sąrašus,
baigtus įgyvendinti veiksmus, iš dalies
baigtus ir pan.).

(Miesto VVG, vadovo arba jo įgalioto
asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Lėšų poreikio Vietos plėtros strategijos veiksmy^j įgyvendinimui pagrindimas

TIKSLAS. Mažinti socialinė atskirtį. Molėtų mieste užtikrinant socialiniu ir kitu paslaugu plėtra.

1.1.1.1. UŽDAVINYS. Plėtoti socialinių paslaugų tinklą socialiai dažeidžiamoms Molėtų miesto gyventojų grupėms.

Veiksmas	Rodiklis (dalyvių sk.)	Suma, Eur	Išaidų pagrindimas
1.1.1. Socialinio taksi paslaugos teikimas neįgaliesiems vakarais, savaitgalius ir šventių dienomis iš tarpiniukavimams gaunant paslaugą, užtikrinant informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietos veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaikymą	100	19 423,01	<p>Projekto veikloms vykdyti reikalingų transporto priemonių ir jo eksploatavimo išlaidos - preliminari suma - 6 697,61 Eur (kuras, remontas ir pan.). Baldų, įrangos, spec. įrangos ir kompiuterinės įrangos išsigijimas – 3 000,00 Eur.</p> <p>https://www.aproduktai.lt/biuro-bald-komplektai/komplektas-stalas/26949770-19433104.wf</p> <p>https://biurokedes.lt/biuro-kedes/ergonomine-darbo-kede-ch-9801-ergo-pilkla</p> <p>https://www.topocentras.lt/telefonai-navigacijos-auto-iranga/mobileji-telefonai/mobilusis-telefonas-samsung-galaxy-s9-blue-147242.html</p> <p>https://www.topocentras.lt/telefonai-navigacijos-auto-iranga/navigacijos-iranga/navigacijos-gps/gps-navigacija-tomtom-lal5-002-02.html</p> <p>https://www.topocentras.lt/telefonai-ir-plansetes/nesiojamieji-kompiuteriai/nesiojamas-kompiuteris-dell-inspiron-15-7577-i5-7300hq-8-1tb-grtx1050-4gb-lin.html</p> <p>Darbutojų darbo užmokesčius 1 darbuotojai x 24 mėn x 40 val. * 9,64 Eur, viso <u>9 254,40</u> Eur. (ikiainis pagal ESFA rekomendacijas darbo užmokesčiui); Informacijos sklaidos priemonės (neviršijant ikiainio pagal ESFA prekių ir paslaugų rinkos kainų analizės duomenis); straipsniai vietinėje spaudoje 2 vnt. * 150 cm²*1,57 eur = 471,00 Eur.</p> <p>Iš viso veiklai igyvendinti skiriamia 19 423,01 Eur.</p> <p>Patalpų remonto išlaidos (pagal Atmintinės 25 l p. šios išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 10 proc. projekto išlaidų) – 1 962,00 Eur. Baldų, įrangos ir kompiuterinės įrangos išsigijimas – 10 638,20 Eur .</p> <p>https://www.topocentras.lt/buitine-technika/skalbykles/skalbimo-masina-bosch-wawh26b9sn.html</p> <p>https://www.topocentras.lt/buitine-technika/virtuvės-buitine-tehnika/virykles/aeg-ckb56400bx.html</p> <p>https://www.topocentras.lt/buitine-technika/dziovykles/dziovykles/saldytuvas-samsung-lb41j7859s4-ef.html</p> <p>https://www.magresbalda.lt/baldas/sofa-mm-2/</p> <p>https://www.parduootuvevaikams.lt/vaikiskos-lovytes/43039-lova-klups-kompakt-new-99900325956551.html</p> <p>https://www.topocentras.lt/kompiuteriai-ir-plansetes/nesiojamieji-kompiuteris-dell-inspiron-15-7577-i5-7300hq-8-1tb-grtx1050-4gb-lin.html</p> <p>Reikalingų specialistų (psichologų ir soc. darbuotojo ir pan.) individualaus konsultavimo paslaugų išlaidos (neviršijant ikiainio pagal ESFA prekių ir paslaugų rinkos kainų analizės duomenis) 1 val*23 Eur*30 val=</p>
1.1.2. Socialinių ir kitų paslaugų organizavimas ir teikimas smurtą patiriantiems asmenims užtikrinant paslaugų prieinamumą (tarpininkavimą)	30	19 620,00	

veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaikymą				1 840,00 Eur. Informacijos skaidos priemonės (nevirsijant įkainio pagal ESFA prekių ir paslaugų rinkos kainų analizės duomenis): straipsniai vietinėje spaudoje 2 vnt. * 150 cm ² *1,57 Eur = <u>471,00 Eur.</u> Netiesioginės išlaidos (pagal PAFT 10 priedo reikalavimus, neviršijant normatyvų) – <u>4 708,80 Eur.</u> Iš viso veiklai įgyvendinti skirama 19 620,00 Eur
1.1.3. Molėtų miesto bendruomenės įtraukimas į kultūrinę, socialinę, meninę, praktinę, pažintinę, sportinę veiklą mažinant socialinę atskirtį ir užtikrinant savanorišką veiklą bei informacijos skaidos ir bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietas veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaikymą	50	27894,94	Visuomenės švietimo renginiai, skirti visuomenės požiūriui į socialinėje atskirtinyje esančius asmenis keisti. Planuojami penki renginiai. Vieno renginio trukmė 8 val. (vadovaujantis renginio organizavimo fiksuooto įkainio nustatymo tyrimo ataskaita), dalyvių skaičius iki 25 asmenų: Moderatorius – 968 Eur* 5 vnt = 4 840,00 Eur, salies nuoma- 75,66 Eur* 5 vnt = <u>378</u> , 30 Eur, įrangos nuoma 45,40 Eur*5 vnt= 227,00 Eur, kavos pertraukėlės kaina 2,12 Eur*2 k*25asm*5 vnt – 530 Eur, pietus – 7,56 Eur *25 asm*5 vnt.=945,00 Eur , iš viso 5 renginiams <u>6 920,30 Eur.</u> Kanceliarinės prekės ir organizacinės sąnaudos bei ryšio sąnaudos – <u>1 979,60 Eur.</u> Savanorių parengimas ir savanorių darbo sąnaudos, 5 savanorių x36 mén. x8 val. x7,54 Eur viso 10 857,60 Eur (ikainis pagal ESFA rekomendacijas darbo užmokesčiui); Informacijos skaidos priemonės (nevirsijant įkainio pagal ESFA prekių ir paslaugų rinkos kainų analizės duomenis): straipsniai vietinėje spaudoje 7 vnt.*150 cm ² *1,57 Eur = <u>1 648,50 Eur.</u> Netiesioginės išlaidos (pagal PAFT 10 priedo reikalavimus, neviršijant normatyvų) – <u>6 394,00 Eur.</u> Iš viso veiklai įgyvendinti skirama 27894,94Eur	Patalpų nuemos paslaugos teikimui užtikrinti (nevirsijant įkainio pagal ESFA prekių ir paslaugų rinkos kainų analizės duomenis): 119,60 Eur/*6 vnt. = <u>598,00 Eur.</u> Mokymų paslaugų įsigijimo išlaidos 3 gr.* 2 vnt.* 1290,79 Eur (nevirsijant įkainio pagal ESFA rekomendacijas bendruų gebėjimų mokymams, grupei iki 25 asmenų, mokymai specialistams ir kitiams dalyviams) – 7 744,74 Eur. Mokymo priemonių įsigijimas (kanceliarinės prekės) ir organizacinės sąnaudos bei ryšio reikalingos dalyvių mokymui ir darbo organizavimui – <u>3 567,06 Eur.</u> Maitinimo išlaidos (nevirsijant įkainio pagal ESFA prekių ir paslaugų rinkos kainų analizės duomenis): kavos pertrauka (nevirsijant įkainio pagal ESFA rekomendacijas) 2,5 Eur*6 vnt.*2 kartai*15 asm.= <u>450,00 eur</u> , pieštų kaina 5,65 Eur*6 vnt.*15 asm = <u>508,50 Eur.</u> Informacijos skaidos priemonės (nevirsijant įkainio pagal ESFA prekių ir paslaugų rinkos kainų analizės duomenis): lankstinukai – 400 vnt. = <u>189,70 Eur</u> ; straipsniai vietinėje spaudoje 4 vnt.*150 cm ² *1,57 Eur = <u>942,00 Eur.</u> Iš viso veiklai įgyvendinti skirama 12823,64 Eur
1.1.4. Pozityvios tévystės įgūdžių ugdymas socialinės rizikos šeimoms	45	12823,64		
Véiksmas	Rodiklis (dalyvių sk.)	Suma, Eur		Įslaidų pagrindimas
2.1.2. Kartų namų idėja: partnerystės, dialogo ir mokymosi visų gyvenimą organizavimas	20	46195,44	Mokymų paslaugų įsigijimo išlaidos 10 vnt.* 1290,79 Eur (nevirsijant įkainio pagal ESFA rekomendacijas bendruų gebėjimų mokymams, grupei iki 25 asmenų, mokymai specialistams ir kitiemis dalyviam) – <u>12 907,90 Eur.</u> Planuojama, kad projekto dalyviai turės galimybę savanoriauti (20 savanorių). Vieno asmens preliminari praktikos trukmė – 120 val. Savanoriškos veiklos išlaidos (savanorių kelionės, maitinimo, ryšio, spec. drabužių ir kt. išlaidos) – 350 Eur / 20 asm/ 4 mén.= <u>28 000,00 Eur.</u>	

2 TIKSLAS. Mažinti nedarbą skatinant užimtumą ir verslumą.

2.1.UŽDAVINYS. Įgyvendinti neaktyvių darbingų asmenų užimtumą didinančias iniciatyvas

užtikrinant neformalų švietimą ir seniori, neaktyvaus jaunimo, darbingų bedarbių savanorišką veiklą bendruomenėje		Kanceliarinės prekės ir organizacinės sanaudos bei ryšio sanaudos – 1824,66 Eur. Projekto veiklas vykdančio personalo ir projekto veiklų dalyvių kelionių ir dalyvavimo renginiuose išlaidos - 30 asm. * 100 Eur*4 d. = 12 000,00 Eur. Informacijos sklaidos priemonės (nevirsijant jkainio pagal ESFA prekių ir paslaugų rinkos kainų analizės duomenis): lankstinukai – 400 vnt.*3,13 = 1252,00 Eur; straipsniai vietinėje spaudoje 4 vnt.* 150 cm ² *1,57 Eur = 942 Eur; plakato kaina pagal patvirtintus jkainius: 29,4 Eur dizainas + 23,50 leidyba = 52,90 Eur, iš viso informavimui <u>2246,90 Eur.</u> Netiesioginės išlaidos (pagal PAFT 10 priedo reikalavimus, neviršijant normatyvu) – <u>17 993,51 Eur.</u>
---	--	---

2.2. UŽDAVINYS. Igyvendinti verslo idėjų realizavimą skatinančias iniciatyvas

Veiksmas	Rodiklis (dalyvių sk.)	Suma, Eur	Išlaidų pagrindimas
2.2.1. Bendruomenės poreikius atitinkančio verslo kūrimo ir plėtros skatinimas ir užtikrinimas užtikrinant informacijos sklaidos ir bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis ir besiribojančiomis vietas veiklos grupėmis tinklų kūrimą ir palaiqymą	10	25896,47	<p>Patalpų remonto išlaidos (pagal Atmintinės 25.1 p. šios išlaidos gali sudaryti ne daugiau kaip 10 proc. projekto išlaidų) – 3 300,00 Eur. Baldai, įranga ir kompiuterinė įranga – 5 000,00 Eur. https://www.aproduktai.lt/biuras/biuro-bald-komplektai/komplektas-stalas/26949770-19433104.wf?productId=19433101</p> <p>https://biurokedes.lt/biuro-keedes/ergonomine-darbo-kede-ch-9801-ergo-pilkak.html</p> <p>https://www.topocentras.lt/kompiuteriai-ir-plansetes/nesijamieji-kompiuteriai/nesijamas-kompiuteris-del-inspiron-15-7577-i5-7300hq-8-1tb-gtx1050-4gb-lin.html</p> <p>https://www.topcentras.lt/telefonai-navigacijos-autu-iranga/mobilusis-telefonas-samsung-galaxy-s9-blue-147242.html</p> <p>Projekto veikloms vykdytų įdarbintas 1 darbuotojas x 12 mėn x 10 val. * 9,64 Eur, viso <u>12 724,80</u> Eur. (jkainis pagal ESFA rekomendacijas darbo užmokesčiu).</p> <p>Projekto veikloms vykdytų reikalingų patalpų eksploatavimo (komunalinių, ryšio paslaugų ir pan.) – <u>3 600,00</u> Eur (12 mėn. *300 Eur). Projekto veikloms vykdytų reikalingų paslaugų išsigijimo išlaidos (konsultavimas) – 1 val. /50 Eur*3 val.* 10fiz.ar jurid. asm.= <u>1 500,00</u> Eur http://www.vn.lt/paslaugos/verslo-konsultacijos/</p> <p>Informacijos sklaidos priemonės (nevirsijant jkainio pagal ESFA rekomendacijas): straipsniai vietinėje spaudoje 4 vnt.* 150 cm²*1,57 Eur = 942 Eur.</p> <p>Netiesioginės išlaidos (pagal PAFT 10 priedo reikalavimus, neviršijant normatyvu) – <u>5 933,20</u> Eur.</p> <p>Iš viso veiklai igyvendinti skiriama 25896,47 Eur</p> <p>Planuojama, kad bus įgyvendinti bent trys projektai. Skaičiuojant lėšų poreikį, laikytasi prielaidos, kad parama vienam verslą pradedančiam subjektui negali viršyti 10 tūkst. pagal Atmintinės 33,3 p.</p> <p>Iš viso veiklai igyvendinti skiriama 124513,64-Eur.</p>
2.2.2. Gyventojų verslumo didinimas, skatinant kurti smulkųjį verslą bei steigti naujas darbo vietas	7	124513,64	

